སྒོམ་རིམ་གསུམ་གྱི་རོང་འགྲེལ།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །སྒོམ་རིམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་

མཚན་གྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།
༡༣༦༧ ---༡༤༤༩

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0435

ས་སྐྱ་རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དཔེ་རིང་ལྟར་བསྒྲིགས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༤ཟླ་ ༠༣ པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤིབ་སྡུར་བ། བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས།
དཔེ་སྒྲིག་པ། གྲོལ་སྡེ་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

i

དཀར་ཆགམཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།...01

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། 04

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཞི་ལྷག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན།.....................1

སྒོམ་རིམ་བར་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་ཟླ་ཟེར།..138

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ་ལྷའི་རྔ་སྒྲ། 258

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..348

01

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་ཡབ་བོན་པོ་གེ་གོད་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡུམ་རྒྱ་གར་སྨན་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ལུག་(༡༣༦༧)ལོར་སྐུ་བལྟམས།
ཐོག་མར་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བོན་ཆོས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་ལུགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་དུ་མ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན་ཏེ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲྭར་ཕེབས། གླིང་སྟོད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྗེ་འདི་དང་ཀོང་སྟོན་བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག་གི་དྲུང་དུ་རྔོག་ལོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕར་ཚད་བསྡུས་གསུམ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བཤད་སྲོལ། སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་དང་། འཕན་ཡུལ་གྲོ་བའི་མཁས་པ་དམར་སྟོན་ལ་འདུལ་བ་སྨད་ལུགས་བྱ་འདུལ་དང་ཐོག་དཀའ་ཆེན་གྱི་བཤད་སྲོལ། མངོན་པ་མཛོད་མཆིམས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ། ཐང་ཟག་པ་སྤྲལ་སྐུ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཚབ་ཀྱི་བཤད་སྲོལ། ལོ་པ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་མངོན་པ་གོང་མ་སོགས་ལ་སྦྱངས།
དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་གྲོ་ས་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་དམར་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཚན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཊཱིཀ་བརྩམས་ཤིང་འཆད་པའི་འཁུར་བཟུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གཡག་སྡེ་པ་དང་མཇལ་ཏེ་ས་ལུགས་ཀྱི་མདོའི་བཤད་སྲོལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

02

ལས་གསུང་ངག་སོགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་བཞེས་ནས་ས་རྔོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་རྒྱུན་བསྲིངས་ཏེ། ཕྱ་པ་ཆོས་སེང་དང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ། ཀུན་མཁྱེན་འདི་གསུམ་ལས་འཆད་པའི་རྒྱན་དང་། དངོས་སློབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཐོན་ཆེ་བ་མ་བྱུང་ཞེས་གྲགས།
དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལ་སྟོད་དིང་རི་དང་མུས་སོགས་སུ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་བཞེས་པ་དང་། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་ཁོ་ན་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ལ་སྡེ་དཔོན་སོ་སོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མགྲོན་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྐོར།
དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་ཤིང་ཡོས་(༡༤༣༥)ལོར་འཕན་པོ་ནཱ་ལེནྡྲའི་ཆོས་གྲྭ་བཏབ་ནས་གཞན་དོན་མཛད། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་དང་། དབུ་མ་རང་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འདི་བཀའ་དྲིན་ཆེ།
དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་འཆད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ཉིན་རེ་ལ་ཐ་ན་སློབ་མ་གཅིག་ཙམ་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་མཛད་པར་དམ་བཅས། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། ཐོ་འཚམ་པ། ཕྲག་དོག་གི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གསུམ་བཞེས་པའི་ཚེ་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་ཐུགས་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསུང་ཐུབ། དབུས་གཙང་གི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གཞུང་པོ་ཏི་བཅུ་ལ་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་རྩོདོ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། རོང་སྟོན་སྨྲ་བའི་སེངྒེ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་གསོལ།
མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བའི་མཛད་སྲོལ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་མན་ངག་ཞི་བྱེད་བརྒྱུད་པ་ཕྱི་མ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད།

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

03

གསུང་རྩོམ་ལ། 《 ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གེའི་སྣང་བ》 དང་། 《 འབུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྡུས 》 གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་གཙོས་ཆོས་ཚན་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་གྲངས་སུ་བརྩམས་པར་མཛད།
གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི། སྔ་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་བསྟན་པ་འདེགེས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི། བར་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་གངས་ཅན་མཛེས་པའི་རྒྱན་བརྒྱད་དང་མཆོག་གཉིས། གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་མཚུངས་པའི་བུ་ཆེན་གསུམ། ཕྱི་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བཅུ་དྲུག །ཡང་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་གྲགས་པ་ཅན་བཞི་ལ་སོགས་པས་གཙོས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྦྲུལ་(༡༤༤༩) ལོར་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །
དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལྟར་བཀོད།

04

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།
བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་མྱོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིགི་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོདོ་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

05

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྡུར་བཞིན་ཡོད། མ་ཕྱིར་ཡིགི་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།
ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་བྲེལ་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྡུར་བྱེད་སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཙམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གྲངས་དང་མདུན་རྒྱབ་ཡིག་ཕྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་ཐུབ་པ་རེ་ཟུང་བྱུང་ཡོད་ནའང་ཕྱིས་སུ་དཔེ་བསྡུར་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།
རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་ཀློག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ ” འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་སའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིགི་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྡ་སྤྲོདོ་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཕྲད་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིགི་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།
མཐའ་མཆན་ཀློག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཚེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་

06

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ། སྐུ་འབུམ། བླ་བྲང་པར་མ་རྣམས། སྡེ། བཀྲ། ཞོལ། སྐུ། བླ།སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་བསྒྲུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྒྲུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།
དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༩༨ན༥ན། བསྒབ *བསྒྲུབས སྐུ། ༡༠༣ན༦ན། བླ། ༡༡༠བ༣ན། བསྒྲུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༩༨མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༥པ་ན།བསྒབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྒྲུབས ནི་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་བསྒབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིགི་ཕྲེང་༦པ་ན།བླ་བྲང་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིགི་ཕྲེང་༣པ་ན།བསྒྲུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།
༢༠༢༣།༡༢།༡༦ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

1

བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་རྟོགོས་པ་དང་ལོགོ་རྟོགོ་གི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེདེ་པ། ཟབ་མོའིོི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་གསལ་ཉི་མའི་འོད། །ཐུགས་རྗེའི་བསིལ་ཟེར་ཟླ་བའི་འོད་དང་ལྡན། །ངག་གི་སྤོབས་པ་མི་ཟད་ལྷག་པའི་ལྷ། །བློ་གཏེར་གངས་རིའི་

མདོག་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ། །སྟོན་དུས་སྤྲིན་བྲལ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་བཞིན། །མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ། །མཁྱེན་པར་གྱུར་ཅིང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ལ། །ཕན་བདེ་སྒྲུབ་མཛད་ཐུབ་དབང་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཆར་སྤྲིན་སྟུག་པོས་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དུ། །སྨྲ་བའི་ཆུ་མཚོ་ལེགས་བཤད་སྤྲིན་སྔོན་ལྡན། །འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བསྔགས། །པདྨའི་ངང་ཚུལ་མཆོག་དེ་རྣམ་པར་རྒྱལ། །ལེགས་བཤད་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་མགྲིན་པར་འཛིན། །གསུང་རབ་ཀུན་ལ་མི་
འཇིགས་སྤོབས་པ་ཐོབ། །མཁས་མང་ཀླུ་དབང་གཙུག་གི་ནོརོ་བུ་མཆོག །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མེདེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ། །ཟབ་དོན་གེ་སར་སྙིང་པོ་རྣམ་འབྱེད་པ། །པདྨའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་དྲི་མེད་ཀྱི། །ཚིག་

༄༅། །སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཞི་ལྷག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

2

དོན་ཇི་བཞིན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་བྱ། །
མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞི་བ་འཚོས། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྔགས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ། ཁྱད་
པར་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། སློབ་དཔོན་ཧྭ་ཤང་མཧཱ་ཡ་ན་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་བཟློག་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐུལ་བས། དང་པོ་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བར་དུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཐ་མ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་དང་པོ་རང་གི་བཞེད་གཞུང་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དང་། བར་པ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། ཐ་མ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།
སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་བསྒྱུར་ཅིང་བཤད་པ་དང་། བཤད་བྱའི་དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྷ་བ་ན་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ། སྒོམ་པའོ། །ཀྲ་མ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པས་སྒོམ་པའོ། །སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པས་ན་རིམ་པའོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་བས་རང་དད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་བཤད་བྱའི་དོན་དངོས་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དངོས་དང་། བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བའོ། །

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

3

དང་པོ་ནི། བརྗོད་པར་བྱའོ། །གང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན། གསལ་བའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་མོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མདོ་ལ་བལྟས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་དེའི་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཇི་ལྟ་བུའི་ལས་དང་པོ་པ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ན་པོའི་མདོ་སྡེའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་ཡིན་ལ། དེའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་མདོ་སྡེའོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒོམ་བྱའི་གནས་མདོར་བསྡུ་བ་དང་། སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡང་བརྒྱུད་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྲེལ་ལོ། །གང་ན། བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་འདི་གསུམ་ལའོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེས་འཕངས་པའི་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་།སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་
མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །འདི་དག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་བ་ན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པར་མཛད་དོ། །སྡུག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

4

བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཐོབ་པར་བསྐོར་བར་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཐབས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གནས་གསུམ་པོའི་གོ་རིམ་མོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ། མདོར་བསྟན་ལྟར་དོན་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་སྟོན་པ་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོར་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་རང་དོན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྩ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ། ཐེགེ་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྒྱུའི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ་མོ། །
གཉིས་པ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཞེས་གསུངས་ན། གང་ལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། དྲིས་ལན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མ་རྣམས་གསུངས་པའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

5

བ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། གང་གིས་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་

ཕྱུག་གིས་སོ། །མདོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔང་པོར་བཞག་ནས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོག་མར་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་སློབ་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །འོ་ན་ཐོག་མར་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྙམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་ཐོག་མར་ཐོས་པས་རབ་ཏུ་བཟུང་ཞིང་།
བསམ་པ་དང་སྒོམ་བྱུང་གིས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བགྱི་ན། སངས་རྒྱས་རྒྱུའི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་སླ་བའི་དོན་ནོ། །གོང་དུ་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ན་ཞེས་གསུངས་
ན། ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་ནི་ཉན་
ཐོས་སོགས་ལའང་ཡོད་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པས་ཆེན་པའོ། །ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་དང་འདྲ་བ་ལགས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྨྲས་པ། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་དཔེ་གསལ་བར་བགྱི་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས་འཁོར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

6

ལོ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་གནས་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །ཡན་ལག་བཞི་
ནི། ཤིང་རྟ་ལ་བརྟེན་པའི་དམག་གི་ཚོགས་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་དམག་གི་ཚོགས་དང་། རྟ་པའི་དམག་གི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས་སོ། །འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱལ་པོས་བསམས་པའི་དོན་དེ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དཔེ་བརྗོད་ནས་དོན་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པར་མཆིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པའི་དཔེ་བརྗོད་པར་བགྱི་ན། གང་ཟག་གང་གི་སྲོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་བཀོད་ནས་དོན་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་
ཅུ་ལས་སྙིང་རྗེ་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཟད་ཅེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ལྷག་མེད་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

7

དུ་ཟད་པར་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇུག་པས་མི་ཟད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། བཙུན་
པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ།དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་དབུག་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་དང་ནང་དུ་

རྒྱུ་བ་ནི། མིའི་སྲོགོ་གི་དབང་པོའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་མི་རྣམས་
ཀྱི་སྲོག་གི་རྟེན་རླུང་དུ་བསྟན་པས་ན། ནང་གི་རླུང་དང་སྲོག་དོན་གཅིག་པ་གསལ་བ་

ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། འཁོརོ་བའི་གཡུལ་ངོ་བཟློག་པའི་དཔའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །འདིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་ས་བོན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། རི་བོ་ག་ཡ་གོ་རིའི་རྩེ་མོ་ལ་བཞུགས་
ནས་བཤད་པས། འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
ཀྱང་ཞེས་པའི་སྒྲས་ནི། མདོ་སྔ་མ་གཉིས་སྡུད་པའོ། །ལྷའི་བུ་སྣང་བ་དྲི་མ་མེད་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་དྲི་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་དང་པོའི་རྩོམ་པ་ནི་ཅི་ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་དྲི་བའོ། །གནས་ནི་གང་ཞེས་པས་ནི། དམིགས་པ་དྲི་བའོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལྷའི་བུའི་ལན་སྨྲས་པ། ལྷའི་
བུ་ཞེས་བོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པའི་དང་པོའི་རྩོམ་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

8

ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་གནས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིར་བཀོད་པའི་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་

གསུངས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཟློག་པའོ། །མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དྭོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ནི། གོང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློས། རང་དོན་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བསགས་པས་གཞན་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་སྦྱིན་པར་གཏོང་ཞིང་། དུས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ །གཞན་ཉན་ཐོས་ལ་དུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་དུབ་པར་འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྤྱད་ན་དུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ། གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་
ལུང་གིས་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མདོ། །འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། མདོ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་ནི། གང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྷ་

དང་མི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ།

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

9

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་ཚོལ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོར་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཚིག་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་འདོར་བ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་ཞུགས་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ངེས་པས་ན་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་དོན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཡོད་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་ངེས་པ་དེ་བས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་ནས་སེམས་ཅན་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་

བཞུགས་སོ། །སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཤིན་
ཏུ་ཞི་བ་དེ་ལྟ་བུ་བརྙེས་ན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

10

སྙིང་རྗེ་གོམས་པའི་མཐུས། སེམས་ཅན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། བར་དུ་མི་ཉམས་པ་ལ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མར་ལོ་ཐོག་སྨིན་ནས་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོར་བྱ་བར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེ་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མང་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པས་སྙིང་རྗེ་གང་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་འདོད་པ་
དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད།
སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་ན་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་མོ། །ངན་སོང་
གསུམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་དང་འདོདོ་པའི་ལྷ་ལ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཆེ་བས་ན། གང་ལ་གང་གཙོ་ཆེ་བར་ཡོད་པར་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྒོམ་པའི་དོན་ནོ། །

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

11

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་གོམས་པའི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྡུག་
བསྔལ་དང་། མིའི་སྡུག་བསྔལ་ད་ང་། ལྷ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་རིགིས་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དག་ནི། བདེ་
བའི་བར་མཚམས་མེད་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་། ཚེ་རིང་བས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡུན་རིང་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཚ་བ་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཐོན་པར་དཀའ་བས་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོར་བྱིང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། དམྱལ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེས་བསྐམས་པའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཏ་ལའི་ཡང་ཐོག་བསྐམས་འདྲའི་ཡི་དྭགས་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

12

ཡིད་དྭགས་ལ་ལས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་དང་མི་གཙང་བ་ཡང་བཟར་མི་རྙེད་ན། གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ཡང་། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པོའི་མིས་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དངོས་སུ་མི་མཐོང་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལུང་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་མ་ཟད་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ལ་གནས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་མ་མཐོང་ཅི་རིགས་པ་རྣམས་
ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཕུན་ཚུན་ཁྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་
དང་། གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་འདི་ལྟར། མིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཁ་ཅིག་ནི།
སྣ་དབུག་པ་དང་། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྡེག་པ་དང་། ཐག་པ་ལ་སོགས་པས་བཅིང་བ་དང་། ཤིང་སྡོང་ལ་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་། མི་ཀུན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བདའ་བ་ཡིན་ལ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁལ་ཆེན་པོ་ལྕི་ཞིང་། ཐག་པས་བཅིངས་པས་དཀྱུར་དཀའ་བས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་ངལ་ལོ། །མིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོན་པ་ན་ཉེ་བར་འཁོད་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་རྔོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་

ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འཚོལ་ཞིང་། རྙེད་ན་གསོད་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྔོན་པས་མ་རྙེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པས་ཡིད་འཁྲུགས་ཏེ། ཕན་ཚུན་བྲོས་ཤིང་འཁོད་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

13

པ་ཡང་གྲངས་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར་སྣང་ངོ་། །དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་དུ་ལུང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ལུང་གི་ཁུངས་མ་བཀོད་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་ལ་གནས་འདི་ནའང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆ་མཐུན་པ་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ནོར་བདག་དང་རྒྱལ་པོའི་མིས་ཡན་ལག་བཏུབ་པ་དང་། གསལ་ཤིང་གི་རྩེ་མོ་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་། ཤིང་སྡོང་ལ་སོགོས་པ་ལ་བཅིངས་ཏེ། མགྲིན་པ་སྒོགོ་པ་ལ་སོགོས་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡི་དྭགས་དང་ཆ་མཐུན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མི་གང་དག་ཟས་ནོར་གྱིས་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པ་དེ་དག་ནི་ཡི་དྭགས་དང་འདྲ་བར་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང་། དང་པོ་འཚོལ་བ་དང་། ཕྱིས་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དུད་འགྲོ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བྲན་དང་གཡོག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་གི་ལུས་ལ་དབང་དུ་བྱས་པས་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་གང་དག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་མནན་ཏེ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི། དུད་འགྲོ་དང་འདྲ་བར་དབྱུག་པས་བརྡེག་པ་དང་། ཤིང་སྡོང་ལ་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མི་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

14

ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་དེ་དག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེདེ་དོ། །དེ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། འབད་པས་འདོདོ་པའི་དོན་བཙལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། གནོད་
པ་བྱེད་པར་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྡུག་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྡུག་པའི་དགྲ་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
མིའི་གནས་ན་ནོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རང་དབང་དང་ལྡན་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། མི་གང་དག་ལས་
ཁ་ཅིགི་ནོར་ཕྱུག་ཅིང་སྐྱིད་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་། འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཐའ་ནི་རྒུད་པ་ཡིན་པས། མཐར་སྡུག་བསྔལ་འདྲེན་པ་སྟེ། འབྱོར་པས་ང་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགོས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཟིང་བར་བྱེདེ་ཅིང་། གཟིང་བར་བྱེདེ་པའི་ནུས་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚོར་ནུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྒྱུ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གནོད་སེམས་དང་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་། གཞན་ལ་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བསགས་པས་གད་ཁ་ན་འདུག་པ་དང་འདྲ་བར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་། ཡང་དག་པར་ན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །མིའི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
ལྔ་པ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་ལྷ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་གཉིས་ལས། གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

15

དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི། འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་ཡིད་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་། འདོད་པའི་ཆང་གིས་རབ་ཏུ་
མྱོས་པས། སེམས་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པའི་མི་དང་འདྲ་བར་སེམས་གཤའ་མར་རྣལ་དུ་མི་འདུག་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པར་
ནུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་རླུང་ལྟར་རབ་ཏུ་གཡོ་བའོ། །རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་རྒྱུས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་དེ་དག་ལ་བདེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འདོད་པའི་བདེ་བ་ཟག་བཅས་
ཀྱིས་མཇུག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འདྲེན་ཏེ། རྟག་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པའི་མྱ་ངན་གྱིས་ནོན་པ་དག་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་
ཇི་ལྟར་བདེ་བར་འགྱུར། གང་དག་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་དེ་
དག་ཀྱང་སྐད་ཅིགི་སྟེ། གཏན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་
བསྔལ་བ་ལས་འདས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་དེ་དག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པས་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པས། སླར་ཡང་ལས་བསགས་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པར་ལྟུང་བ་ཡོད་པས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལྷ་མི་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་མི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཅི་རིགས་པར་བསོད་ནམས་དང་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

16

བ་ཉིད་དོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་དང་མི་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོམ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བ་ཡིན་པར་བལྟས་ལ་ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྡུག་པས་འདོར་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་སྡུག་པར་སེམས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་གི་བཤེས་ལ་སྒོམ་པ་དང་། བར་མ་ལ་སྒོམ་པ་དང་། དགྲ་ལ་སྒོམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན། གོང་དུ་སྨོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགོས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བལྟ་ཞིང་། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྒོམ་མོ། །ཇེ་ཞེས་པ་ནི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་དང་པོ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་བར་མ་ལ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། མཛའ་བཤེས་ལ་བསྒོམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་མཛའ་བཤེས་དང་ཚེ་སྔ་མ་མཛའ་བཤེས་བྱས་པར་མཉམ་པས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བརྩེ་བའི་རྣམ་པས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེདེ་པས། ཐོག་མ་མེདེ་པ་ཅན་གྱི་འཁོརོ་བ་ན་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ཡང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

17

བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཕལ་པ་གཞན་ལ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་དགྲ་ལ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚེ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བར། ཉེ་རིང་མེདེ་པའི་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཉེན་དང་སྙིང་རྗེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ། མཇུག་ཐོགས་སུ་དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཉེན་དང་ཕལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དྲིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དུ་གཉེན་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་
བྱའོ། །
བཞི་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚེ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྙིང་རྗེ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བར་དགྲ་ལ་ཡང་གཉེན་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་གོམས་པའི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་ནད་དྲག་པོས་མི་བདེ་
བ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེད་དུ་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་སྤོང་ལེན་བྱེདེ་པ་དང་འདྲ་བར་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའིེི་ཚེ། སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། དེས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

18

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བསྔགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མདོ་འདི་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །སྙིང་རྗེ་བསྟན་ཟིན་ནོ། །
གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་རོ། །
དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པའི་བློ་སྐྱེས་
ནས། སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་
མ་ལུས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དྲང་བར་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་ན། སེམས་ཅན་
མཐའ་ཡས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་རྟོགས་ནས། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དོན་དུ། བླ་ན་མེད་པ་སྤངས་རྟོགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདོད་པ་སྨོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་འབད་མེད་དུ་སྐྱེས་ཏེ། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ། འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པའི་
མདོ་ལས། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་གནས་ནས་འདྲེན་པའི་མགོན་མེད་པ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་མེད་པ། སྲེད་པའི་རླན་དང་བྲལ་བའི་གནས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

19

ཀྱི་གླིང་མེད་པ་དག་མཐོང་ནས། དེ་དག་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་གྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐུལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་རྐྱེན་བྱས་ནས་སེམས་རྒྱུད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནོན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་གྲོགས་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་ཡང་། འཁོར་བའི་ནང་ན་གནས་པ་ན་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་དེ་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉན་རང་གི་དགེ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་ནོར་བཟང་ལ་བོས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེ་གས་ནས་ཆག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ལས་བཟང་བས་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

20

དུ་འོང་བ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །ཆག་པར་གྱུར་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུས་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྡོག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་ནོར་བཟང་ལ་བོས་ནས་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་བྱ་ཉིད་དུ་དམིགས་ནས་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གསེར་གྱི་རྒྱན་དང་འདྲ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་། འཁོརོ་བའི་དབུལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕོངས་པ་ཡང་ཟློག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་ཙམ་ལ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གང་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་པར་མི་ནུས་པ་དེས་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། བསྔོ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལུང་གི་ཁུངས་འགོད་པ་ནི། འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས་འདི་ལྟར་ཁྱོད། སེམས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོའི་བྱ་བ་མང་། སྦྱོརོ་བའི་བྱེདེ་པ་མང་སྟེ། དེའིེི་རྒྱུས་སྦྱིན་སོགོས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་དུས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

21

དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། ཐོག་མར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབས་ནས་མཐར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་རེ་ཞིག་སློབ་པར་མི་བཟོད་ན།
འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་དང་། དད་པ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སྨོན་པ་འདི་ཡིད་ལ་

བྱའོ། །ཡིདི་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔར་ཡིད་ལ་བྱའོ་
ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་ཡང་རུང་། འགྲེང་ཡང་རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སད་
ཀྱང་རུང་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །བྱ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཟ་ཡང་རུང་། འཐུང་
ཡང་རུང་། དུས་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་ལྟར་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི་ཡི་དམ་དུའོ། །སྒོམས་ཤིག་ཅེས་
པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུའོ། །ཐབས་གཉིས་ཀྱང་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཐབས་ནི། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའོ། །ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡུལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱའི་ཡུལ་ནི། བདག་གིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བློས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མཆོག་བཅོས་མ་མ་ཡིན་
པའི་བློས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི་གདམས་པའི་ཚིག་གོ །དེས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

22

སྤེལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབུལ་

ལོ། །འདི་ནི་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་
ལ་ཕུལ་བ་སྟེ་བསྔོས་ནས་ཀྱང་། བསྔོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རང་ཁོ་ནའི་དོན་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི།
དགེ་བ་འཕགས་པ་བཞི་ལ་ཕུལ་བའི་རྗེས་དེ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་
སོ། །སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པར་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཞུགས་ལ་རྒྱལ་པོ་གྱིས་ཤིག བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཀྱང་

མི་ཉམས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའམ། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཀྱང་མི་ཉམས་ལ་
མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

23

སྔོན་གྱི་དུས་ནའང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ལན་དུ་མར་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་
པར་གྱུར་ཏོ། །འདིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷ་དང་མིརི་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
ནའང་། དབང་པོ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སྨོན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་འགྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ། གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། བསོད་ནམས་དེ་ནི་སྨོན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་ནི། དེར་མ་ཟད་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་མྱུ་གུའི་ས་བོན་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

24

ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་། དང་པོ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྨོན་པའི་སེམས་ཏེ་གཉིས་སོ། །དབྱེ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱང་འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐོག་མར་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་པའི་སེམས་དེ་དང་དེ་དག་ནི་དཀོན་པས་ན་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་པས་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐོག་མར་སྨོན་པ་སྐྱེས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི། སྨོན་པའི་སེམས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་རྙེད་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྨོན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་
སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་བློ་དེ་ནི་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བཤད་དེ། ཆོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསལ་ལོ། །
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་གང་ཕན་ཆད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་རྣམས་སློབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །གང་དག་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་འགལ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

25

བར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་འདི་དང་འགལ་བས་སོ། །
ལྔ་པ་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ནི། གང་དག་སྡོམ་པ་བླངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་བཤད་ན། སྡོམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་མཁས་པར་གཞན་ལ་འབོག་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ལས་ནོད་དོ། །གལ་ཏེ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་དེ་དག་ཚང་བ་མེད་ན། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདུན་གྱི་
ནམ་མཁར་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མོས་པ་བྱས་ལ། འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་བཀོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
རྒྱུ་གསུམ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇུག་བྱ་བསྒྲུབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པས། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་པས་ན། སྔར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོག་མར་བདག་མ་དུལ་ན། གདུལ་བྱ་གཞན་མི་ཐུལ་བར་ཤེས་ནས། ཐོག་མར་བདག་ཉིད་སྨོན་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

26

བསྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཅིས་ཏེ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་ལུང་གིས་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་སོགོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེདེ་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱ་དགོས་པ་མདོ་སྔ་མས་བསྟན་དགོས་པར་མ་ཟད། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་དེ་བས་ན། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱའོ། །ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ཞེས་བོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོབ་འདོད་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འདིའི་གོང་ན་ཐོབ་བྱ་གཞན་མེད་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེའོ། །
གཉིས་པ་འཇུག་བྱ་བསྒྲུབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། བསླབ་བྱ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ལ། ཟུང་འཇུག་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ། དེ་ཡང་སྦྱིན་སོགས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

27

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། ཟིང་ཟིང་གིས་བསྡུད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་བསླབ་དགོས་པ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ།དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་བསླབ་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་
བསླབ་དགོས་པ་ཡང་འདི་ལྟར། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་འཇིག་རྟེན་གྱི་
བཟོ་དང་། སོགས་པ་སྨན་དཔྱད་དང་། གཞན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་སྒྲ་དང་ཚད་མ་དང་། རང་ལུགས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཟོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དག་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། འཇིགི་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་
སོགས་པ་ནང་རིག་པ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གལ་ཏེ་མ་བསླབས་པ་ལ་ཉེས་པ་
མེད་དམ་ཞེ་ན། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་བསླབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྱར་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དགག་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཟུང་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་། མདོར་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཧྭ་ཤང་ལྟར་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

28

སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་མི་གྲོལ་བས་ཐབས་
འབའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་
པ་དེ་ཡང་། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་འབའ་ཞིག་གིས་
འཁོར་བར་འཆིང་བ་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམན་པའི་མྱང་འདས་སུ་འཆིང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་གིས་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞེ་ན། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི། སྲིད་ཞི་
གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་ཐར་པའོ་ཞེས་བསྔགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་འདི་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ལ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་འདི་གཉིས་དང་ལྡན་ན། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །འདི་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ན། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེའོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ལྔ་པོ་དང་། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་དང་། གནས་སྐབས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། གནས་སྐབས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

29

སུ་གཡོག་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་རབ་དེས་ཡང་དག་པར་སྦྱིན་སོགས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ནས། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དུག་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ནི་གདུལ་བྱ་བསྡུ་བ་ཤེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེའོ། །འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེདེ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། བློ་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ལ་ནི། ལས་དང་པོ་པས་བསླབ་དགོས་པར་མ་ཟད། རབ་ཏུ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

30

དགའ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སར་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རེས་འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ས་བཅུའི་བར་དུ་བརྟེན་དགོས་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཧྭ་ཤང་ལྟར། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་བསྟེན་པས་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུའི་བར་དུ་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་
ཡིན་པ་འདི་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགོས་པ་ལ་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལའང་། བྱེ་བྲག་མེདེ་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལུང་དུ་བཀོད་ནས་གསུངས་ཏེ། རེ་རེ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བསླབ་དགོས་པ་བསྟན་ཟིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཐབས་སྤོང་བ་ལུང་གིས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། མདོ་གཞན་དང་ཡང་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་བ་འགོད་པ་དང་། གང་དང་འགལ་བའི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་མི་དགོས་པར་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
སྨྲ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབད་རྩོལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པར་སྤྲོས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་བསླང་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་ཞེས་བྱའོ། །

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

31

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ས་བཅུ་པ་དེ་ལས་གསུངས་པ་ནི། ཀྱཻཻ་རྒྱལ་བའི་སྲས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་ནས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ལུང་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཀྱཻཻ་ཞེས་པ་ནི་བོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་བྱེད་ནུས་པར་སྐྱེས་པས་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐུལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུན། ས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བྱོན་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཐབས་མང་པོ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མདོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་གཉིས་སྨོས་པ་ནི། སླར་ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། འགོག་པ་ལས་བསླངས་ནས་ཐབས་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་ཏེ། དེའི་ཆེད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའང་ཡིན་ན།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

32

འོན་ཀྱང་གང་ངེད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ད་དུང་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱིས་ཏེ། མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་དུ། ད་དུང་བརྩོན་འགྲུས་
ཆེན་པོ་རྩོམས་ཤིག སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མཐར་མ་ཐུག་
པས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་རྒྱུན་སྒོམ་པའང་མ་དོར་ཅིག་ཅེས་གདམས་
པར་མཛད་དོ། །དེ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་
བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྲོས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དོན་མ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྫོགས་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་མཐོང་བས་ན་བྱིས་པ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་བ་དང་། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་གཉིས་པོའི་བར་དུ་གཡེན་སྤྱོ་བ་འདི་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སོམས་ཤིག ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་སེམས་
ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བས་ཞུགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱའི་རང་དོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་བསྒོམ་
མམ་སྙམ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་རྟོག་གེའི་བློས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྔར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་བརྗེད་པར་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོའོ། །བསམ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

33

གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གསུངས་པ་ནི། ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་
འདི་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་
བྱུང་ཡང་རུང་། འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །གང་ཟག་གི་
བདག་མེདེ་སྒོམ་པའི་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགོས་པ་ཉི་ཚེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་དུ་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་རྟོགས་པས་འཐོབ་བོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་ངེད་ཀྱི་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་
ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་ཡང་ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་
བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་
དང་། གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་
ཅིགགསུང་གི་ཡོན་ཏན་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པ་དྲུག་ཅུ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོདོ་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འདི་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་ཅིགརིགས་ཀྱི་བུ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

34

གང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་གཅིག་པུར་ཟད་དོ། །ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྣ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་
དོན་མཐའ་དག་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་འདྲ་བ་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱིས་བཟུང་དུ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་ཏེ། གཞན་དོན་གྱི་མཛད་པ་ཡང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པས་མཐའ་བཟུང་དུ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མཐའ་ཡས་གྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་མཛད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གང་དག་ངག་གི་བགྲང་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་བགྲང་བ་
དང་ཚད་དང་དཔེ་དང་ཟླ་ཡང་མེད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་ཟུང་འཇུག་གི་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེད་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་རེ་ཞིག་དག་པར་

བྱ་བའི་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཐོབ་བྱ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིདི་ཀྱིས་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་སྔར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། འོད་དཔག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དེ་དག་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

35

ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཆར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དག་ལ་བསྐུལ་ནས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མོས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་དོན་དོ་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བསྐུལ་བར་མ་མཛད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོདོ་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགོས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་དག་ལ་བཞུགས་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་དེ་ནི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་གསུངས་
པ་གོང་དུ་སྨོས་པ་ཡང་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སློབ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཡང་ཁྱོད་ཐབས་མི་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྡུ་བ་ལས་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་དང་ཡང་ཁྱོད་ཐབས་མི་དགོས་པར་འདོད་པར་འགལ་ལོ། །མདོ་དེར་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

36

པ་ནི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཕྲའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་མ་རྟོགས་པ་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཞན་ལྔ་པོ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་ན་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་གང་ཟག་གང་ལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགེས་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་དོན་དམ་པར་སྟོན་པ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་གང་ཟག་དེས། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལ་མི་བདེན་ཞེས་བསྐུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་མ་ཟད། ཐབས་ལ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་དགོས་པ་མདོ་དེ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བ་ནི་བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཕམ་པར་མཛད་ཅིང་ཚུར་ལ་རྫི་བར་མི་ནུས་པས་ན། མ་ཕམ་པ་ཞེས་བྱམས་པ་ལ་བོས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་རྒོལ་བའི་ཚིག་འདི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལ་སུན་འབྱིན་ཏོ། །འཕགས་པ་མ་ཕམ་པ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཀོ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོ་པདྨར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བྱི་ཤོ་ཀརྨ་ཕུ་རོན་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བརྒྱ་བྱིན་བདག་གི་ཤ་ཁྲ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཅན་ཡིན་ནམ།

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

37

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི། སྦྱིན་པའི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ང་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགོས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་གནོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་གནོད་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བདུད་བཞིས་མ་ཕམ་པ་བྱམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བར་བསྐལ་བརྒྱད་བཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་

ཏུ་བགྲངས་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་། དང་གི་སྒྲས་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་སྡུད་དོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུར་སྦྱིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གུས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རྟག་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ན། སྦྱིན་སོགས་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྐད་དུ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
འཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་ཟེརེ་རོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་ཐབས་སྤོང་བ་ལ་ལུང་འདི་དག་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

38

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་གཉིས་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཐབས་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། རང་གི་བཞེད་པ་ལུང་གིས་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་གནོད་པ་སྤོང་བ། སྐབས་གྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྒྲུབ་བྱེད། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ། སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་སློབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་བསླབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་གྲུབ་བོ། །གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཡོག་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཚེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་ཡང་མི་གནས་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐའ་དག་སྤངས་པས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

39

པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་འདིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བསྐུར་བའི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེདེ་པར་རྟོགོས་པས་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགོས་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། ཐབས་བསོདོ་ནམས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཏུ་མ་ཟད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་
དགོས་པ་དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཐབས་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་རག་མ་ལུས་པར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེའོ། །ཐབས་གཙོ་བོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡལ་འདབ་རྒྱས་པའི་སྡོང་པོའི་རྩ་བ་ལྟར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མཐའ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

40

མར་ཡང་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟེན་དགོས་ན། མདོ་ལས་གང་ཆོས་ཆུ་བརྒལ་ཟིན་པའི་གཟིངས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དགེ་བ་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཡང་དགེ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་བ་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ། སྤང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། །གལ་ཏེ་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་མོད་ཀྱི། ལོག་པར་མི་བཟུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་བཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ལོག་པར་མི་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལམ་ལོག་པར་བཟུང་བར་མི་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་བཟུང་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ། འཁོར་བའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་གང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

41

ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཙམ་ཐོབ་ཀྱི། ཐར་པ་མི་ཐོབ་པས། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྣན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གོང་ནས་གོང་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་རྣམས་འཁོར་བར་བསྟན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་དགོས་པར་སྟོན་པའི་ལུང་སྔར་སྨོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ཁོ་ནར་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ཐབས་ཀྱི་བསྔགས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ན། ཐབས་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་རབ་མི་དགོས་སྙམ་ན། ཤེས་རབ་གདོན་མི་ཟ་བར་དགོས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ལྔས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

42

མིང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་མི་ཐོབ་པ་དེ་བས་ན། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཞེས་ཏེ་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འབད་
པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་སྤྱིར་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བཟུང་བར། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་
ལུང་གི་ཚིག་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། རེས་འགའ་ཚིག་འཛིན་རེས་འགའ་དོན་འཛིན་པ་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་འབའ་ཞིག་ལ་
དམིགས་པ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞེད་དོ། །མཛོད་ལས། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་ཤེས་རབ་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིགི་གཉེན་
གྱིས། འོ་ན་ཚིག་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཐོས་བྱུང་དང་། དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་སྒོམ་
བྱུང་དུ་འགྱུར་བས། བར་དུ་བསམ་བྱུང་མི་རྙེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཐོས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

43

པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོར་ལུང་གི་དོན་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །ལུང་གི་དོན་རིགས་པས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། རིགས་

པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས། རེ་ཞིག་ལུང་ཐོས་པ་ལས་ལུང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་
བྱེད་དོ། །ལུང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་ནས། ལུང་གི་དོན་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དྲང་བའི་དོན་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེས་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཉིད་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ཕྱེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཅན་སྣང་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནའི་དོན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆ་དེ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བའི་དོན་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་ཐེ་ཚོམ་
ཆོད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན། གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐ་མའི་བློས་མཚན་མར་བཟུང་བའི་དོན་བསྒོམས་ཤིང་། གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པས་ན་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མ་བསལ་བས། ཡང་དག་པའི་དོན་ཆུ་ཟླ་ལྟར་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་ཟླ་བའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལྟར། ཆོས་ཅན་སྣང་ཚོད་པ་རྣམས་སྣང་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་རྙེད་ནས། ཡང་དང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

44

ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བའི་དོན་དུ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བསྒོམ་པ་དང་འདྲའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་རིགས་

པས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པའི་དོན་བསྒོམ་པར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཤླཽཽ་ཀ་གཅིག་ཁུངས་སུ་སྨོས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ། བདག་སྟེ་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་རེ་རེ་ནས་བགར་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་གོ །ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་བརྟགས་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་གལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུའོ། །མྱ་ངན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་མྱ་ངན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་ལས་འདས་པས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཡང་ན་མྱ་ངན་ནི། རྟེན་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་བཏགས་ནས་མྱ་ངན་གྱི་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་བཅད་པས་ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་ལ། ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་པས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་པས་ན་མྱ་ངན་གྱི་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདས་པས་མྱང་འདས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའམ། བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དོན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མི་བཟློག་པས། སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

45

མི་འགྱུར་རོ་ཞེའོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཚད་མས་རྙེད་པ་བསྒོམ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་
རིགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དག་གི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ལ། ཡང་དག་པ་ཁོ་ནའི་
ངོ་བོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ངོ་བོ་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་བསམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་གནས་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པར་ཏེ་རིགས་

པས་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་མེདེ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེདེ་པའི་དོན་འདི་རྟོགོས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་གཏན་ལ་དབབ་བོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལུང་གིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་

པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལུང་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུང་དེ་བཤད་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། རིགས་པས་མི་བསླུ་བར་གྲུབ་པས་ན་བདེན་ནོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས་ན་བདེན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པས་ན་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

46

མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཏེ་རིགས་

པས་དཔྱད་ན་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་བདེན་པ་མ་ཡིན། མི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཁྱད་གཞི་མེད་པས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྔ་མའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་
བུ་ཞེས་བོས་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བར་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མར་འཇིག་པ་དང་།

དང་པོར་འབྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་དེའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དངངས་བས་ཏེ་སྐྲག་པའི་
གནས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ངག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་སྣང་ཙམ་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་འགག་གོ་ཞེ་གསུངས་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་བ་མེདེ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའང་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ལུང་གི་དོན་ནི། ཚུལ་བཞིན་འདྲི་བ་ནི་གང་ལགས། ཚུལ་བཞིན་ནི་གང་ལགས། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་བཀའ་སྩལ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་འདྲི་བ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འདྲི་བའོ། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་བཀའ་སྩལ་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི། ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པས་ན་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་པས་ན་ཚད་མེད་པའི་སྒོ་སྟེ། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ན། འཆི་འཕོ་བ་དང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

47

བྲལ་བའོ། །གང་རྟོགས་ན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དག་གོ །ཆོས་ཐམས་“ཅད1

་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བསམ་པར་བྱ་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རབ་འབྱོརོ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིརི་ཞེ་ན། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིརི་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེའིེི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགོས་
སུ་བློ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་གནས་པ་ནི། །གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་མེད་པས་ན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གནས་
ཚུལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །འཕགས་
པ་གླང་པོ་རྩལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན། དོན་དམ་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བ་
སྲིདི་པའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་གང་ནའང་མི་དམིགི ས་ཏེ། གདོདོ་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གནས་
ཚུལ་ལ་མེད་པས་གནས་ཚུལ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གནས་ཚུལ་
1 མ་ཕྱི། ༢༥བ༢ན། ཅན * ཅད

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

48

མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་དག་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་དོན་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་ཅེས་སྨོས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། དུས་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དག་སྟེ། ཅི་ཞེ་ན། འདས་པའི་དུས་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ལུང་

གི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། རིགས་

པའི་བྱེད་པ་བསྟན་པས་མཚམས་སྦྱར། རིགས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གི་དོན་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་བསྟན་པར་བྱས་ན། ལུང་

གི་དོན་གནས་ཚུལ་ལ་གུད་དུ་བཀྲི་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རིགས་པས་ཡང་དག་པ་

སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། མདོར་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་རིགས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་
པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། རང་བཞིན་ལ་སྤྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་སྟེ། གཏན་ཚིག་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ཡིད་ཆེས་
པའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། གཏན་ཚིག་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

49

པར་བརྟག་པས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ན། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། འོན་
ཏེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དྲང་ན་ཞེས་གཉིས་སུ་བརྟག་གོ །གལ་ཏེ་
མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བ་དག །དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེདེ་པ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚང་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་བའི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དང་ས་
ལུའི་མྱུ་གུ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་དུས་དབྱར་བཞིན་དུ། རྟག་ཏུ་སྟེ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ཞིང་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་ལ་མི་
ལྟོས་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིརི། གལ་ཏེ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་
ན། འོ་ན་སྐྱེ་བའི་དུས་དབྱར་གྱི་དུས་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་

དངོས་པོ་མེད་པའི་དགུན་གྱི་དུས་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ན་དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་རིགས་

པས་གནོད་པ་དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོདོ་པ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་བྱུང་ན། རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་འབྱུང་ངམ། མི་རྟག་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་བརྟག་གོ །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱུ་རྟག་པ་ཉིད་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་རྟག་པར་སྨྲ་བ་དགདབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

50

འདི་ལྟར། རྟག་སྨྲའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་བཏགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དུས་མེད་ལ། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་
དང་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅེ་ན།
དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་

བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་རྐྱེན་གཞན་དག་གིས་ཕན་གདགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་ནི་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རྐྱེན་གྱིས་ཕན་གདགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དེ་བས་ན། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། རྟག་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུའང་འབྲས་བུ་ཅིག་ཆར་མི་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། རིམ་གྱིས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

51

ཀྱང་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གོང་དུ་རིག་པས་བརྟགས་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཅིག་ཆར་མི་བསྐྱེད་ཅེ་ན། རྟག་པས་འབྲས་བུ་ཅིག་ཆར་ཡང་མི་
བསྐྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དང་པོའི་དུས་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་
པར་འདོད་ནས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྔ་མའི་ནུས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ། སྔ་མའི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ནུས་སུ་གནས་ན་ནི། དུས་ཕྱི་མ་དེའི་ཚེ་སྔ་མའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་སྔ་མའི་ནུས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་ཡང་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི། སྔ་མའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མ་རྫོགས་པས་སྔ་མས་འབྲས་བུ་ཅིག་

ཆར་དུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྔ་མའི་ནུས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་མི་འཇུག་ན་ནི། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་སྔ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་བོར་བས་མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་རྟག་པ་འདོདོ་པ་ལ་རིགིས་པས་གནོདོ་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། རྒྱུ་རྟག་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པའི་དོན་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྫས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་ཞེན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། རྫས་སུ་མེད་པ་ལ་རྫས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ་ཞེས་པ་ནི་གསུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་རྟག་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་མི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་ན།
རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རང་གི་སྡེ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

52

པ་དག་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལས་མི་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདས་པ་འགགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པས་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ལས་སྐྱེ་ན། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིརི་རོ། །
གཉིས་པ་ད་ལྟར་བ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ད་ལྟར་གྱི་
དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་འབྲས་བུ་དང་དུས་

མཉམ་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་མཉམ་པ་ལས་མི་སྐྱེ། དུས་མི་མཉམ་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཤིག་འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་
ནི་འདི་ལྟར། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་

བྱུང་བའི་ཕྱིརི།

གཉིས་པ་ནི། དུས་མི་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཐ་དད་པ་དུས་མི་མཉམ་པ་སྔ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དེ་དུས་གཞན་གྱིས་
ཆོད་དེ། དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། འདས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

53

པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་དུས་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་
པར་སྐྱེ་ན་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འདོད་ན་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆུད་པས། བསྐལ་པའང་སྐད་ཅིག་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུན་མི་སྲིད་པ་དང་། དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་
བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་ནི་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་དུས་
ཀྱི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་འགག་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེའི་ཡུན་ཙམ་མོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི། ཆ་
ཤས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་དུས་སོ། །ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་དོན། དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲེས་ན། གོང་བུ་ཆེན་པོའང་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་ཚད་ཙམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུ་དང་
ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད་ན་ནི། དུས་དེའི་ཚེ། འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ནི། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་
བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིརི་རོ། །
གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་ནི་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

54

བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། དོན་དམ་པར་ཏེ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ངོར་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་
ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་བཤད་པའི་ལུང་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །སོགས་པས་རིགས་པ་དང་མི་
འགལ་བ་སྡུད་དོ། །
གསུམ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྦྱར་བའི་ལུང་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་སྐད་དུ། དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནས་ཅེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་ངོ་། །འདིའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ་འཁྲུལ་ངོར་རོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྟེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་མེད་དོ། །རིག་པས་རང་བཞིན་
མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་ངོར་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོདོ་དོ་ཞེས་པའོ། །
བཞི་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལུང་ནི། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་འདི་ནི། རྟོག་
གེས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་ཏེ། སཱ་ལུ་ལྗང་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགིས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིརི་རོ། །རྒྱུ་ལ་དཔྱོདོ་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་བསྟན་
ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་རང་བཞིན་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་བཞི་སྟེ། དཔྱད་པ་སྤྱིར་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

55

བརྗོད་པ། གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ན་འདི་ལྟར། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རིགིས་པའོ། །རིགས་པ་འདིས་
ཤེས་བྱའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བ་
གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་དངོས་པོའོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྲ་རགས་གཉིས་ལ་གཏན་ཚིགས་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་དོན་འགོདོ་པ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ་བ་གྲུབ་པ་ན། དུ་མ་དང་བྲལ་བ་བདེ་
བླག་ཏུ་གྲུབ་པས་ན། ཐོག་མར་གཅིག་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་དང་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་གཅིག་

དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཐ་དད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་པས་ནའོ། །འདིར་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ན། ཡན་ལག་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་དུ་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་པར་འགལ་ལོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

56

དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཤར་ནུབ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་མེདེ་གཅིགི་

ཏུ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡིན་ཏེ། ཤར་དང་ནུབ་ལ་སོགོས་པའི་ཕྱོགས་ཆ་དང་ལྡན་པའི་དབྱེ་བས་ཆ་དྲུག་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན། ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་
པ་ལས། དྲུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་
དག་ནི་གོ་གཅིགི་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཕྱོགོས་དྲུག་གི་
རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ནི། ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་དུ་མ་བསགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་མེད་
པས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུའང་ཡོདོ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་དོན་འགོད་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་
སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ལྡོག་པ་ངེས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཞན་མེད་པས་སོ། །
གསུམ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། གཟུགས་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེའང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གླང་གི་རྭ་ཡང་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ནས་རྡུལ་ཕྲ་མོར་
བཤིག་ན་རྭའི་ངོ་བོ་མི་འདུག་གོ ། འོ་ན་རྭ་རྩོམ་བྱེད་རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློས་སོ་སོར་བཤིག་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

57

ན། རྡུལ་ཕྲ་མོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་མི་གནས་སོ་ཞེའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ན།
སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནང་ཤེས་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་གཟུགས་ཅན་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སུ་མེད་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྔ་མའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་བཅས་ལ་གཅིག་དང་བྲལ་བ་

སྒྲུབ་པ་དང་། དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པ་རྫུན་པར་འདོད་པ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེ་བས་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་ནམ། ཤེས་པ་དུ་
མའི་ངོ་བོར་བདེན། དང་པོ་ལྟར་ན། སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དོན་སྣ་ཚོགས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

58

ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་
བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་དུ་མ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། ཆ་
མེད་གཅིག་ཡིན་ན་ནི། དུ་མའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་མི་རུང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་མི་མཐུན་
པར་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུ་མའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ཉིད་ནི། གཅིག་གཅིག་ཏུ་མ་འདུས་

པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིརི་རོ། །
གསུམ་པ་རྣམ་པ་རྫུན་པར་འདོད་པ་སུན་དབྱུང་བ་ནི། ཅི་སྟེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཅན་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་སྣང་ལ་མི་བདེན་པས། རྫུན་པ་ཉིད་དུ་སྐྲ་ཤད་ལྟར་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་
པའང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་པ་རྫུན་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྣམ་པར་རྫུན་པའི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གུད་ནས་ཏེ་ལོགས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ལ་རྣམ་པ་སྣང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་གཏོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

59

རྣམས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྫུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫུན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྣམ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ནི་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པའང་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གསུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་
ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དག་བདེན་པ་མེད་
པར་ངེས་སོ། །
བཞི་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པ་མེད་པའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་མེ་ལོང་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་

སོ། །ལུང་གི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་གཟུགས་རྣམས་སྣང་ཡང་། བདེན་པའི་གཅིག་དང་གཞན་དུ་མ་ཡང་རྣམ་པར་སྤངས་པར་གྲུབ་པས་མེ་ལོང་གི་ངོས་
ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པའི་དུ་མ་ཉིད་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་བཤད་ན། རིགིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཡིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་
གཞིགས་ན་གོ །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་གཟུང་དུ་མེད་དེ། བདེན་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

60

གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་བཟུང་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་རིགིས་པས་དཔྱད་ན་བློའི་ཡུལ་དུ་མེདེ་པས། ཡོདོ་ཅེས་ངག་གིས་
དོན་མཐུན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ངག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟར། གནས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ལྡང་བའི་བྱ་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་
རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ། བསམ་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་བློས་ཕྱེད་པར་བྱས་ལ། བློས་ཕྱེད་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐོས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བསམ་བྱུང་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཡང་སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་བས་སྒོམ་བྱུང་དགོས་སོ་ཞེས་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་
ལ་ཡང་ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར། དོན་དེ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ལ་སྒོམ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

61

བྱུང་དགོས་པའི་ཉམས་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་བློ་ལས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་
བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་མི་སྤོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པ་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་གི ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྒོམ་པ་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྔར་རྟོགས་པའི་དོན་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་ན། ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་སྡུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཟད་པར་ས་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ལྟ་ཡང་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མུན་པ་སྤོང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མདོ་དེའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ཐོག་མར་ལུང་རིགས་

ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མོས་པར་བྱ། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིའི་རྟེན་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལན་མང་དུ་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གནས་ཤིང་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

62

པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་ལ་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒོམ་བྱུང་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་གདམས་སོ། །
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་དགོས་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ། ཉེས་པ་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རེ་ཞིག་ཇི་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་
བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཤེ་ན། ཡིདི་ཀྱིས་སེམས་ནི་ཆུ་གཡོ་
བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ན། གཟིངས་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་
ཀྱི་གཞི་མེད་པར་སེམས་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་སྤྱིའི་

ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རླན་མེད་པར་ལྷག་མཐོང་གི་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་གནས་ཚུལ་གྱི་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

63

དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ནི། ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ངོས་བཟུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་། སྦྱོར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ། ལུས་གདུལ་བར་བྱས་ཤིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ། གུས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྟག་པར་སྦྱོརོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ན་ཞི་གནས་ཤིན་ཏུ་སྟེ་ངེས་པར་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མ་ཡིན་གྱི་མྱུར་དུ་འགྲུབ་བོ། །ཞི་གནས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ལས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ལ། དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་པ་དེ་བས་ན། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྔ་མ་བཞི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཡང་གོང་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུར་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་
པོ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་རྣམས་ལ་གནས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་དབེན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་གནས་བཅས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་
སྣོད་དུ་རུང་བའི་དོན་དུ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རིག་གྲོལ་
གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་སྡིག་པ་བཤགས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

64

པ་དང་། ཏིང་འཛིན་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའང་བྱས་ནས། དགེ་བའི་ཚོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མངོན་སུམ་བྱས་ནས་རྗེས་ཐོགས་སུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འདོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལ་ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་ན་རྩ་དྲང་པོར་གནས་ཤིང་། རྩ་དྲང་པོར་གནས་ན་རླུང་དུལ་བར་གནས་ཤིང་། རླུང་དུལ་བར་གནས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱང་དུལ་བར་གནས་པས་ན་ཐོག་མར་ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་ལ་སྟན་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ལ། དེ་ནས་སེམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་སྦྱོརོ་བ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་སྒོམ་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་སྤྱིར་

བསྟན་པ་དང་། ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་གནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོར་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་སེམས་ཉེ་བར་གཏོདོ་པ་དང་། སེམས་མི་འཆོར་བར་འཛིན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཞི་གནས་
ཀྱི་དམིགས་པ་མདོར་བསྡུ་ན། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་སམ། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དང་། རྒྱུའི་གཟུགས་དང་འབྲས་བུའི་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

65

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་འདུ་བར་བྱ་བའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཕུང་པོ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་འདུ་བར་བྱ་བའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་སོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། ཚོར་བ་སོགས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །འདིས་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་
ཡུལ་བསྟན་ནོ། །རེ་ཞིག་དངོས་པོ་དུ་མ་འདུས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་དམིགས་

པར་རིགས་སོ། །དེ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ལ་སློབ་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་
དུ་མ་འདུས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏད་པས་
གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སེམས་དམིགས་པ་སྤོ་ལེན་བྱེད་པའི་
བྱེ་བྲག་གིས་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཡང་སེམས་དམིགས་པས་ན་རྒྱས་པར་དམིགས་

པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆོས་ཅན་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཡང་དགོངས་པ་
ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མང་དུ་བཀའ་
སྩལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

66

མཐོང་གི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། ཆོས་མངོན་པ་ལ་སོགས་པ་
ལས་སྒྲོ་འདོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མང་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲོ་འདོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུ་མར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་དང་ཚོར་
བ་སོགས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མདོར་བསྡུས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། བར་མ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྒྱས་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་ཕྱེ་བ་དག་གིས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མཛད་ཅེ་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་མཁས་པའི་བློ་བསྐྱེད་པས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །མཛོད་ལས། རྨོངས་དབང་འདོད་
པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་ཇི་
སྙེད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མ་ཡེངས་པར་བློ་གཏད་ནས་གྲངས་མ་འཆོལ་བར་ཡིད་ཀྱིས་
བགྲང་ངོ་། །དཔེར་ན་རླུང་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་
གྲངས་མ་འཆོལ་བར་ཡིདི་ཀྱིས་བགྲངས་ནས་ཞི་གནས་སྦྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་སྒོ་
ནས་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཕུང་པོར་བསྡུ་བ་དང་། ཁམས་ལ་སོགས་པར་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་དང་།
དབྱེ་བསྡུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་བ་འདེབས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་སེམས་མི་འཆོར་བར་བསྟན་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་པའི་
རྗེས་དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་
བྱེ་བྲག་ཕྱེ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ལན་གཅིག་མ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

67

ཡིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུན་དུ་འཇོགོ་པ་སྟེ་བཞག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རྟོགས་པས་བར་ཆོད་པར་འཇུག་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། འཕྲོས་ན་སེམས་སླར་གནོན་པ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཡེང་བ་བཟློག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་བཟློག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པ་གང་གི་ཚེ་བར་
སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་འདོདོ་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་ཞིང་སེམས་གནས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། སླར་ཡང་མྱུར་དུ་སྔ་མའི་དམིགས་པ་

དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཕྱི་ཕྱིར་གཞུག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའི་
གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་འདིར་ཡི་གེ་མང་གྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །འདིའི་སྒོམ་ཚུལ་ནི་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་དེར་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གཏོད་པ་གང་གི་ཚེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་སྐྱོ་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་མི་དགའ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟ་བས་ཡུལ་དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་དགའ་བར་སྒོམ་ཞིང་། སླར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་གཡེང་བ་བཟློག་པ་ནི། སེམས་གང་ལ་གཏོད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

68

སེམས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་ལྟ་བས་ཞི་གནས་ལ་མི་དགའ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །
ལྔ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པ་བཟློག་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཡིན་པས་གང་གི་ཚེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་
ནུས་པ་ཆུང་དུ་སོང་བས་དམིགས་པ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱང་བར་གྱུར་པ་དེའི་
ཚེ་སེམས་བྱིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་

ཏེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་
བའི་སྐྱོན་བསལ་ལ། ཡང་སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་གཞན་
དུ་མི་འཆོར་བར་དམ་དུ་བཟུང་ངོ་། །དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་
པོ་ལ། །དྲན་པའི་ལྕགས་ཀྱུས་རིངས་དབང་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བྱིང་བ་བསལ་བ་ན་ཞེས་ཏེ་གང་གི་ཚེ་སྔོན་རྒོད་པ་དང་གཙེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་། ཏིང་
ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་བར་བར་དུ་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕྲོས་ནས་རྒོད་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེདེ་པ་རྟ་རྒོད་ལྟ་བུར་གཡོ་བའི་རྒོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སེམས་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་ཞི་བར་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཡང་སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་
བྲལ་ཞིང་། སེམས་བསྒྲིམས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེདེ་པ་མེདེ་པར་དམིགིས་པ་ལ་རང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

69

གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་མེད་པར་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་བསླབས་པ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་ཏེ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སེམས་མཉམ་པར་འཇུག་ཅིང་། གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་

འཇུག་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་གློད་དེ་བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་
རྩོལ་བ་གློད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སེམས་མཉམ་པར་འཇུག་བཞིན་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་བྱས་ན་སླར་ཡང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོདོ་དོ། །
གཉིས་པ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་འབད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་མེད་པ་ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་

པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ཞི་གནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་རྩེ་སྟེ་དམིགས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཙམ་
དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་
སེམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཞི་གནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞི་གནས་
དེའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

70

གཉིས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། དེ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ལ་སེམས་འཇོག་གོ་ཞེས་སོགས་ཚིག་དགུ་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་འཇོག་གོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེས་པ་དང་། བླན་ཏེ་འཇོགོ་གོ །ཉེ་བར་འཇོགོ་གོ་ཞེས་པའི་ཚིགི་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །འདུལ་
བར་བྱེད་དོ། །ཞི་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་བའི་ཚེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །རྩེ་
གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །མཉམ་པར་འཇོགོ་གོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལ་འཇོག་ཅེས་པ་ནི། ཐོག་མར་དམིགས་

པ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་སྟེ་གཏོད་པའོ། །རྒྱུན་དུ་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དམིགས་པ་ལ་

སེམས་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་གང་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་
སེམས་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པའོ། །གལ་ཏེ་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། བླན་ཏེ་འཇོག་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སླར་སེམས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སླར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
བླན་ཏེ་གཡེང་བ་སྤོང་བའོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བླན་ནས་ཡང་འཕྲོས་
ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བླན་ནས་ཀྱང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

71

རྣམ་པར་གཡེང་བར་གྱུར་ན་ཡང་བླན་ཏེ་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་ཕྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་བརྟུན་པ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་འཇོག་
གོ །ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པས་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་སྒོམ་པར་མི་འདོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་མི་འདོད་པ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་
ལ་དགའ་བ་བསྐྱེདེ་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོགོ་པས་རྒྱུར་འཁྲུགས་པར་གྱུར་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་བློ་སྐྱེས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་
ན། ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྣབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ཆུང་ངུ་
གཉིད་དང་རྨུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཉེས་པ་རིག་པའི་བློས་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་
པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་རླུང་ལྟར་ལངས་པ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་

སེམས་ཡང་ཡང་གཏོད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་བྱུང་བ་སེལ་བར་བྱས་པ་ན་མཐར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཇི་སྲིད་

འདོད་ཀྱི་བར་དུ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
འཛིན་པའོ། །ད་ནི་འབད་པ་བྱེད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་སེམས་ངང་གིས་འཇུག་པར་གནས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

72

དུ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཉམ་པར་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ན་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པས་དམིགས་པ་འཛིན་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཚིག་དགུ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་། གཉེན་པོ་བཤད་པ། གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་མདོར་བསྡུ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་། གདམས་ངག་གི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བརྗེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མི་གསལ་བའི་བྱིང་བ་
དང་། སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མི་རྩོལ་བ་དང་།
བྱིང་རྒོད་ཞི་ནས་རྩོལ་བའོ། །ཉེས་པ་འདི་དག་གིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ལེ་ལོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པས་མཉམ་པར་འཇོག་
མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་
དུས་སུ་སེམས་མི་གསལ་བ་དང་། སེམས་ཕྱིརི་འཕྲོ་བར་བྱེདེ་པའི་ཕྱིརི་དང་། མི་རྩོལ་
བ་དང་རྩོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

73

གསལ་བའི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།
ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་པའོ། །
གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེདེ་བརྒྱད་བསྒོམ་མོ། །བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པའི་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། རྩོལ་བའི་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་འདུན་
པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྟེ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོའོ། །གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་དང་། གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེདེ་པའི་གཉེན་པོ་སེམས་པ་དང་། འདུ་བྱེདེ་པའི་གཉེན་པོ་བཏང་སྙོམས་སོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་བཞི་པོ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་དག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་
དད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ལུས་དང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

74

སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྗེས་དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་བཟློག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་བཞི་ནི་ལོ་ལོའི་གཉེན་པོའོ། །དད་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཐོབ་ན་ལེ་ལོ་བཟློག་པ་དེ་བས་ན་དད་པ་དང་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་མོ། །གདམས་ངག་གི་དོན་མི་
བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པར་བྱ་བའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་ནི་དངོས་གཞི་
ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བཞིན་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་བྱུང་བ་རྟོགས་ནས་དེ་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་བྱུང་ནས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་དུས་ན་བྱིང་རྒོད་ཞི་བ་ལ་མི་རྩོལ་བ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་བསྒོམ་མོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་སྟེ། གང་གི་ཚེ་སེམས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་རླུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པར་སེམས་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སེལ་མི་དགོས་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་ནའང་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དེའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་མོ། །
གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། གཉེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་དག་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཁུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

75

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །
བཞི་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། མདོ་སྡེ་ལས། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བསྒོམ་མོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ལྔ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཕྱི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་ལས་གོང་ནས་
གོང་དུ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་། དམིགས་པ་སྔར་ལས་གསལ་བ་

དང་། སེམས་རྒྱུད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡན་ལག་གིས་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བསམ་གཏན་དང་། དམིགས་པས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་
གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་བྱེད་པའི་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བས་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སྤྲུལ་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ནུས་
པ་ཐོབ་པས་ཟིལ་གནོན་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཐོབ་བོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་དངོས་
གཞིའི་ཚོར་བ་དགའ་བདེ་མ་ཐོབ་པས་བཏང་སྙོམས་གྱི་ཚོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ཏི་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་
པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་དེའི་ཚེ་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

76

ལུས་པ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྦྱོར་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་སོ། །འདི་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྡུད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་
བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་དངོས་གཞིར་གཏོགས་སོ། །མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྒོ་
ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་
སྒོམ་བྱུང་གི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད་
ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའོ། །དགའ་བ་སྡུད་པ་ནི། སྔར་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་འབྲིང་པོ་གསུམ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ནུས་པ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི།
འདོདོ་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་དཔྱོདོ་པར་བྱེདེ་པའོ། །སྦྱོརོ་བའི་མཐའི་ཡིདི་

ལ་བྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ལྷག་མ་ལུས་པར་ཤེས་ནས་སླར་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཏེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྤོང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་རྫོགས་ཟིན་ནས་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་གང་གི་ཚེ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་སྲེད་པ་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་། འོག་སའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

77

དང་ལྡན་ཞིང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིད་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་
བ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་དང་། ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དགའ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་ནི་ཚོར་བ་སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གཅིག་ཉིད་ལ་
ཡིད་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་ཞེས་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་
བ་ལ་དགའ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་འདོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་རགས་པ་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ལུས་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་
བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་རགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། ཕྲ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ལ། བསམ་གཏན་གཞན་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟར་ཡན་ལག་རགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། ཕྲ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་མ་བཞག་གོ །གང་གི་ཚེ་སེམས་རྙོག་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སའི་སྲེད་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྙོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ནང་ཡོངས་སུ་དྭང་བ་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

78

ཡན་ལག་གི་དགའ་བདེ་གཉིས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་གསར་དུ་དབེན་པའི་དགའ་བདེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཡིན་པས་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་དེའོེོ། །གང་གི་ཚེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱི་སྲེདེ་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་འདིའི་དགའ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་
དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་དུ་གཅིག་ཀྱང་། དང་པོ་གཉིས་
ཀྱི་དུས་སུ་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་མ་བྲལ་ལ་འདིའི་དུས་སུ་བྲལ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་གི་ཚེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སའི་སེམས་བདེའི་སྲེད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་འདུ་བྱེདེ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཤེས་བཞིན་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་
དུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་གཉེན་པོ་ནམ་མཁའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རགས་པར་མཐོང་ན་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

79

འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ །འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཕྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་
སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ །གཞན་ཡང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། དབྱིབས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁ་དོག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་བཅུ་ལ་སོགས་
པ་དང་། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་འཐོབ་བོ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དུ་བྱ་སྟེ། དམིགིས་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྣམ་
པའི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་དགོས་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

80

དང་པོ་ནི། གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་

སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞིབ་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་སྤོང་བ་དང་མི་ལྡོག་པར་སྤོང་བའི་དོན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞིན་དུ་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཏིང་འཛིན་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤོང་མི་
ནུས་པའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་དེའིེི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡོདོ་པས་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིར་ལྡང་ཞིང་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པར་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་རང་སྤྱོད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་འདིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

81

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བློ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་མི་བརྟག་གོ །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
དུ་དམིགས་པ་ལས་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་དོན་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཀྱང་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སུ་བསྒོམས་པས་
སྒོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན་སེམས་ཙམ་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དོན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་

ནི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ །འོ་ན་གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་མེད་
པའི་རིག་ཙམ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་
རིག་ཙམ་ཡང་ཚད་མས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཙམ་
ཡང་མི་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཚིག་སྔ་མ། སྣང་བ་མེད་ལས་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
རང་རིག་རང་གསལ་ཙམ་ལས་ཀྱང་བཟླས་པའི་དོན་ནོ། །ཚིག་ཕྱི་མ་སྣང་མེད་ལ་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་རིག་ཙམ་ཡང་མི་
དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་རིག་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བློ་གནས་པའི་རྣལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

82

འབྱོར་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སོ། །སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་ན་གཞན་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། སྔོན་གྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་དག་གིས་མྱང་འདས་ལ་གཞོལ་བ་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་གོ །རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཅིང་། དམིགས་

པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱར་རྣམ་པར་ངེས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་དང་།

འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་མི་དམིགས་པའོ། །
དང་པོ་ནི །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དོན་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་དོན་ནི། ལྷག་མཐོང་ལ་
འཇུག་པའི་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། ནང་གི་
མིག་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་གང་དག་ཏུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་གང་དག་གིས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

83

བཏགས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ། ཅི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནམ་ཞེས་རིགས་

པའི་ཤེས་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེས་ཤེས་པའི། །དབྱེ་བས་བློ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི། བློས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་བཤིགས་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་། །དྲུག་གིས་གཅིག་

ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཆ་ཤས་སོ་
སོར་བརྟགས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་མི་རྙེད་ཅིང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་མེད་ན་རགས་པའང་མེད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྙེད་པར་རིགས་པ་ལས་མ་རྙེད་པས་ན་ཚད་མས་མི་མཐོང་
ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་ཚད་མས་མ་མཐོང་བས་འདི་སྙམ་དུ་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཚད་མ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེས་ཤེས་པའི། །དབྱེ་བས་དོན་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བྲལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ཉིད་དོ། །དོན་དུ་སྣང་བ་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཞེས་སྟོན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

84

པ་ནི། འདི་ལྟར་སྣང་བ་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགོས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྒོམས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་མི་བརྟག་གོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས་དེ་སྐད་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་དོན་དུ་བདེན་པར་ཡོད་
ན་དམིགས་སུ་རུང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ། གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པར་
བརྟག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །
གཉིས་པ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་གཟུགས་
ཅན་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་གཟུགས་

ཅན་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་སྣང་བ་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བསམ་བྱུང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་བཤིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
པའམ། སེམས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཙམ་གང་
ཡིན་པ་དེའང་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའང་བདེན་པར་མི་རུང་སྟེ། ལྟོས་པ་གཟུང་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་འཛིན་པས་འཛིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་ན་
འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བས་
ན་སེམས་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་དབེན་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སུ་གཟུང་

འཛིན་གཉིས་མེདེ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམས་པས་སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ། ཞེས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

85

པ་སྟེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་བློ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བ་
ཙམ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་དུ་
བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་བཟླས་ནས་སླར་ཡང་གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་
པ་རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་
བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྫུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བར་སྣང་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་བཀག་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གུད་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདོར་བར་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་སྣང་བ་མེདེ་པའི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགོས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། སྣང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་སྣང་ཞིང་། དེ་མི་སྣང་བས་ནི་ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

86

པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རིགས་

པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་སྒོམ་བྱུང་གིས་རྟོགས་པ་ལས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་བྱུང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་གནས་པས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐོག་མར་ལུང་དང་རིགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རིགས་པས་

གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བློ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་ཏེ་བློ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པ་བཀར་

ནས་རེ་རེ་ཞིང་གང་སྣང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལ་གོམས་པ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་སོ་སོར་རིག་པར་

བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱད་དེ་བར་སྣང་ལ་འཇའ་ཚོན་ཡལ་བ་ལྟར་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་རིག་ཅིང་
གསལ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱད་ནས་ཡུལ་ཙམ་ཡང་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ་མོ། །བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་དོན། དེས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ། ཞར་ལ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྲོས་པ་མ་མཐོང་བ་དོན་དམ་མཐོང་བར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ།

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

87

ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ཉེ་བར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཚེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་
པ་རང་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་
ཚེ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དམ་པ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། ངོ་བོ་
མ་རྙེད་པའི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་ན། ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་ཆ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེདེ་པར་གང་ཡིན་པའོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། དོན་དམ་པ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་འདིས་མཉམ་གཞག་སྣང་མེད་དུ་བཞེད་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཉམ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་སམ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

88

མ་དམིགས། གལ་ཏེ་དམིགས་ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པས་ན་སྣང་མེད་
དུ་འདོད་པར་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྣང་བ་ལ་མི་དམིགས་པར་འདོད་ན་ནི། སྣང་བ་ལ་
དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་དམིགས་པ་སོ་སོ་ལ་འཛིན་སྟངས་སོ་སོར་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། ཡུལ་སོ་སོ་ན་གནས་པའི་ཚ་གྲང་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྣང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་
མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྣང་བ་ཡོད་ལ། དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་བློས་གནས་
ཚུལ་གྱི་དོན་རྙེད་ནས་དེའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཚེ་ན་སྣང་བ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་བློ་ལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་
ལས་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་མ་ནུབ་པས་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུང་གི་དོན་
ཡིད་བྱེད་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་བ་
དང་། ལུང་གིས་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡིདི་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་
ཏེ། ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེདེ་པ་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བར་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟག་པ་ན་སྤྲོས་པའི་
མཚན་མ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཅིར་

ཡང་མི་མཐོང་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱི་མིག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དམུས་ལོང་ལ་སོགས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

89

པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་མཐོང་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་ཡིདི་ལ་མི་བྱེདེ་པ་ཙམ་གྱི་མི་མཐོང་བ་ལ་
དགོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དངོས་པོར་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྩ་བ་བཅད་མི་ནུས་པས་ན། ཅི་ཡང་ཡིད་

ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སླར་ལངས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ས་བོན་ལུས་པས། རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་སླར་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣལ་

འབྱོརོ་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
བཞི་པ་ལུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཏེ་འོ་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མཚན་མ་སྤོང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

90

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་མ་སྤོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དགོངས་པ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ལ་མདོ་དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། སྤྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་
པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་མ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་
འཇུག་པ་ལྟར་དུ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་རིགིས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་ཞེན་ལྡོགོ་པ་ཐེ་ཚོམ་སྤང་བ་
ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་པས་ཡང་དག་
པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་ནི། སྔོན་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས་འོངས་བར་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཡུལ་ལ་རླུང་ལྟར་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་
མི་ནུས་ཏེ། མེ་མ་སྤངས་པར་ཚ་བ་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་མ་སྤངས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་འདི་དག་ནི། ལུས་ལ་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པ་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་ལག་པ་ལྟ་བུས་དབྱུང་ཞིང་བསལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་སྤོང་
བ་ལ་རིགས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངེས་ནས་དེའི་ནུས་པས་ཐེ་ཚོམ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

91

གྱི་ས་བོན་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ལྡོགོ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བ་ལ་རག་ལས་ན། ཐེ་ཚོམ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་དེ་ཡང་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ན། ཐག་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྦྲུལ་འཛིན་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་
སྤོང་གི དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
མིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟགས་ནས་བསྒོམས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔར་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་རིགས་པས་རྣམ་པར་
དཔྱད་པ་ན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གོམས་པས་སྤོང་ངོ་། །ཐག་པ་སྦྲུལ་
གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་ཤེས་པས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་གི ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་དུ་སྟེ། མ་ཤེས་ན་བདེན་འཛིན་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ལྷག་མཐོང་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

92

གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་མ་བྱུང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མ་བལྟས་ན་ཧྭ་ཤང་ཁྱོད་
ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མུན་ཁུང་ན་འདུག་པའི་མིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟར་ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་ལའང་ཡོད་མེད་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པའང་གཟུགས་སོགས་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་ལོག་ན་མིག་གི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བསལ་བས་སྐྲ་
ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་ལྡོག་གོ །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ། དེས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་སྤོང་ཞིང་། དེ་ལས་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གསལ་
བར་གཟུང་སྟེ། གང་གཟུང་བའི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྲ་བའང་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དངོས་པོ་སོགས་ལ་བདེན་པར་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་ཟུག་རྔུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

93

རབ་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་རྩད་ནས་ཕྱུང་ན་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་བའི་ཤིང་དག་ལས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་མེདེ་པ་ན་བདག་ལ་སོགས་པར་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་སྐྱེས་ན་ལོག་རྟོག་ལྡོག་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་བདེན་འཛིན་བཟློགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ལམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་བོ། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེས་ནས་དེས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་གང་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་དམིགས་པ་

ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་
ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བསྒོམས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

94

བ་དེའི་ཚེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་དུས་གཅིག་ལ་བསལ་བ་

བཞིན་དུ། ཐོག་མར་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འབྱང་ངོ་། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་དང་སྣང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡུལ་གཅིག་གསལ་བ་

ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ནས་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དང་མུན་པ་
བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ངོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མུན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བས་རྒྱུན་ཆགས་
སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཤེས་རབ་དང་ཞི་གནས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་
ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། སྣང་མུན་ལྟར་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་། མེད་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་། རྟོག་པ་གཞན་ཡང་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པའོ། །འོ་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

95

ཡེ་ཤེས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འཐོབ་ཅེ་ན། རྣལ་འབྱོརོ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྲོས་པ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་ཆ་དེའི་ཕ་རོལ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་དོན་དམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་
དོ། །ཞི་བའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཞི་བ་ནི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པའི་སྒྲ་ནི་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། སྤྲོ་བྱེད་
དང་སྤྲོ་བྱའོ། །སྤྲོ་བྱེད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །འདིས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིརི་རོ། །སྤྲོ་བྱ་
ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྣ་ཚོགས་པ་བཟོས་ནས་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲོས་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཞི་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་
ལ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་མེད་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ལ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་

ཡོད་པར་མཐོང་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་དེ་བཀག་པས་ཐོག་མར་དངོས་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

96

འདི་མེད་དོ་ཞེས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་

གིས་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་དུས་གསུམ་འདི་ཡང་དངོས་པོར་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བཀག་པས་དགག་བྱའི་
དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོགོ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིརི་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེདེ་
པ་ཡོདོ་མེད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་མེདེ་པའི་ཕྱིརི་རོ། །ཡོདོ་མེདེ་སོགོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོགོ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཉེན་པོའི་བྱེདེ་པ་མདོརོ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོརོ་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེགེ་
པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལམ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནུབ་པས་ན་རྩ་བ་བཅད་པའི་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

97

སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ངོ་། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་ནི། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་སྟེ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་སྤོང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་
མོངས་པའི་རྩ་བ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དོན་དམ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡང་
དག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །འདིས་ནི་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བར་བསྟན་ཏོ། །མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་
མོངས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བས་ནི་དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དོ། །བདེན་འཛིན་སྤངས་པས་དོན་དམ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་བཅད་པ་དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

98

ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་བཅད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེདེ་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་སོ། །ལུང་གི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་

ངོས་བཟུང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ལྷའི་བུས་ཞུས་པ། འཇམ་དཔལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཉེན་པོས་འདུལ་བར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་འདུལ་བའི་ཚུལ་སྨྲས་པ། དོན་དམ་སྟེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་
པ་དང་། མ་བྱུང་བ་ད་ང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གཡོས་པའི་མཐུས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བློ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེས་ནས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེན་པར་རྟོག་གོ །ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལས་ཡུལ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དང་པོར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་ཚུལ་བཞིན་ཏེ་གནས་ཚུལ་ལོ། །དེ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
འབྱུང་ངོ་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

99

ནས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ལས་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་ངོ་། །རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ། གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གང་དོན་དམ་པར་རམ་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་མི་རྟོགཁྱད་པར་ལ་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ །གང་ངོ་བོ་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་ཁྱད་པར་ལ་མི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཏེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའོ། །གང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་
དམ་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བདེན་པར་ལྟ་བའི་བར་གྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་བཅད་པས་ཤིན་ཏུ་ཐུལ་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ནི། དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། གང་གི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་ན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

100

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུ་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་ན། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨོན་པའི་དངོས་པོ་མེདེ་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའིེི་ཚེའོེོ། །ལྷའི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྷའི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། འདི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། གང་སྦྲུལ་གདུག་
པའི་རིགས་ཀྱི་དུག་ནད་འདོན་པར་འདོད་པ་དེས་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྲུལ་གདུག་པ་དེའི་དུག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ལྷའི་བུ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་
ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །
བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རིགིས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ལྷའི་བུ་ཞུ་བས་སྨྲས་པ། འཇམ་
དཔལ་ཞེས་བོས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་དྲིས་སོ། །འཇམ་
དཔལ་གྱིས་དྲི་བའི་ལན་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་དངོས་པོ་མེདེ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོདོ་མེདེ་སོགོས་སུ་བདེན་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོགོ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐའ་དག་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

101

ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་རྟོག་པ་དེ་སྤངས་
ན། དེར་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་འདིས་སྤོང་བར་
འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ན་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྒྲིབ་བྱེད་སྤྲིན་དང་བྲལ་ནས་ཤིན་ཏུ་
དང་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །གེགས་མེད་ན་མཐོང་གི་ཡོད་ན་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ཉེ་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གེགས་བདེན་འཛིན་མཐུག་པོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེན་འཛིན་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་བསྒོམས་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་པས་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པར་གསལ་བར་མི་འགྱུར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ན་གནས་ཚུལ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པར་གསལ་བ་དེ་བས་ན། ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། དོན་དམ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

102

པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། བདེན་གཉིས་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཐོབ་བོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཞིང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་གེགས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་།

ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ན་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བའི་ལམ་ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལེགས་པར་མི་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་ནུས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ནུས་པ་དེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱང་ནི་
རིགས་པས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཇི་སྐད་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་ཉན་རང་དག་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རགས་ལས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་བསྒོམས་
པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཉན་རང་དེ་དག་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

103

ལ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་བློ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་ལ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་སྙམ་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་
པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཐེག་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་ཐེག་དམན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་མི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལམ་གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མེདེ་པས། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ་ལམ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བ་དགག་པ་ནི། འོ་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པ་ལས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཤིང་གཤག་པའི་དུས་སུ་ཁྱིའུ་ཕྱི་མ་གདབ་པ་དག་གིས་ཁྱིའུ་སྔ་མ་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ་བསྒོམས་ནས་ཉན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

104

ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དག་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་
འཇུག་གོ །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐ་དག་སྤོང་ངོ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་བསྒོམས་པས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་ཡང་སླར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་འདིས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པར་རྟོགས་ནས་བདག་མཐའ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པས་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ནི།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་
རིགས་པ་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་འདི་ནི་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་
དུ་ཞེ་ན། ཀྱཻཻ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁམས་གསུམ་ནི་རྟོགས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་དེའང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཇིག་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐའ་གཉིས་མེད་པ་དང་། དབུས་སུ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

105

སོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་བདེན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཅིས་རྣམ་པར་དག་ཅེ་ན། ཐབས་སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པའི་སྨོན་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལས་ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་བློ་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆའི་དགེ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་དེ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་གྱི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུ་ནི་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྙིང་རྗེ་དང་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་སྙིང་རྗེས་བལྟ་བས་གཞན་དོན་ལས་མི་ལྡོག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མི་གོས་པར་དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་དོན་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས། །ཞེས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

106

གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་ལྷུན་གྱིས་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་འདིར་རྒྱུ་མཚན་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ནང་གི་སྨྲ་བ་དག་གིས་སྨྲས་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་འཐད་ཀྱི། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་དོན་སྣང་ནང་གི་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དམ་པ་རྟོགས་བྱའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་བདག་མེད་པས་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྒོམས་པས་སྒོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བས། དེ་ཕན་ཆད་ལྟ་བར་བྱ་བའི་བདག་མེད་གཞན་མེད་པས་ན་བདག་མེད་གཞན་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མི་དགོས་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་
གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་ཞི་བའོ། །
གསུམ་པ་ཞར་ལ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རིམ་པ། བྱིས་པ་དང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

107

རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་ན་ཅི་སྟེ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ་གང་ཆོས་རྣམས་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཏེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་

དཔྱད་ན་བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཡང་མེདེ་དོ། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་བའང་ཅི་ཡང་མེདེ་དོ། །དོན་དམ་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཚོད་ཙམ་དུ་ཇི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་
གཟུགས་སོགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །གང་གིས་ཞེ་ན། ལྷ་སྦྱིན་ནམ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཤེས་པས་སོ། །མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་མོད་ཀྱི། མཐོང་བ་པོའི་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་སྣང་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་མིང་འདོགས་སོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

108

པའི་ཤེས་པའམ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལམ་སྒོམ་པའི་རྟེན་རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སྣང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་རྒྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་
རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་སོ་སོར་སྐྱེ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཅི་ཡིས་དབྱེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་ལྟར། དངོས་པོ་གང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སྣང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་རྫུན་པ་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

109

ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རྫུན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྣང་ཙམ་དུ་ཡོདོ་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་གཉིས་ཚོགས་ལ་བརྗོད་དོ། །སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ལས་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་རིགས་པས་བརྟག་མི་བཟོད་པས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །བརྟག་མི་བཟོད་པའི་དོན་ནི། སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་རིག་པས་བརྟགས་ན་

མི་རྙེད་པའི་དོན་ནོ། །སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གནས་ཚུལ་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་ངོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་བཞི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྱུ་མའི་སྔགས་དང་རྫས་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དཔེར་བརྗོད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

110

སོ། །མདོའི་དོན་ནི། འགྲོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྲུལ་པ་བསྟན་ནོ། །གང་ཟག་ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་སྤྲུལ་པའོ། །གང་ཟག་ལ་ལ་ནི་ལས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤྲུལ་པའི་རྣམས་གྲངས་འདིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་བྱིས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་

བསྟན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་སྒྱུ་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་འགྲོ་བ་གང་ལའང་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་དག་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་སྒྱུ་མ་ལ་ལྟད་མོ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

111

དེས་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོགས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །མདོའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་པ་བྱས་ནས་ཐག་པ་
ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པ་གཞན་
ངོར་སྟོན་པ་དེས་ནི་གདོད་ནས་སྤྲུལ་པ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པས། སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་སོ། །གང་གིས་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སོ། །འགྲོ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པའི་གོ་བགོས་ཏེ་གཞན་དོན་ལ་འབད་དོ། །འོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་དུ་སྔར་ནས་ཤེས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་འདིས་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་བྱུང་ན་སྔར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོས་ཞི་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་པའི་དུས་གང་ཞེ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

112

ན། དུས་གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང་
བྲལ་ཞིང་གོམས་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན་འབད་རྩོལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷ་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒོམས་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་སྲིད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གཡོ་བར་སྒོམ་ནུས་
པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལྡང་བའི་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འབད་པ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་ལ། སྐྱིལ་ཀྲུང་མ་བཤིག་པར་འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བསམ་མོ། །དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སོ་སོ་རྟོག་པའི་ཚུལ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་

ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

113

དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་གོ །ཇི་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་གཟུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་སོ་སོར་རྟོག་གོ །ཚོར་བ་དང་
འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས། རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་མི་དམིགས། ཐ་མར་འགག་པའི་
འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་
ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དཔྱད་ན་མི་དམིགས་

སོ། །སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་བློའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་ཙམ་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ནི། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་ནས་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་འདི་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་བཞིན་དུ་འཁྱམ་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་སྙམ་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ལ། འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་གདུལ་བྱ་འདི་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

114

གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཤིག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ངག་
གིས་བསྟོད་པ་གསོལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་བོ། །དེའི་རྗེས་དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་གཉིས་སོག་པའི་ཚུལ། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། མདོ་དེའི་དོན་ནི། གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བསྐུལ་བས་གཞན་དོན་དུ་ལྷག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

115

པར་བྱས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་སྟེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བས་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ལམ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། མཉམ་གཞག་ཏུ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་མི་གཅོད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་མ་བཅད་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདེན་འཛིན་མེད་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་གོ །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །དོན་ནི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་དམིགས། སློབ་པར་
བྱེད་པའི་ལམ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་བྱའོ། །ཟུང་འཇུག་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

116

དེ་དང་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེས་ཆད་པར་ལྟ་བར་མི་ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་། ངག་གི་ལས་དགེ་བ་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
ལས་དགེ་བ་གང་ཅི་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེའི་ལྟ་བས་འཇུག་པ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལགས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་བྱང་སེམས་དཔའི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་སྨན་པ་དང་། ཚེ་འདིར་བདེ་བར་བགྱིད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་སྨན་པར་བགྱི་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་བགྱིད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཕན་པ་དང་། ཚེ་འདིར་བདེ་བ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

117

སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཕུན་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་འབད་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོགོ་པའི་ཚུལ་དང་། ཁམས་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་རྟོག་ཚུལ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བློ་ལ་སྣང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའང་སྒྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་འདོརོ་བ་ཡང་མི་འཚལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྲུལ་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་གཞན་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་ཁམས་ཡོངས་སུ་འདོརོ་བར་ཡང་མི་འཚལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གྲོང་སྟོང་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའི་དུས་སུ་སྣང་ཡང་ནང་ན་སྡོད་མཁན་མེད་པ་ལྟར་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་སྣང་ཚོད་དུ་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་འདོརོ་བར་ཡང་མི་འཚལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོལ་བ་ལྟར་སྙིང་པོ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བོ། །འོ་ན་གཟུགས་སྙིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བམ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཡང་མི་འདོར་རོ། །ཚོར་བ་ལ་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟར་བྲོ་བ་ཆུང་བར་སོ་སོར་རྟོག་པར་ཡང་སྒྲུབ་བོ། །འོ་ན་ཚོར་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པས་ཏིང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

118

ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་བའང་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བའི་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཐབས་ཀྱིས་མི་བརྩོན་པ་ཡང་མ་ལགས། འདུ་ཤེས་ལ་སྨིག་

སྒྱུ་ལྟ་བུར་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱ་བ་ལ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་བོ། །འོ་ན་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྤོང་བས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་མཚན་མ་རྟོགས་པ་ཡང་སྤོང་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཆུ་ཤིང་ལྟར་སྙིང་པོ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་བོ། །འོ་ན་འདུ་བྱེད་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤོང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགོས་པ་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་མི་སྒྲུབ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྣང་ཡང་བྱ་བྱེད་མི་བདེན་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་བོ། །འོ་ན་བྱ་བྱེད་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གང་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མི་འདོར་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ལགས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

119

གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་གྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་མཉམ་གཞག་ན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྱུ་མ་མཁན་རང་གི་སྒྱུ་མ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་
བྱུང་བ་དངོས་པོའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་དག་པ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོདོ་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་མི་ཟད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གུས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམས་ན་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཅུ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

120

གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ནི་རྟོགས་པ་གོང་མ་གོང་མའི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་
དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོདོ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དབྱེ་
བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲངས་སོ། །
དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་
གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་སྣང་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་ན་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། མངོན་སུམ་དུ་མ་གཏོགས་སོ། །བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་བྱེད་ལ། གང་གི་ཚེ་སྒོམ་བྱུང་གི་མོས་པའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཚོགས་ལམ་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱིས་པའི་འཆིང་བ་མི་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

121

ཁོམས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ཟད་པར་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་པའི་གཟུངས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དག་དང་ལྡན་པར་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་འདི་ཉིད་ལ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་དང་རབ་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་བཞིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། གང་
གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་

རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ན་གཟུང་བ་དང་བདེན་པས་སྟོང་བར་སྒོམ་བྱུང་གིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་འདིར་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གང་གི་ཚེ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་འབྲིང་ཙམ་དུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྔར་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

122

གྱི་དོན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ཤེས་པའི་འཛིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་
སྣང་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་ལུས་པས་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། གཟུང་བ་མི་དམིགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པར་ཞུགས་

པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པ་སྟེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲོད་
ནས་བཟུང་ནས་ཆོས་མཆོག་དེའི་བར་དུ་ནི་མོས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་

དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལས་ས་གཞན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་
པར་བཞག་གོ །ཡང་ན་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

123

པ་བཅུ་ལ་གཙོ་བོར་སོ་སོར་སློབ་པ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བཅུ་གཅིག་གི་
ཁྱད་པར་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་སར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་དང་པོ་བཤད་པ་དང་། ས་ལྷག་མ་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་ཐོག་མར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་འདས་
པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྟོགོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་སྤངས་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ས་དང་པོར་ཆུད་
པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོར་ཆུད་པ་དེ་བས་ན་སྔར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ས་འདི་ལ་ཐོག་མར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་དགའ་བདེ་གསར་ཐོབ་ཏུ་གྱུར་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ས་དེར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་དེར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སྤོང་ངོ་། །འདི་ནི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་ལྟ་བ་ལྔ་དང་། ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་བཅུ། དེ་བཞིན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

124

དུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་ལ་བཅུ། འགོག་པ་མཐོང་སྤངས་ལ་བཅུ། ལམ་མཐོང་སྤངས་ལ་བཅུ་སྟེ་བཞི་བཅུའོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་ཁོང་ཁྲོ་ཕྲི་བས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་དགུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལ་དགུ་དང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ལ་དགུ་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུགདེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཕྲི་བས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་དབྱེ་བ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གོ །ཐམས་ཅད་བསྡོམས་ན་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ས་ལྷག་མ་དགུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་བྱེད་
ལས་དང་བཅས་པ་དང་། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་ཚིག་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ཟིན་བསྒོམས་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། སྒོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་སྤོང་ངོ་། །བཅུ་དྲུག་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་།
མ་རིག་པ་སྟེ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ན་ཁོང་ཁྲོ་ཕྲི་བས་ལྔ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཁོང་ཁྲོ་ཕྲི་བས་ལྔ་སྟེ་ཁམས་གོང་མ་ལ་བཅུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་བཅུ་དྲུག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བདག་གི་དོན་དང་འདྲ་བར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལྷག་

བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བདེ་གསར་ཐོབ་ལ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

125

གནས་པས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོགས་རྣམས་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་ཇི་སྲིདི་དུ་ལྟུང་བའི་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ཕྲ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་
བཞིན་གྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེདེ་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིདི་དུ་ས་དང་པོར་གཏོགོས་
པའོ། །གང་གི་ཚེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ས་དང་པོ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་པས་ས་གཉིས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྲ་མོ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གཉིས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ལྟུང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆ་ཕྲ་བ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་ས་དེར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ནི། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ས་དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟུང་བའི་
འཁྲུལ་པ་ཆ་ཕྲ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཟིན་པར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟད་པར་དང་རྣམ་ཐར་
གྱིས་བསྡུས་པ་སོགོས་མཐའ་དག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགེས་པ་ལས་ཇི་སྐད་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འཛིན་མི་ནུས་པ་དེ་
སྲིད་དུ་ས་གཉིས་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གསུམ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ས་གསུམ་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟད་པར་དང་ཟིལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

126

གནོན་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་
ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་འཛིན་པའི་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་གསུམ་མེ་
འོབས་ཀྱིས་གང་བ་བརྒལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པས་ན་ས་དེར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ནི། འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ནུས་
པ་ཐོབ་པས་ས་དེ་ནི་འཇིགི་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཚད་མེདེ་པ་འབྱུང་
བར་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཟད་པར་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ཐོབ་ཀྱང་ཇི་
སྲིད་དུ་སྔར་ས་དང་པོར་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ལན་མང་དུ་གནས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྲེད་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་སྲེད་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་

ས་གསུམ་པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཞི་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ས་བཞི་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ངག་གི་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་འཇུགཡིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་བཟླ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་གནས་པས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ལ་ས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་མཐའ་དག་བསྲེག་པར་ནུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

127

ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་འབྱུང་བས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་དུ་བདེན་པ་
བཞི་པོ་རྣམས་སྒོམ་པ་ན་འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བླང་དོར་གྱི་སེམས་བཟློག་སྟེ་རྗེའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྒོམ་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་བཞི་
པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་ལྔ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ངེས་ཚིག་ནི། བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པ་དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བློའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བར་དཀའ་བ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དཀའ་བ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱངས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྔ་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལན་
མང་དུ་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་ལྔ་པ་དེ་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགོས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་
བར་འཇུག་པ་ན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེདེ་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་ལྔ་པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་རྟེན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

128

འབྲེལ་ལ་མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་དྲུག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ས་དྲུག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ནི། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་ཐོབ་པ་མངོན་སུམ་གྱུར་པས་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དྲུག་པ་དེ་ལ་ནི་བསྒྲིམས་ན་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པར་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་དུ་བར་སྐབས་མེད་པར་གནས་པའི་
མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དྲུག་པར་

གཏོགོས་སོ། །གང་གི་ཚེ་སྤྲོས་པའི་གོ་སྐབས་མེདེ་པར་མཉམ་པར་འཇོགོ་ནུས་པ་དེའིེི་ཚེ་ཇི་ཙམ་འདོདོ་ཀྱི་བར་དུ་མཚན་མ་མེདེ་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བདུན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ས་བདུན་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོདོ་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚན་མ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །འདི་ནི་མཚན་མ་ཉིད་ཀྱང་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོརོ་སྣང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མར་བྱེདེ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །མཚན་མར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཚན་མའི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ས་འདི་ལ་མཚན་མ་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

129

མེད་པའི་དོན་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་འཇོག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྲེང་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་སོང་
བས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་དོན་འདི་ནི་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་ན་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཐར་ཕྱིན་པས་རིང་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་བཤད་དོ། །ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་མཚན་མ་ཕྲ་མོའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེདེ་པར་མཚན་མ་མེདེ་པ་ལ་གནས་པའང་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིདི་དུ་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མཚན་
མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་པ་དེ་
སྲིད་དུ་ས་བདུན་པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་བཞག་གོ །ས་དེ་ལ་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པས་ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷག་པར་འདུན་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་ན་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སའི་ངེས་ཚིག་ནི། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ལ་འབད་པའི་རྩོལ་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་མི་

གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དེ་ལ་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚན་མ་མེདེ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིདི་དུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ངེས་པའི་ཚིགི་དང་།
ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པར་མི་ནུས་པ་དེ་
སྲིད་དུ་ས་བརྒྱད་པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ས་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

130

པ་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་དགུ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ན་ས་དེར་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པའི་ཚིགི་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་
ཚིག་དོན་ལ་མི་མཁས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པས་ས་དེ་ལ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ས་དེ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ་དྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་མི་ནུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ནུས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཕགས་པའི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་

དགུ་པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ས་དགུ་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སོགས་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་ནས་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

131

མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྷན་
ཅིག་ཏུ་ནི་ཐར་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་དག་ས་བཅུ་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་མ་
འཁྲུལ་ཅིག །ས་བཅུ་པ་དེ་ན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
སྟོན་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྡན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་བོན་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་དང་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །འདིར་སྨོས་པའི་ལྡན་པ་ནི་དབང་ལྡན་ལ་བཟུང་ངོ་། །ངེས་ཚིག་ནི། ས་དེ་ལ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་གསུང་རབ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མངས་གྱི་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ་ཞེས་སོ། །ཅུང་ཟད་བཤད་ན་ས་དང་པོར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་གཅིག་གི་བར་
དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱོང་བ་ལས་ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་ངོ་། །ས་གསུམ་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་ངོ་། ས་བདུན་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

132

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤངས་པས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་བཅུ་པའོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ས་བཅུ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་གཅིག་བར་གྱི་སའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་
དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་མཐར་ཐུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྤྱིའི་ངོ་བོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་སྤང་རྟོགོས་ཕུན་སུམ་ཚོགོས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པ་གཞན་མཐའ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ས་

འདི་ལས་གོང་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་མེད་པས་དེ་ཕན་ཆད་སར་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བརྗོད་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ན་བདག་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་འདྲ་བས་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱའོ། །

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

133

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་དཔག་མི་ནུས་པ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ཀྱང་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་གཅིག་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་
རྣམས་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཅུང་ཟད་ཅི་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སམ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་ནུས་ཏེ། བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་བསལ་བའི་སྤངས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་བརྙེས་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ཞེ་ན། འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དུས་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་
བར་དུའོ། །རང་དོན་མཐར་ཐུག་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དེ་བས་ན་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དང་བའི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

134

པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་དད་པས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབད་
པར་བྱའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཡི་གེ་མངས་དུ་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །
གསུམ་པ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དག་གི་ཚུལ་གྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྒོམ་པ་རིམ་པ་མ་ནོར་བ། ལོག་རྟོག་གི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་
ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པས་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོགཅེས་བྱའོ། །གང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ངོ་། །སུ་ཞིག་གིས་ཞེ་ན།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་སོ། །རྒྱུ་གང་གིས་ཞེ་ན། བཤད་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་སློབ་དཔོན་པདྨའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དང་པོར་མཛད་པའོ། །
སྒྱུར་བྱེད་གང་གིས་བསྒྱུར་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པྲཛྙཱ་ཝརྨ་སྟེ། ཤེས་རབ་གོ་ཆ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དྷ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཉིད་ལ་ཞུས་ཏེ་བཤད་པས་དག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཧྭ་ཤང་མཧཱ་ཡ་ནའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། བོད་སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བའི་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་འཁྲུལ་བའི་གནས་བཟློག་ནས་མ་ནོར་བའི་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལུང་དང་རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

135

བཅོས་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་
བཀའ་སྩལ་ནས། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་སྤང་རྟོགས་བརྙེས་པ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་བགྱིས་སོ། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཟབ་མ་ནོར་རབ་བརྗོད་པ། །མཁྱེན་པའི་ཆར་སྤྲིན་ལེགས་བཤད་འབྲུག་སྒྲ་ཅན། །ལུང་རིགས་གློག་ཕྲེང་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་ཡིས། །ལོག་
རྟོག་མུན་པ་རིང་དུ་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །བླ་མེདེ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་དཔལ་མངའ་ཞིང་། །ཀུན་ཏུ་མི་ཟད་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོའིོི་གཏེར། །ཟབ་མོའི་སྣང་བྱེད་ཉིན་བྱེད་འོད་འབར་བ། །སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱ་རྣམ་འབྱེད་ཅིང་། །མཁས་མང་བློ་ཡི་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འགྱེད། །མཁས་པའི་དེད་དཔོན་བློ་ཡི་ཆུ་གཏེར་ལས། །སྔོན་མེད་འཁྲུངས་པའི་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱ་པ། །དགོངས་དོན་གེ་སར་སྙིང་པོ་གསལ་བའི་རྒྱན། །སྐྱོན་བྲལ་ཚིག་གིས་དོན་བཟང་རབ་ཏུ་བཤད། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ། །མ་ནོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །དགོངས་པ་མ་ནོར་ཇི་བཞིན་བཤད་པ་ཡི། །དགེ་བ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཀྱི་མན་ངག་གི །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐལ་གྱུར་པ། །ཚིག་གི་སྤྲོས་པའི་ཁུར་གྱིས་རབ་ལྕི་ཞིང་། །དོན་མེད་སྦུན་པ་འཕྱར་བ་ངལ་མཐོང་ནས། །ཕ་རོལ་ཡང་དག་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། །བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་རྣམ་འབྱེད་བདག་གིས་བཤད། །ཞི་གནས་
ལྷག་མཐོང་གནད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས། །ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པར་འདོད་པས་འདིར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

136

འཇུག་རིགས། །འདིར་བཤད་དགེ་བ་རབ་དཀར་ཟླ་འོད་ཀྱིས། །སྲིད་གསུམ་མུན་པ་

མ་ལུས་རབ་བསལ་ཞིང་། །ཡང་དག་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །སྲིད་ལ་
སྲིད་པའི་བར་དུ་བགྲོད་པའི་དོན། །གངྒཱའི་ཆུ་ཀླུང་བཞིན་དུ་འཇུག་གྱུར་ཅིང་། །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པ་རབ་རྒྱས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་
ཅིག །

འཛམ་བུའི་གླིང་ན་མཁས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ལ་མངའ་བདག་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་
རིམ་དང་པོ་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་མཁས་པ་དང་། བསམ་གཏན་པ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐུལ་བའི་ངོར། མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཅིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇིགིས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ། རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཤེས་
བྱ་ཀུན་རིག་གིས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་དུ་མ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་སྒོམ་རིམ་
དང་པོའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཀྲལ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བགྱིས་སོ། །
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་འདི་ཉན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། སྒོམ་པ་དག་གིས་མྱུར་དུ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་ན་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་སོ། །
རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགོས་ས་ད་ན་ག་རི་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་དམ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བ་ན་

སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ།

137

རཏྣ་མཧཱ་སྠ་ཝི་རའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གནད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་འདིར་བྲིས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཏོ། །བརྡ་ཡིག་བཞུགས། འདི་ནི་ཤྲཱི་པུཎྱ་མ་
ཏིའི་དཔེའོ། །ཞུས་དག་གོ། །།

138

༄༅། །སྒོམ་རིམ་བར་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་ཟླ་ཟེར་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མན་ངག་གནད་ཀྱི་ཟླ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། གཙུག་ན་ཟླ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་མཛེས་ཤིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་བརྒྱའི་
གཙུག་གི་ནོར་བུའི་ཅོད་པན་དག་གིས་རབ་འདུད་པ། །མཁྱེན་པའི་ཉི་འོད་རབ་རྒྱས་མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བྱེད་ཅིང་། །བློ་གྲོས་སྤོབས་པ་སྦྱིན་མཛད་བློ་གཏེར་གངས་རིའི་མདོག་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རིགས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་མདུང་
ཐུང་འཁོར་ལོས་ཕས་རྒོལ་སྤོབས་པ་འཇོམས་མཛད་ཅིང་། །མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་འགྲོ་ལ་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་དགའ་ཆར་འབབ། །སྨྲ་བའི་གདོང་ལྔ་
དངོས་སྨྲའི་རི་དྭགས་མ་ལུས་རབ་ཏུ་སྐྲག་མཛད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་ངག་གི་དབང་པོ་འཕྲོག་བྱེད་པདྨའི་ངང་ཚུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རྨད་བྱུང་དོན་བཟང་སྣང་བྱེད་ངག་གི་འོ་མའི་ཆུ་མཚོ་མངོན་གྱུར་ཅིང་། །མཁས་པ་ངང་པའི་དེད་དཔོན་རྣམ་པར་རོལ་པའི་བཞིན་གྱི་མཚོ་སྐྱེས་དཔལ། །བསིལ་བྱེད་ཟླ་བའི་ལམ་ལ་བགྲོད་ལྡན་ཞི་བའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་ཐོབ་མཛད་པ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ལྡན་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །

སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བར་པ་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། མཚན་དོན་བཤད་པ་དང་། གཞུང་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

139

གི་དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། བྷ་བ་ན། བོད་སྐད་དུ། སྒོམ་པའོ། །ཀྲ་མ་ནི་རིམ་པའོ། །ཨཱ་ཙཱརྻ་ནི་སློབ་དཔོན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ནི་པདྨ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེས་བར་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་ལོ་ཙཱ་བས་བཀོད་པའོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་ལྔ་སྟེ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་བླང་བར་གདམས་པ། དེའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་བསྟན་པ། སྒོམ་པའི་ཐབས་བཤད་པ། དོན་ཉེ་བར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ། རྒྱུ་རྐྱེན་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། སྐབས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་རྐྱེན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

140

རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་རིམ་པས་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ། བཟློག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་སློབ་དགོས་པ་འདི་ལྟར། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ལས་འབྱུང་ན་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ན་ནི་ཡུལ་དུས་གང་རུང་དུ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཐོགས་པར་མི་རུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་ན་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་གིས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ན་སྐྱེ་བ་ཐོགས་པ་མི་རུང་བ་དེ་བས་ན་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་ལར་དུས་བརྒྱ་
ལམ་ན་ལན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་དུ་ཟད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །དཔེར་ན་མེ་གཅིག་བུད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ན་
དེའིེི་རིགིས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བུད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་
ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་
ན་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་ལར་ཚོགས་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་དུས་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན།

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

141

གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ན་རྒྱུ་ལས་རེས་འགའ་བར་གྲུབ་བོ། །གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་
རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་མ་ནོར་ཞིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུར་བསམས་ནས་རྒྱུ་ནོར་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་ནི་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་

གིས་འབད་པས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་ཀྱང་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་འོ་མའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་རྭ་ལས་འོ་མ་བཞོ་བ་ལ་འབད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མ་ནོར་བ་ལ་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཐའ་དག་མ་སྤྱད་པ་ཁ་ཡར་བ་ཙམ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེདེ་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་དང་སོགས་པས་བསྡུས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ལས་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཚུལ་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མ་ནོར་བ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ལས་ཐོབ་དགོས་ན། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། པདྨའི་ངང་ཚུལ་བདག་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

142

པའི་དོན་ལ་དམུས་ལོང་དང་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མི་ནུས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མ་ནོར་བ་དང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བསྟེན་པར་བྱས་པ་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སླར་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་བཤད་དོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །བཀའ་གང་ལས་བཤད་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་དེར་བཀའ་སྩལ་པ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་བོས་ནས། གསང་བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་སྐབས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི། སྙིང་རྗེ་སོགས་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་དང་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་འབད་པར་བསླབ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་འདོད་ལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་། སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བྱུང་དུ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་ཚུལ། ཐབས་སྒོམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

143

སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ། དེ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་རིམ་པ། སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་དེ་མི་བཟོད་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེས་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འདོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་
དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློའི་
དམ་བཅའ་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ལྟ་བ་བསལ་ནས་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་དུས་རྒྱུན་མ་ཆད་ལ་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་
དུ་མར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་གུས་པར་འཇུག་གོ །ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་གུས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྦྱོར་བས་ཞུགས་ནས་ངེས་པར་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་བོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བར་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

144

སྙིང་རྗེའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ་དང་པོའི་རྒྱུ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་གོམས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པའམ་ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བསླབས་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་སློབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སྨོས་ཏེ་དཔང་པོར་བཞག་ནས་ཆོས་གཅིག་ཐོག་མར་ཐོས་པས་རབ་ཏུ་བཟུང་
ཞིང་། བསམ་བྱུང་དང་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྙིང་
རྗེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པས་ན་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་དང་འདྲ་བ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ན་ཞེས་སྨོས་ན། ཆོས་གཅིག་པོ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེ་རིང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་སྟོན་པས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་ན་རྒྱུ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་རང་གི་དོན་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

145

མི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྲིད་ཟད་པར་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་གཞན་
དོན་ལ་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྲག་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཤིན་ཏུ་ཞི་བར་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དེར་འཇུག་པར་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཅན་ལ་
རབ་ཏུ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞི་བ་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་ལ་འཇུག་པ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོར་བལྟས་ནས་ཐག་རིང་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱམས་པས་བརླན་པར་བྱ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱམས་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་སྟེ། དང་པོ་གཞི་གང་ནས་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་གང་ཞེ་ན། ཞིང་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པར་བྱས་པ་ལ་ས་བོན་འདེབས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་རེ་ཤིག་བཏང་སྙོམས་བསྒོམས་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་
བ་བསལ་ཏེ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྙོམས་པའི་སེམས་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྙོམས་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

146

སེམས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་འཐད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་འདོད་པར་ནི་མཚུངས། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་ནི་མཚུངས་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཕན་ཚུན་ཚེ་འཕོས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་དེ་དག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡང་
མེད་དོ་སྙམ་དུ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡོངས་སུ་བསམ་ཞིང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་པས་ན་གང་ཟག་ལ་ལ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར། ལ་ལ་ལ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཆགས་སྡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་དགོས་ན། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི་ཐོག་མར་དགྲ་གཉེན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་མའི་ཕྱོགོས་ནས་སྒོམ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཛའ་བཤེས་དང་དགྲ་གཉིས་ལ་ཡང་བསྒོམ་མོ། །དགྲ་གཉེན་གཉིས་སྙོམས་པར་བསྒོམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཉེ་རིང་མེད་པས་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརླན་པར་བྱ་བ་ནི། སེམས་སྙོམས་པར་བསྒྲུབས་ནས་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྒོམ་མོ། །བྱམས་པའི་ཆུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྙིང་རྗེའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་དུ་བརླན་པར་བྱས་ཏེ་གསེར་ཡོད་པའི་ས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་བཏབ་ན་སྙིང་རྗེའི་མྱུ་གུ་བདེ་བླག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

147

གསུམ་པ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱམས་པས་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་བསྒོམས་ནས་སོ། །སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་དེ་ནི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་
སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་སྡུག་
བསྔལ་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདུ་བྱེདེ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དག་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེདེ་པ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡིན། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡིན། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
“གཉིས2

་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་ཁྱད་པར། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ། སྙིང་རྗེ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདུ་བྱེདེ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་
2 མ་ཕྱི། ༧བ༣ན། གསུམ * གཉིས

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

148

དང་། མིའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། རེ་ཤིག་

སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ཚེ་རིང་བས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡུན་རིང་ལ། ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རིགས་མི་འདྲ་
བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆུ་བོར་རྒྱ་མཚོ་ལ་སེམས་ཅན་བྱིང་བ་བཞིན་དུ་བྱིང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་དུ་མྱོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེས་ཏ་ལའི་ཡ་ཐོག་བསྐམས་པ་ལྟར་བསྐམས་པའི་ལུས་རིད་ཅིང་
ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དངོས་སུ་མི་མཐོང་བས་ལུང་གི་ཁུངས་མ་བཀོད་དོ། །དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཕན་

ཚུན་ཁྲོ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་དུ་མ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ངོ་། །འདི་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བས་སྣང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་
བཤད་པ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ཞིང་མ་རྙེད་པས་ཕོངས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཁུ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་
པ་དང་། གཉེན་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དགྲ་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་། ནོར་ལ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

149

སོགས་པས་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་སྣང་ངོ་། །
གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུས་གནོད་པ་ནི། གང་དག་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྲིས་པ་དག་དང་། གང་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགོས་ཀྱིས་སེམས་ཟིང་ཟིང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གད་ཁ་ན་འདུག་པའི་མི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་ངན་སོང་དུ་མྱུར་དུ་ལྷུང་བས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་དོ་སྙམ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དག་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་
ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་པོ་གང་དག་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་

པའི་མྱ་ངན་གྱིས་སེམས་ལ་གནོད་ན་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་འགྱུར། གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འདུ་བྱེདེ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་
རེ་ལ་འཇིག་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་བསྟན་
ཟིན་ཏོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

150

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བསྟན།

སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་
དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་ན་སྦྲང་བུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བལྟས་ལ། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དེ་དང་འདྲའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པའི་བློས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད་བདག་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་སེམས་ཅན་དྲིན་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ཐར་བར་བྱ་ཞེས་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །དུས་ནི་ཐམས་ཅད་དུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུག་ཀྱང་རུང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་འཆག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒོམ་མོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་ལ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་སླ་བས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགོས་རྣམས་ལ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་བར་མའི་ཕྱོགས་ལ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། མཛའ་བཤེས་ལ་བསྒོམས་པའི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

151

རྗེས་དེ་ནས་མཛའ་བཤེས་དང་སེམས་ཅན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེ་རིང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་ཡོངས་སུ་བསམ་ཞིང་སེམས་ཅན་བར་མར་གནས་པའི་ཕྱོགོས་རྣམས་ལའང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམ་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བར་མ་ལ་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་བར་མ་དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་དེ་མཛའ་བཤེས་དང་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་གྲོང་མི་ནས་བརྩམས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སྙིང་རྗེ་གོམས་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་བུ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་ནད་དྲག་པོས་ཐེབས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་མ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དྲིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་འདོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཡང་ཐོབ་བོ། །བཞི་པ་བྱམས་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ནི། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཐོག་མར་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པ་ལ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ནས་དགྲ་ལ་ཡང་བསྒོམ་པར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

152

བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒོམས་པ་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་སྙིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མངོན་པར་འདོན་པར་འདོད་པ་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བརྡ་ལས་ཐོབ་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བླང་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་པ་འདོན་པར་བློས་བཅས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་

དུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱེདེ་པར་བྱའོ། །གང་ལས་ན། ཆོ་ག་ལ་མཁས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

153

པ་ཕ་རོལ་པོ་གཞན་ལས་སོ། །ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་། དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིབ་པ་རྩད་ནས་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་
སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པའི་སྒྲིབ་གཡོག་དང་བྲལ་ཞིང་། རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གཡོ་བ་སྟེ་རླུང་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱུན་ལྟར་དུ་མི་གཡོས་པའོ། །འདིས་ནི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁྱད་པར་དྲུག་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གཉིས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དགོས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དགོས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྡུད་བྱེད་དོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་འགྲུབ་ཞེ་ན། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

154

འགྲུབ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་གུས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡུན་རིང་དུ་བརྩམས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། བྱམས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་སམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་
འཇིག་རྟེན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ན། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་ངེས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་དགོས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

155

ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ངོ་སྙམ་ན། ཞི་གནས་ཙམ་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པས་
ནི་རྣལ་འབྱོརོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་རྩ་བ་ནས་མི་སྤོང་གི འོ་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་བྱེདེ་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་བ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མེད་པར་ཆོམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིརི།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་བག་ལ་ཉལ་མི་ཆོམས་པ་དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གནོན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། །རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་སྒོམ་པ་དེ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པར་མི་བྱེད་པས་ན། གང་ཟག་དེ་ནི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིར་ཞིང་རབ་ཏུ་འཁྲུག་སྟེ། རང་སྤྱོད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ཆོས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

156

རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱེད་ན་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུའོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་ཞི་གནས་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་གང་དག་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་ངས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བོ་སྙམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་ཞིང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
སྐྱེ་བ་དང་། ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པའི་རྒ་བ་དང་། ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ན་
བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གདུང་བའི་མྱ་ངན་དང་། ངག་གིས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། ལུས་
ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཡིད་མི་
བདེ་དང་། སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་ལོང་ལོང་པོའི་འཁྲུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་ལོ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བ་རིས་དྲུག་གི་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་ཏེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྐད་དུ། བཤེས་གཉེན་གཞན་ལས་ཡང་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པས་ནི་རྒ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

157

ཤི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་བ་དེ་བས་ན། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་རག་ལས་པ། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའོ། །
ལུང་གི་དོན་ནི། ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་བོ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པས་ནི་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བཞི་པ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་པ་ནས་ང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་པའི་
བར་དུ་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཉེ་བར་མི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

158

གནས་ན་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབས་པས་ཇི་ལྟར་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ང་མི་སྨྲའོ། །
གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པའི་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གང་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མི་འཆོར་བར་བཟུང་ཞིང་། དོན་
དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་
སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་
ཞིག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། དམིགས་པ་ལ་

སེམས་བརྟན་པར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རླུང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུའོ། །ཞི་གནས་མེད་ན་སེམས་མི་གནས་པ་དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །
བཞི་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། ལྡོག་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེདེ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

159

མཐོང་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོདོ་པ་སྲིདི་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་སྩལ་བར་བགྱིད། །ཅེས་
སོ། །ཞི་ལྷག་གང་རུང་མེདེ་ན་ཡང་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་རྟོགོས་པ་དེའིེི་ཕྱིརི། འཕགས་

པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཆོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་མཐའ་དག་མ་མཐོང་སྟེ། ཆོས་སྐུའི་
ཆ་ཤས་མ་མཐོང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤས་ཆེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཉིད་དྲི་མས་དག་པའི་ཆོས་སྐུའི་ཆ་ཤས་མཐོང་མོད་ཀྱི། དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུའི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིརི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པའི་ཆོས་སྐུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་གཟིགས་ཏེ། ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མདོ་
ལས། སྤྲིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་བློ་གྲོས་ཅན། །བློ་མིག་

དག་པའི་འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །ཆོས་སྐུ་གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་བཞག་པ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

160

བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་རླུང་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
ཕྱིར་གཡོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ལྷག་མཐོང་གི་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པར་
བྱས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པས་ན་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྒོལ་བ་བྱེད་པ་གཞན་དག་གིས་ཀླན་ཀ་ཇི་ཙམ་སྨྲས་ཀྱང་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་མི་ཕྱེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་བརྟན་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀས་མི་ཕྱེད་པས་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །
བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བར་གནས་དགོས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གཉིས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྡོམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་རྒྱུ་དང་གྲོགས། །སྔོན་འགྲོ་དམིགས་པ་གཏད་

པའི་ཐབས། །རྗེས་བྱ་ཁམས་ཚོད་བཟུང་དང་ཚད། །སྤྱོད་ལམ་སེམས་ཉམས་བཅོས་པའི་ཐབས། །ཡོན་ཏན་རྗེས་བྱ་གོ་རིམ་དང་། །རྣམ་གཡེང་དེའི་སྦྱོར་འབྲས་བུར་བཅས། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞེ་ན། གང་དུ་གཉིད་ཤས་ཆུང་བ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

161

དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལུང་དང་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ཚོགས་བྲལ་སྡོམ་པ་བསྲུང་ལ་མོས། །དགེ་བའི་དོན་ལ་མོས་ཤིང་བརྗེད་པ་མེད། །བསྒོ་བའི་ཚིག་ལ་ཉན་ཅིང་སྙན་པ་སྨྲ། །མཁས་པ་ཞི་གནས་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་། སེམས་མ་འཁྲུགས་དང་ནད་དང་བྲལ། །བསྒོ་བ་འཛིན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་གསོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་དངོས་གང་ཞེ་ན། དམིགིས་པ་ལ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཀུན་ཏུ་གཏོདོ་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་སྲུང་བ་དང་། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་སྙོམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དལ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་མི་གཡོ་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བར་གནས་པ་སྟེ། ལུང་གཞན་དག་ལས། སྡུད་པར་ཁྱོད་དང་གཡོ་བ་མེད། །དལ་འགྱུར་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་བསྲུང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར། །ཞི་གནས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཏུ་བདེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞི་གནས་ནི་སེམས་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། མདོ་ལས། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེདེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི་དགུ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་གོ །ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་
འཇོག་གོ །གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་འཕྲོས་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན།
སེམས་སླར་བཀུག་སྟེ་དམིགས་པ་ལ་བླན་ཏེ་འཇོག་གོ །དེ་ལས་ཀྱང་སླར་འཕྲོས་
ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་དམིགས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

162

པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་འཇོགོ་གོ །དེ་ལྟར་དམིགིས་པ་ལ་སེམས་ཡང་ཡང་ཉེ་བར་བཞག་
པས་སེམས་རྟ་རྒོད་ལྟར་གཡོ་བ་དེ་དུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱིང་རྒོད་སྐྱེས་ན་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་རིག་པར་བྱས་ནས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་
སྐྱེས་ན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་བསྲིངས་ནས་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ནུས་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ནུས་པ་དབང་
དུ་གྱུར་བས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སེམས་རྩོལ་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཐོབ་བོ། །
ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཞི་གནས་
ལ་ཕན་པར་བྱེདེ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགེས་པའི་ལུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། སུན་འབྱིན་པ་
དང་། གཉེན་པོ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། གནས་དང་། དུས་དང་། ཁ་ཟས་དང་། སྐོམ་དང་། གོས་དང་། རྟེན་དང་། ཕྲད་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་། གཏོང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྡུད་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །
དེ་ལ་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་འམ་རྒྱུད་ལས། ཞི་གནས་དང་། དེའི་ཐབས་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་གང་གིས་གང་ཞིག་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལ་བརྟེན་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཀའ་གང་ལ་གང་གིས་བརྟེན་ནས་གང་བསྟན་པ་དེས་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ལུང་ལས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

163

སྒྲ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ནི་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ང་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་
པར་གཟིགིས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་ན་མེདེ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །
དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་

ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྔོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པའི་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་མཐའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་སྐུའི་སྣང་བའི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པས་སྐུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྔུལ་བ་དང་། ཞུ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐིག་ལེའི་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྣང་
བའི་འོདོ་ཅེས་བྱ་བས་ནི་འོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའ་དང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འོདོ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གང་འདོད་པའི་ཡུལ་དེ་མི་འཆོར་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །
སུན་འབྱིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཉེས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

164

དམིགས་ཅན་དུ་བལྟ་བ་སྟེ། ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་པོའི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་དྲན་
པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཟླ་གཞན་དང་། དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བས་ཕྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། གཙང་བ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་དང་། རོ་བྲོ་བ་མེད་པས་གང་འདོད་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ལུང་གཞན་ལས། དང་པོའི་
དུས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །ཟླ་གཞན་ཕྱིས་འབྱུང་རྗེས་དྲན་པས། །ཆགས་དང་གཏི་མུག་ཉོན་མོངས་བྲལ། །ཏིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ལས། རྟག་མིན་རང་དབང་ཡོདོ་མིན་དང་། །གཞན་སྐྱོན་བདག་ལ་ལྡན་འགྱུར་དང་། །རང་གིས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཉིད། །འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
གཉེན་པོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པ་
དང་གཉེན་པོ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ན་དགེ་བར་
འགྱུར་བ་གང་དག་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དགེ་བ་ནང་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །
གཞན་མཐོང་བས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་། བསམ་

གཏན་ལྡན་པ་མཐོང་ན་དད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་དད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེའོ། །ཐོས་པས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྔ་མ་དེ་ཉིད་བཞིན་
ནོ། །
རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་གིས་སྔ་མའི་དུས་སུ་དམིགས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

165

པ་ཟིན་པ་དང་། སེམས་ཐུལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པས་གང་དུ་གཏད་པ་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དེས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་པ་

རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེས་
ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་རྐྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དྲན་པ་

སྐྱེའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་མ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
གནས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་

ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གནས་
ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་མ་དག་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་
གི་ཚེ་དམིགས་པ་མ་དག་པ་སྤངས་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །
ཡུལ་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་ཚ་བའི་ནད་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གྲང་བའི་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཙནྡན་གོར་ཤིར་ཤ་དང་། ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ། གང་ཡུལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

166

ཁམས་སམ། འབྲོག་དགོན་པའམ། ཁམས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ན་དེའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་བརྩེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །
དུས་ཕྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ནས་ཡུན་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འདོད་ན། ཉི་མ་ལྔའམ། གསུམ་མམ། གཅིག་གི་བར་དུ་
ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། ཕུང་པོ་རྒྱུན་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
ཟས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་དག་
ལ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཟས་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཤེས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ཟས་ལ་སྤྱད་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཟས་ལ་ལེགས་པར་བརྟེན་པས་ནི་ལུས་
བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནི་སེམས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནི་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
གྲོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་ལ་ཞིག་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་བསམ་གཏན་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

167

ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་ན། བསམ་གཏན་གཟུངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་ན། བྱིས་པ་མ་རབས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་ན། བསམ་གཏན་དེ་རང་ལས་འབྱུང་སྙམ་མམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དེ་གཞན་ལས་འབྱུང་སྙམ་མམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསམ་གཏན་དེ་རང་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་ཤིང་། རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གྲོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའང་
དེ་བཞིན་ནོ། །
ཕྲད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ལུང་དང་ཕྲད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་

ཕྲད་པ་དང་། དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་ཕྲད་པས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གང་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྲིན་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་། དགྲ་དང་། སྦྲུལ་གདུག་པ་དང་། སྟག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དགྲར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གཏོང་བས་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བའོ། །འཛིན་པས་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གྲོགས་བཟང་པོ་དང་། གནས་བཟང་པོ་དང་། སེམས་དང་མཐུན་པ་འཛིན་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

168

སྡུད་པས་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་
དམིགས་པ་དྲན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལའང་འགའ་ཞིག་ནི། དངོས་སུ་སྐྱེ་
བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་
ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །
དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་དུས་ན་གང་གིས་ཞི་གནས་དེ་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་དང་པོ་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལེགེས་པར་བཅས་ནས་ལུས་བསྲང་སྟེ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། སྤྲོ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། སུན་འབྱིན་པ་ནི། ཨེ་མའོ་ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་མཚམས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའང་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བདག་གིས་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དོན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་རྟག་ལུས་འདིའི་དོན་གྱི་
ཕྱིར། །སྡིག་དང་དོན་མེད་རྣམས་ལས་བྱས། །ལུས་དང་སེམས་བྲལ་སོ་སོ་ན། །ཁྱོད་
ཀྱིས་ཅི་སྟེ་ཐང་དུ་གསོ། །དགེ་བྲལ་ཐབས་ནི་སྣ་ཚོགོས་པས། །ཕུང་པོའི་དོན་ཕྱིརི་ལས་

རྣམས་བྱས། །འབྲས་བུ་བྱ་དང་ཁྱི་སྤྱང་ཟས། །བདག་ལ་དགོས་པ་མེད་དུ་ཟད། །ཅེས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

169

པ་འདི་དག་གི་དོན་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྤྲོ་བ་ནི། བདག་ལུས་གཅིག་

མིན་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་ལྡན། །ནང་རོལ་དོན་སྙིང་པགས་པ་གཟུགས་དང་མགོ །རེ་རེའི་ཆ་ཡི་དབྱེ་བས་སྙིང་པོ་མེད། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཆགས། །ཞེས་
པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གཅིག་མིན་སྣོད་དང་བཅུད་དུ་ལྡན། །རེ་རེའི་ཆ་ཡི་དབྱེ་
བས་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ལ་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཅིག་

དང་དུ་མར་བྲལ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ནས་བདག་ནི་འབྲས་བུ་ཅན། །འཇིག་རྟེན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བསམ་གཏན་དགེ་བའི་ཆར་
མི་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་དབུགས་ཕྱིན་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་བསམ་སྟེ། འདི་
དག་ནི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་ཇི་སྙེད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུགས་དབྱུང་རྔུབ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་སྡུག་པ་དང་། གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞིའོ། །
དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་པའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་གང་གིས་
རྣམ་པ་བཟུང་ནས་སེམས་བླན་ཏེ་འཇོག་པ་སྟེ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །སྤྱིར་འཇོག་པའི་ཐབས་ལ་སྡོམ་ནི། སྔོན་འགྲོ་གྲོགས་དང་དུས་
དང་མཐོང་། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དམིགས་པ་བཞིའི། །མཚན་མ་དམིགས་གཞན་མཐོང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

170

དང་བསྟོད། །བཅིངས་དང་སུན་འབྱིན་ཚོགས་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བཅས་པས་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། གང་གིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལེགས་པར་སྤྱད་པས་འདི་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །གྲོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སེམས་བཟུང་
བའང་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། གང་དུ་དུས་མེད་པར་གནས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཆ་ནས་བཟུང་བའོ། །གཞན་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། འདོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གང་ལེགས་པར་འགྱུར་བ་སྔར་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དམིགས་པ་སྤྱིས་སྤྱི་ལ་སེམས་
བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་གིས་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དམིགས་པ་སྤྱིས་བྱེ་བྲག་ལ་
སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་གཏད་པས་གསལ་བ་གང་ལ་རྩེ་གཅིག་པར་

འགྱུར་བའོ། །དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱི་ལ་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། སླ་བར་
གྱུར་པ་གཅིག་ལ་སེམས་བཟུང་བས་ཕྱིས་གཞན་གསལ་བར་འགྱུར་བའོ། །བྱེ་བྲག་
གིས་བྱེ་བྲག་ལ་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། གང་ལ་གཏད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་འགྱུར་བའོ། །མཚན་མ་ལ་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། གང་རྡོ་རྗེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གསལ་བས་དེར་འགྱུར་བའོ། །དམིགས་པ་

གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་དག་པས་འགྱུར་བ་དང་། བདག་དག་པས་འགྱུར་བ་ནི། དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

171

བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྤངས་པས་འགྱུར་བའོ། །རླུང་གྱེན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྣ་སྒོ་གཡས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྣ་སྒོ་གཡོན་དུ་འགྲོ་བ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགོས་པའི་རིམ་པ་དང་། སྙིང་ཁ་དང་། ལྟེ་བ་དང་། གསང་བའི་གནས་སུ་སླེབས་ནས་འཛིན་པ་ནི་དུལ་ནས་འཛིན་པའོ། །གཏོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། སེམས་རྒོད་པར་གྱུར་ན་གང་གིས་བཅིངས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་བའོ། །སུན་འབྱིན་པས་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ལ་ཉེས་པར་ཤེས་པས་སྤངས་ཏེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་འགྱུར་

བའོ། །ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སེམས་བཟུང་བའང་ཡོད་དེ། གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་གསལ་བར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་ཡང་། ཁ་དོག་དབྱིབས་
དང་གྲངས་དང་ཚད། །ཡོངས་རྫོགས་དེ་ཡིས་དེ་དག་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ནི། ཉམས་སུ་མྱོང་རྟོག་དེ་ལ་གང་དམིགས་

དང་། །བྱིང་དང་རྒོད་རྟོག་དེ་ལ་གནས་བྱེད་དང་། །རང་ལ་རབ་སྤྲོ་བསྔོ་དང་ཡི་རང་དང་། །ལུས་ངག་ཉམས་ལྟ་འདི་དག་རྗེས་སུ་བྱེད། །དེ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བདག་གི་གསལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་རྟོག་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་སམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་སམ་རྟོག་གོ །བྱིང་བ་ཇི་ལྟར་
རྟོག་ཅེ་ན། སེམས་མྱལ་མྱལ་པོར་འདུག་པ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཉིད་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདུག་པའོ། །རྒོད་པ་ཇི་ལྟར་རྟོག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

172

ཅེ་ན། སེམས་གཉིས་འཛིན་དུ་གནས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའོ། །དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། རོ་མྱང་བ་དང་། ཞི་བར་ཤེས་པའོ། །
རང་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གི་བསམ་གཏན་འདི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ་སྙམ་དུ་འགྱུར་བའོ། །བསྔོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་

པའོ། །ཡི་རང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལྔ་ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་ངག་ལ་བསམ་གཏན་ཕན་པའི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕན་པར་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། སྨྲ་བ་དང་སེམས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཁམས་ཀྱི་ཚོད་བཟུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཁམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐུན་ཐུང་ངུ་གནས་པར་བྱའོ། །གང་དུ་ཁམས་ལ་
གནོད་པ་མེད་པ་དེ་ནས་ཐུན་སྲང་ཞིང་ཉུང་ངུ་ཉུང་ངུ་གནས་པར་བྱའོ། །
སྒོམ་པའི་ཚད་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། གོམས་པའི་ཚད་དང་། མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཚད་དོ། །གང་གིས་དམིགས་པ་རྩོལ་བས་གསལ་བ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་
དུ་བསྒྱུར་བར་ནུས་པའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་རང་གི་བསམ་གཏན་ལས་གཞན་དུ་མི་སྣང་བའོ། །སྤྱོད་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་ལམ་དང་། བར་མའི་སྤྱོད་ལམ་དང་། ཚད་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་ལམ་མོ། །
ལས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་ལམ་གང་ཞེ་ན། དང་པོའི་དུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནངས་པར་ཉི་མ་རི་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཟས་ལེགས་པར་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

173

བཟའ་བ་དང་། སྐོམ་ལེགས་པར་བཏུང་བ་དང་། ལས་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་ལྟ་བ་སོགས་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཐ་མལ་པར་གནས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཅི་བདེར་གནས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་ལམ་མོ། །
རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་དང་། སྣང་བ་ཉིད་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་གནས་པ་དང་། གོང་མ་ཙམ་ཉིད་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་གནས་པ་སྟེ། ལུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་མོས་པའི་ས་ལ་གནས། །གོང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ལམ་ནི། །སྣང་བའི་དངོས་པོ་བརྫུན་པར་འཛིན། །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བཟློག་པ་དང་། །གཞན་འགྱུར་དངོས་པོ་སྒྱུ་མར་བལྟ། །ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
རྣལ་འབྱོར་པ་མཆོག་གི་སྤྱོད་ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སྔོན་དུ་སྣང་བའི་ལོག་པ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱིས་བརྟག་པ་འཁྲུལ་པར་ཡང་ཤེས། འཁྲུལ་པ་དེ་ལའང་མ་ཆག་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དོ། །དངོས་པོ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལའང་མ་ཆགས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དོ། །དེ་ནི་ལུང་ལས། རང་སྣང་གཞན་ལ་སྣང་བ་ཀུན། །སྣང་དང་འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་གནས། །ཞེན་པ་མེད་བཞིན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའིེི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གཞན་ཡང་གསུངས་པ། ནང་གི་ཟས་དང་སྐོམ་དག་ནི། །ཀུན་ཏུ་བདུད་རྩི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ། །འཆི་ཉལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས། །ལངས་པའི་དུས་སུ་རང་ལྷ་ཉིད། །ཀུན་ཏུ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་གནས། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

174

པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཉམས་དུ་ཞེ་ན། སྡོམ་ནི། མྱུར་དང་དལ་དང་བརྟན་པ་དང་། །སྲ་དང་རྙི་དང་ཐོགས་པ་དང་། །སྙམ་སེམས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཟབ། །དེ་བཞིན་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །དེ་ལ་མྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཆུ་འབབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའོ། །དལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་ཀླུང་བཞིན་ནོ། །བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོ་གཏིང་བཞིན་ནོ། །སྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཐོགས་བརྡུགས་ཅན་དུ་གྱུར་
པའོ། །རྙི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་རྙི་ལ་དེ་ནས་སྲ་བ་ནི་ཐོགས་པའོ། །སྙམ་སེམས་པ་ནི་ཉེ་སྙམ་སེམས་པ་དང་། རིང་སྙམ་སེམས་པ་དང་། དལ་བ་སྙམ་སེམས་པ་དང་། བྲེལ་བ་སྙམ་སེམས་པ་དང་། ཟིན་པ་སྙམ་སེམས་པ་དང་། མ་ཟིན་སྙམ་སེམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྙམ་སེམས་པ་དང་། མི་ཉམས་སྙམ་སེམས་པ་དང་། གཞན་དུ་ཕྱིན་སྙམ་སེམས་པ་དང་། མ་ཕྱིན་སྙམ་སེམས་པ་དང་། ཀུན་བདེ་བ་སྙམ་སེམས་པ་དང་། མི་བདེ་བ་སྙམ་སེམས་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའོ། །ཟབ་པ་ནི་མཚོ་གཏིང་སྙམ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་
སྨིག་རྒྱུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་མར་མེ་བཞིན། །ལྟ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བཞིན། །འདི་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །དམིགས་པ་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་དང་། །དེ་
ལས་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞག་གོ །དེ་ལ་བཅོས་པའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། སྡོམ་ནི། ཟས་དང་སྐོམ་དང་གནས་ལ་སོགས། །དོར་བ་དང་ནི་བླང་བ་དང་། །རིང་ཐུང་རྩོལ་བཅས་རྩོལ་མེད་དང་། །རང་ལས་བཟློག་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་ཟས་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དོར་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཉམས་མི་བདེ་བའོ། །བླང་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་པོས་མཐའ་མ་བདེ། །རིང་བ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

175

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བརྟན་པའོ། །ཐུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསལ་བ་མི་བརྟན་པའི་དུས་སོ། །རྩོལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་ཡེངས་པར་གཏོང་བའོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི། རྩོལ་བ་མེད་པའོ། །རང་ལས་བཟློག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མྱུར་བར་གནས་པ་ནི་དལ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་དལ་བ་ལས་བརྟན་པ་འབྱུང་ངོ་། །བརྟན་པ་དམན་པ་ནི་མྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །སྲང་བ་ནི་སྙི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ངང་གིས་དམིགས་པ་

གསལ་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྒྱུ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བ་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་དང་། བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་སུ་སྙན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཚོགས་ལ་བག་འཁུམས་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་བ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །སྐད་ཅིག་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་མི་འགྲོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་སོག་པའི་
ཕྱིར། །དགོན་པར་སེམས་སྡུད་བླ་མེད་ཡོན་ཏན་བླང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གོ་རིམ་གང་ཞེ་ན། དང་པོར་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་རགས་པ་ལ་འཇོག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

176

པའོ། །དེ་ནས་ནི་ཕྲ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་འཇོག་པའོ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་བའང་འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞི་གནས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སློབ་པའི་ཞི་གནས་དང་། གོམས་པའི་ཞི་གནས་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་། རྩོལ་བ་བྱས་ཀྱང་མི་གསལ་མ་བྱས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་དང་། བྱས་ན་གསལ་ཞིང་མ་བྱས་ན་མི་གསལ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་གསལ་བ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །
དེའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །གང་ཟག་ཞི་གནས་
དང་ལྡན་པ་ལ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེའི་རྟགས་ནི། གང་གིས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེདེ་པ་དང་། རྫས་དང་། ཡུལ་དང་། གཉེན་འདུན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་ཡི་རང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། དགོན་པ་དྭང་དུ་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་དགོན་པའི་སྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དགོན་པ་དྭང་དུ་ལེན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མི་གནས་ཤིང་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་མི་བསྟེན་པ་དང་། དགེ་
བའི་གྲོགས་དྭང་དུ་ལེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཡུན་རིང་བ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དྲག་པོ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ངག་གི་སྨྲ་བ་དྲག་ཏུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ངག་གི་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་།

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

177

སེམས་མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། དོན་མེད་པའི་གཡེང་བ་ལ་མི་སེམས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆེདེ་དུ་མི་བྱེདེ་པ་དང་། གྲོགས་ཙམ་དུ་མི་འགོགོ་པ་དང་། ཟས་ལ་འདུན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བབ་བཅོལ་གྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁེ་དང་རེ་བ་མེད་པ་དང་། རྩོད་པ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ལས་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྲོ་བ་དྭང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་དང་། ཁ་བསག་དང་། སྒྱུ་དང་གཡོ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ཐོག་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོན་མེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་
ཏོ།། །།
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་སྡོམ་ནི། རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་སློབ་ཚུལ་དང་། །ཕན་ཡོན་དང་ནི་དེ་ཡི་རྟགས། །ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་བཙལ་བ་དང་། བཙལ་བའི་དོན་ལ་རིགས་པས་སེམས་
པའོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་བཙལ་བ་གང་ཞེ་ན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། བློ་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པའོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་གེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཚུལ་བཞིན་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་རིགིས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས།
ལྷག་མཐོང་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

178

བའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིརི། །ལྷག་མཐོང་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སློབ་ཚུལ་ལ་སྡོམ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་ལྟའི་དོན། །རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། །སོ་སོར་རྟོག་དང་མི་གཡོ་བ། །སློབ་དང་མངོན་གྱུར་བདག་ཉིད་དོ། །
ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཤེས་བྱའི་གཞི་ལ་མཁས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་མཁས་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་དང་། དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་མཁས་པ་ནི། ཕུང་པོ་སོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་མ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ནི། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་སྒྲ་དོན་ཤེས་པའོ། །དོན་ལ་མཁས་པ་ནི། ཕུང་པོའི་དོན་དུ་མ་སྤུངས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་བའི་སྒོ་འབྱེདེ་པ་དང་། གསལ་བ་སོ་སོ་རང་རང་གི་དོན་ཤེས་པའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་ལྔ་དང་། ཁམས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

179

པ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་སོ་སོ་ལ་ཡང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་། འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བཞི་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ལ་བཅུ་གཅིག་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་
དང་། ཚོར་བ་ལ་ཡང་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། བཏང་སྙོམས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གསལ་བ་སོ་སོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་

དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དོན་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །བོད་འདིར་ཇི་སྙེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་གཏམ་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །
ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། རིགས་པས་སོ་སོར་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པས་ན་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་

པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཏུ་

བརྟག་དྲང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་མེད་པས་
འབད་མེད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་

ཡིན་ན་ཕུང་པོ་དེ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་
ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

180

རོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་
པོ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་དུ་མ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་སྔར་མཐོང་བ་ཕྱིས་ངོ་ཤེས་པར་རློམ་པའི་བློས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་གཅིག་

པུ་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་དུ་འཛིན་པས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའམ་ཕུང་པོ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་ཕུང་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ན་ངར་འཛིན་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་
འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་དང་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་
འཛིན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

181

པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་རིགིས་པའོ། །རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་
པོ་ལ་བདག་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་
པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་
བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རིགིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིག་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །རིགས་པ་གཞན་རྣམས་

ཀྱིས་ནི་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་ནི་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ་གཞན་

ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་
ནི། །ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བོད་གཞན་དག་གིས་ནི་འདི་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན་གཞན་ལྟ་ཡང་ཅི་སྨོས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་
དཔག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེདེ་པར་རྟོགོས་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སམ་ཞེ་ན། རྩོདོ་པ་བཟློག་པ་ལས། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

182

བཞིའི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་ཏེ། ལུང་ལས། རྟོགས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཚད་མའོ། །དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྭང་བར་ཟླ་ཤར་བ། །དེའི་གཟུགས་བརྙན་དྭངས་བའི་མཚོར་སྣང་ཡང་། །ཟླ་བ་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའིེི་མདོ་ལས། སྒྱུ་མ་བྱེདེ་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྲུལ་ནས། །རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགོས་བྱས། །དེ་ལ་ཇི་བཞིན་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་ཀྱི། །སྐྱེས་བུ་སྐོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །སྨིག་རྒྱུ་
དག་ལ་ཆུའི་ཕུང་པོར་སྣང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་མི་དག་ནགས་རིའི་ཁྲོད་འདུག་སྟེ། །གླུ་ལེན་སྨྲ་དང་རྒོད་དང་ངུ་བ་ལས། །བྲག་
ཆ་ཐོས་ཀྱང་སྣང་བ་འགའ་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའོ། །གསུང་རབ་ལ་འདི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ་། །
ཆུ་ཟླའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། དྭང་བའི་མཚོར་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ན་ཟླ་བར་སྣང་ཙམ་མ་འགགས་པར་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཟླ་བར་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན་སྡོད་ཚུལ་ལ་ཟླ་བར་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཟླ་བར་སྣང་ཙམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཟླ་བར་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཟླ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཟླ་བའོ་སྙམ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

183

ན། དེ་ལ་ནི་མུན་པ་སེལ་བ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། ཟླ་བའི་ཚད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །ཟླ་བར་སྣང་ཙམ་མ་དོར་ཞིང་ཟླ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པས་ན་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཟླ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཟླ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟླ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་མེད་དོ། །ཟླ་བར་སྣང་བ་དང་། ཟླ་བ་རང་གིས་སྟོང་པ་གཉིས་སོ་སོ་མ་ཡིན་པས་སྣང་སྟོང་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཙམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདོར་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ། སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་ཆུ་ཟླ་ལྟར་སྡོད་ཚུལ་དང་འདུག་ཚུལ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤངས་སོ། །སྣང་ཚུལ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གནས་ཚུལ་ནས་དོན་དམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་སྨོས་ཀྱི། དོན་ལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་ཆ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་ཅན་སྣང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མེད་ཙམ་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དོ། །ཟླ་བར་སྣང་ཡང་ཟླ་བའི་ངོ་བོར་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་དུ་ལུས་པར་མི་བྱའོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

184

རྟོགས་པ་ནི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་དཔེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དང་པོར་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་ཅིང་། དེ་ནས་ཁྱད་པར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་
དོན་ལ་རྟོགོ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་ལྔར་རྣམ་པར་འབྱེདེ་པ་དང་། དེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་གཟུགས་ཉིད་ལ་ཡང་ཐོགས་བཅས་དང་ཐོགས་མེད་སོགས་སུ་འབྱེད་པའོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དབྱེ་བས་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་གང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་བློ་སྔ་མས་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བཟུང་བའི་དོན་ལ་རེ་རེ་ཞིང་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་
དེའི་གནས་ཚུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྙེད་
པའི་དོན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛིན་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

185

པའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། མཉམ་གཞག་གི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་པར་མི་གཡོ་
བའི་ལྷག་མཐོང་གིས་འཇུག་པའོ། །ཡང་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་གོ །མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་གོ །ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ། དྲུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའམ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་གཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་ན་གཟུང་བའི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་ནུབ་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིག་

ཙམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པའི་ཆ་གསུམ་མེད་ན་ནི་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཆ་ཤས་ཅན་དུ་ཡོད་ན་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་དང་རྫས་གཅིག་གམ་

ཐ་དད། གལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་
ན་སྐྱེ་འགག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པས་ཆ་ཤས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་གི་ཆ་ཤས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྫས་ཐ་དད་དུའང་མི་འཐད་དེ། ཆ་ཤས་ཅན་ནི་ཆ་ཤས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྫས་སུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

186

རོ། །ཡང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་ན་འདུས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་དག་རེ་རེའི་ཆ་ལའང་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་བརྟགས་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་རིག་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོག་པར་བྱས་ནས་སྤྲོས་པ་
མཐའ་དག་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་
ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་རིམ་པའོ། །
མངོན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་རྙེད་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་གོམས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ལྷག་མཐོང་གི་ཕན་ཡོན་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་དང་། ཟག་པ་
མེད་པའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པའོ། །
ལྷག་མཐོང་གི་རྟགས་གང་ཞེ་ན། སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་དང་། དངོས་པོ་མ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་སྟེ་རྟགས་གཞན་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཇི་སྙེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤོང་བའི་ལྷག་མཐོང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་སྒྲོ་འདོགོས་གཅད་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

187

པའི་བློ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་ནི་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་
ཕྲ་བ་མི་སྤོང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོ་འདོགོས་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་

རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །ནང་གི་སེམས་ལ་དཔྱོད་པ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་སྐྱེས་པ། གྲངས་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྣམས་དྲན་
པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སོགས་
ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་སོ། །ང་རྒྱལ་སྐྱེས་སོ། །འདོད་ཆགས་སྐྱེས་སོ། །ཞེ་སྡང་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་འགྲོའོ་སྙམ་པ་དང་། འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་། དགེ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་བྱང་གི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རབ་དབྱེ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཟུང་ནས་རེ་རེ་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་དང་། རྫས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

188

འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྨོས་པ་ནི་མདོར་སྨོས་པ་ཙམ་མོ། །དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་པོ་ནི་འབྲིང་ཙམ་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་སོ་སོར་བསིལ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིམ་པས་ལྷག་མཐོང་ཡང་ཆོས་ཅན་དུ་མ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིམ་པས་མང་དུ་སྤྲོས་ཏེ་སྒོམ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞག་རེ་ལ་ཡང་གྲངས་དང་གང་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་མ་རིག་པར་བསྒོམ་བྱ་མ་རྙེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
བསྒོམ་བྱ་དང་སྒོམ་བྱེད་སྟོར་ནས་ཐལ། ཞེས་སོགས་རྨོངས་པ་མཚར་སྐྱེད་ཀྱི་ཚིག་མང་དུ་སྨྲ་བར་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་གནད་ཀྱི་མན་ངག་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་
བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཟེར་བ་རྩོམ་པའང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་སོ་སོ་ནས་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་མོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་སྒྲོག་པ་དེ་ཡང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཕན་ཡོན་གང་ཞེ་ན། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲི་བ་ཐོགས་མེད་དུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་

པའི་མུན་པ་སེལ་བ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་རྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའོ། །རྟགས་གང་ཞེ་ན། སྣང་བ་རྣམས་སྨིགི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

189

རྒྱུ་དང་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་ཆུང་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་ཇེ་སྲབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ལུང་པའི་སྲོལ་འགྱུར་བ་ལྟར་སྔར་རྒྱུད་རྩུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་སྤོབས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱིའི་དོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས། གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ཡན་ལག་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གང་ཞེ་ན་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྒྱུ་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཡན་ལག་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྔ་ནི། མཐུན་པའི་རྐྱེན་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཚེགས་མེད་པར་རྙེད་པའི་ཕྱིར་མཐུན་རྐྱེན་རྙེད་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བོ་མི་སྲུན་པ་དགྲ་དང་
མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་གནས་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ནད་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

190

ལ་སོགས་པ་མི་འཇུག་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གྲོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྟ་བ་བཟང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་གྲོགས་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལ། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་གིས་མ་གང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མོ་སྒྲ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ལེགས་པར་
ལྡན་པའོ། །འདོད་པ་ཆུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོའམ་མང་པོ་སྔར་ཡོད་པ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པས་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་ངན་ངོན་ཙམ་རྙེད་པས་རྟག་ཏུ་ཆོག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཤེས་སྤྲིང་ལས། ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཆོག་ཤེས་མཆོག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོ་ཚོང་དང་། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་ངན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མང་པོ་དག་དང་ཧ་ཅང་སྨོན་འདྲིས་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། སྨན་བྱེད་པ་དང་། སྐར་མ་རྩི་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བཅས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསླབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་སྤྱད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པའི་གཞི་མི་འདྲལ་བ་དང་། བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ལ་བག་མེད་པས་འདས་ན་ཡང་སྐྱེན་པ་རྐྱེན་པར་འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་སླར་འཆོས་པར་བྱེད་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

191

པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ཡང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་སྔར་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་དང་ལྡན་
པ་དང་། ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱིས་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་སེམས་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་གང་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་
གང་ཟག་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་དག་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་དེས་ཀྱང་སྤྱིར་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་རྟོགས་པ་དེ་བས་ན་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་འགྱོད་པ་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཤིང་ཀིམ་པའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་བཞིན་དུ་ཟོས་པས་ཟ་བའི་དུས་སུ་ཞིམ་ཡང་ཕྱིས་ནད་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདི་ལ་གནོད་པ་དང་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་རྙེད་པ་དང་ནོར་
ལ་སོགས་པ་སྡུག་པའམ། དགྲ་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། སྡུག་མི་སྡུག་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་རྒྱུན་གྱིས་མི་བརྟན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

192

པ་སྟེ། བདག་ཉིད་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བར་འགྱུར་ན། བདག་དགྲ་གཉེན་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་

བསྒོམས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞི་གནས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཚིག་གསལ་བ་དང་། ཀུན་སློང་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་བ་བཟོད་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་ཞི་བ་དུལ་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་ཚོགས་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ལ། གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་བཙལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་མདོའི་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱི་བསྙད་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་གཞན་དུ་དཀྲི་བར་
མི་ནུས་པའི་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དཀྲི་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་དྲང་བའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་གུས་པར་བྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟེ་མ་ནོར་བར་མཉན་པར་བྱ་སྟེ།

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

193

མཉན་པའི་ཕན་ཡོན་འདི་ལྟར་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གཏམ་སྟེ་གསུང་རབ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་བསྟན་བཅོས་འདོད་པ་བཞིན་མཉན་པ་དང་ཐོས་པ་མ་ཐོབ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ཤུགས་ལ་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །ཡང་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་བསམ་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ལྷག་མཐོང་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བརྒྱུད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མདོ་སྡེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་དང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་

པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པ་ལ་བསྒོམ་
བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོག་མར་ཐོས་པའི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་
སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཐེ་ཚོམ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

194

འཕྱང་མོ་མྱུག་པའི་ཐག་པ་ལ་འཇུས་ནས་འདུག་པ་ནི་ལམ་ཁ་བྲག་གི་མདོར་ཕྱིན་པའི་མི་ལྟར་ཡང་དོགས་པ་མ་ཆོད་པས་ནང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟན་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ལ་འཚེ་བའི་རྒྱུ་ཉ་དང་ཤ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཞིང་། བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟས་མང་ཉུང་ཚོད་ཟིན་པར་བཟའ་བར་བྱའོ། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་མཐའ་དག་བསགས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་མཐའ་དག་བསགས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒོམ་པའི་དུས་ན་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་
བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ་བཤང་གཅི་སོགས་བྱས་ནས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགྲའི་ཚེར་མ་མེད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་
གནས་ཏེ། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

195

སྙིང་པོ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མངོན་པར་འདོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ལ། ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མདུན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་དང་། བྱིན་པ་ནས་མཁྱུད་པའི་ཕྱག་གཉིས་ལས། འདིར་ཡན་ལག་ལྔའི་ཕྱག་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དང་གསེར་སྐུ་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བཞག་གམ། གཞན་ཡང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དག་ཏུ་ཡང་རུང་སྟེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དག་ལ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་རྫས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་བསྟོད་པ་སོགས་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་བྱས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་རང་གི་སྡིག་པ་བཤགས་ནས་འགྲོ་
བ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། བསྔོ་བ་སོགས་བྱས་ནས། སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལྟ་བུའམ། སྒྲོལ་མ་ལྟ་བུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་གནས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་དོན་དུ་མིག་ཧ་ཅང་མི་དབྱེ། སེམས་བྱིང་བར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཧ་ཅང་ཟུམ་
པར་ཡང་མི་བྱ་བར་སྣའི་རྩེ་མོར་གཏད་ཅིང་ལུས་ཀྱི་རྩ་དྲང་ཞིང་རླུང་ཐད་ཀར་རྒྱུ་བའི་དོན་དུ་ལུས་ཧ་ཅང་ཡང་མི་སྒྱུ། ཧ་ཅང་ཡང་མི་དགྱེ་བར་སྒལ་ཚིག་དོང་ཙེ་རྩེགས་པ་ལྟར་དྲང་པོར་སྲང་ལ་ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཧ་ཅང་མི་འཕྲོ་བར་ནང་དུ་བཞག་
སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །ནང་དུ་བཞག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་འཕྲག་པ་མཐོ་དམན་མེད་པར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

196

མཉམ་པར་བཞག་ལ་མགོ་འཕང་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་གཡོ་བར་བཞག སྣ་ནས་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀར་དྲང་པོར་བཞག་གོ །ཁ་ཆུ་མི་འཁྱིལ་བའི་དོན་དུ་སོ་དང་མཆུ་ཡང་ཐད་ཀར་བཞག་གོ །ལྕེ་ཡང་སོའི་དྲུང་དུ་གཞར་རོ། །རྩ་ལོག་གི་ནང་དུ་རླུང་ལོག་མི་རྒྱུ་བའི་དོན་དུ་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ཡང་སྒྲ་ཅན་དང་། རྔམ་པ་དང་། དབུགས་རྒོད་པ་ཅན་དུ་མི་གཏང་གི ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་རྒོད་པ་ཅན་དུ་མི་ཚོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་རང་གི་ངང་གིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་དང་ཕྱིར་དབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །སྦྱོར་
བ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཤིག་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གང་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་གནས་ནང་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་
གིས་འཇུག་ལ། དགའ་བ་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རང་བཞིན་ནི་ཞི་གནས་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་བཞིན་པའི་ཚེ་ན། དམིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་དེ་སྐད་དུ། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

197

ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །
ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བགྱིད་པ་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ལགས་ཞེས་པ་ནི་དྲི་བ་བཀོད་པའོ། །ལན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ངས་ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ནི་ཚིག་དང་དོན་དུ་བསྡུས་ཏེ་ལྷུག་པར་གསུངས་པའོ། །དབྱངས་ཀྱི་བསྙད་པའི་སྡེ་ནི། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལ་དབུས་དང་མཐའ་མར་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྙད་པའོ། །ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ནི། ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་ནས་གསུངས་པའོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ནི། ཞུ་བ་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །གླེང་གཞིའི་སྡེ་ནི། གཞི་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་བསླབ་པ་བཅས་པར་སྟོན་པའོ། །རྟོག་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ནི། དོན་གོ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དཔེ་དང་བཅས་ནས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི། སྔོན་བྱུང་བའི་གཏམ་བརྗོད་པའོ། །སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བརྗོད་པའོ། །གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་ནི། ཆོས་རྣམས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

198

ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱི་བསྙད་
པ་དང་། ལུང་བསྟན་དང་། ཚིགས་བཅད་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་སྡེ་ལྔ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའོ། །གླེང་གཞི་དང་། རྟོག་བརྗོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་རབས་ཏེ་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །གང་དག་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོག་མར་ལེགས་པར་ཐོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཚིག་ལེགེས་པར་བཟུང་བ་དང་། ཁ་ཏོན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་བར་བྱས་པ་དང་། ཚིག་དོན་བསམ་བྱུང་གི་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གིས་མཐོང་
བས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ཚོལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་
དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་བཞག་ནས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་དམིགས་

པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་

ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞུགས་ཤིང་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་

ཏེ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

199

སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རྩའི་ནང་དུ་རླུང་གི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱས་པས་ལུས་སིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ལ་ཆགས་པའི་
རྣམ་པ་སྤངས་ནས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཐོས་པས་བཟུང་ཞིང་བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་ནང་དུ་གནས་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བཞིན་པའི་དུས་ན་གདོད་མ་ནས་སྡོད་ཚུལ་ལམ་གནས་ཚུལ་ལམ་འདུག་ཚུལ་ལ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། སྣང་ཚུལ་ལ་དམིགས་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པར་མོས་པར་བྱེད་དོ། །སྣང་ཚུལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་མེད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པོ་ཡ་བྲལ་དུ་མི་སྲིད་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཅན་དང་ཡ་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཞིང་། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་
ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་སྔར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཤིགས་པའི་ཚུལ་དུ་
བྱས་ནས་མ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གནས་ཚུལ་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པའི་དོན་རིགས་

པས་བརྟགས་ནས་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་སྣང་བཞིན་པའི་དུས་ན་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

200

ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྤུ་རིས་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་དང་པོར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་སྔར་ལས་ཀྱང་ཞིབ་མོར་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བློ་གཞན་ལས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ནུས་པ་ལྷག་པས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རང་བཞིན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། ཟུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམིགས་པ་གང་ལ་སེམས་བཞག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་
གནས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགི ས་ཏེ་སེམས་བཞག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་
ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་བཞག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

201

གནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མར་རེ་ཤིག་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱི་
བསྙད་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་སེམས་གཞོལ་བར་བྱེད་པ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། རིགས་པས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པའོ་ཞེས་
མཐར་ཐུག་གི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྡུས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་རྗོད་བྱེད་བསྡུས་པར་བྱས་ནས་འདི་ལ་སེམས་དྲུག་གི་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྡོམ་ནི། རྩ་བ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔྱོད། །རྣམ་པར་དཔྱོད་དང་ངེས་པར་འཛིན། །སྡོམ་པའི་སེམས་དང་སྨོན་པའི་སེམས། །སེམས་རྣམས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །རྩ་བའི་སེམས་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྡེའི་མིང་ལ་སེམས་འཇོག་གོ །རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སེམས་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་དེའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལེའུ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སེམས་
འཇོག་གོ ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སེམས་གང་ཞེ་ན། དོན་དང་ཡི་གེ་ལ་དཔྱོད་པ་སྟེ། དོན་ལ་ནི་བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བགྲང་བ་ནི། གཟུགས་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གྲངས་བློས་འཛིན་པའོ། །འཇལ་བ་ནི། གྲངས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཛིན་པའོ། །རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་དབྱེ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཚད་མས་རྟོག་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་དང་ཚད་མས་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་དག་ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཡི་གེ་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ལ་རྟོག་པའོ། །ངེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་གང་ཞེ་ན། སེམས་སྔ་མ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

202

དེ་དག་གིས་དཔྱད་པའི་དོན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པའོ། །སྡོམ་པའི་སེམས་གང་ཞེ་ན། གསུང་རབ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚན་བསྡོམས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །སྨོན་པའི་སེམས་གང་ཞེ་ན། གསུང་རབ་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགོས་པར་འདུན་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སེམས་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕུང་པོ་སོགོས་ལ་སེམས་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་ལ་སེམས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་གང་ལ་

སེམས་གཏད་པའི་ཚུལ་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་
པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྱུར་བ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་གཟུགས་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ན་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་སྐུ་གཟུགས་དང་། བླ་མས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ངག་ཏུ་སྨྲས་པ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སེམས་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་
མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་གང་ལ་འདོད་
པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱུན་དུ་
སེམས་བཞག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ལ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

203

བཞི་སྟེ། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟག་པ་དང་། བྱིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་།

རྒོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། མཉམ་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་ནས་སྔར་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱི་གོ་ཆ་སྲ་པོ་གྱོན་པས་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
ལེགས་པར་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་བྱིང་ངམ་ཞེས་བྱིང་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་། འོན་ཏེ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་གནས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཞན་ལ་སེམས་མ་དུལ་བར་རྣམ་པར་འཁྱར་བས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་སམ་སྙམ་དུ་རྒོད་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་སེམས་བྱུང་རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ནས་སེམས་བྱིང་ངམ། བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བའམ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་སམ། གསུང་ཡིག་འབྲུ་

ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའམ། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་
བྱིང་བ་མ་ཞིའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །བྱིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་ནས་བྱིང་
བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ཡང་སྐྱོན་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་
ཡང་མེད་ན་ལྷག་མཐོང་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །གལ་ཏེ་བྱིང་བ་སེལ་བའི་ཐབས་དེ་ཙམ་དུ་
ཟད་དམ་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྟེན་བསྒྱུར་བ་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་གང་གསལ་བ་
བརྟེན་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

204

ལྟ་སྟངས་སྟོད་ཅིང་ལུས་གནད་འཆོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་གང་གསལ་བའི་
རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དྲན་པ་ཡིད་ལ་

གནས་པར་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དྲན་པས་གསལ་བའི་གྲོགས་བྱེད། གདམས་ངག་དྲན་པས་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་བྱེད། རྣམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །འཇུག་པ་བསྟན་པ་ནི། འཕྲོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱ་སྟེ། །ལུས་འཕྲོ་བ་ཡན་ལག་གི་འདུག་སྟངས་བཅོས། ངག་འཕྲོ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཟབ་མོ་ངག་ཏུ་འདོན། སེམས་འཕྲོ་བ་སེམས་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །བྱིང་བ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མི་མཐོང་བ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའམ་མི་འགའ་ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམ་
པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བར་
གྱུར་པ་ཡུལ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་རྒོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པས་སེམས་དེ་ལ་རྒྱུག་པའི་ཕྱིར་རམ། རང་གི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
སམ། སྔོན་མྱོང་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སེམས་རྒོད་པའམ། རྒོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཞི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་ལྟ་བ་ཡང་རྒོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་གི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོས་པའི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

205

ཆ་ནས་རྒོད་པ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཞི་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་པས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་རྒོད་པར་མི་བགྲང་ངོ་། །མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་
རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པ་མྱུར་
བར་འཇུག་པས་ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་དམིགས་པའི་སྡོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་
གདགས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མཉམ་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་རྣལ་དུ་འཇུག་
པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་གློད་ལ་སེམས་གཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་འདུག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་ལ། དེའི་མཐུས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་
དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་
བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་དགོས་པའི་
ཁྱད་པར། དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། ལྷག་མཐོང་གི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་
མཐོང་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ལ་བསླབས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་བྱས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

206

ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ། དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་འདོད་པས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ངན་པའི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་དྲྭ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་ལྷག་མཐོང་ཅི་དགོས་ཅེ་ན། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་བསྒོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་རྣལ་འབྱོརོ་པ་དག་གིས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ། རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱ་ཡི། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

207

འཇུག་པ་དང་། འཇུག་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་གང་གིས་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ཕར་ཕྱིན་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འཛིན་ཏོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ཏེ་དགགབརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དགག ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་དམིགས་པ་ལ་འདི་ལྟར་
དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ཐོག་མར་གང་ཟག་ལ་དཔྱད་པ་ནི་གང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

208

ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་སོགས་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་བམ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ།

དང་པོ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལས་གུད་ན་ཚད་མས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ངར་འཛིན་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་བདག་ཅེས་
བརྗོད་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་པ་ལ་ངར་འཛིན་འཇུག་པ་མ་དམིགས་པས་

ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་
མི་རྟག་པ་དང་། དུ་མ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་
པ་དང་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གཞན་མུ་སྟེགས་པ་དག་གིས་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མུ་སྟེགས་པས་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འདོད་པས་
གཅིག་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་གཅིག་

དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་ལ། ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་མི་དམིགས་པས་ཐ་དད་དུ་མི་
འཐད་ལ། གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ཡང་རང་གིས་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་གི་སྡེ་པས་ནི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན། །ལྟ་བའི་མཆེ་བས་རྨས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་མི་འདོད་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཡང་ཅི་དགོས། འོ་ན་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་རུང་སྟེ། གང་ཟག་མི་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། རྫས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །བཏགས་པའང་མེད་དུ་འགྱུར་འོང་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

209

བས། །མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ཟག་དང་རྟག་པ་
གཅིག་པུ་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་དང་རང་དབང་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་
འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྔར་མཐོང་བའི་མི་དེ་ལྟར་ངོ་ཤེས་པར་འཛིན་པ་དང་སེམས་ཅན་གཅིགི་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་གཅིགི་སྐྱེས་སོ་ཞེས་འཛིན་གྱི་གང་
ཟག་དུ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་
ན་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །གང་དག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་བདག་བཀག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་མི་ལྡོག་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི་ཤེས་བྱ་བཀག་པས་བདག་མི་ཁེགས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །
གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དགག་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པར་ཡང་མི་འཐད་པས་ན་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིརི་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པས་གང་ཟག་མི་རྙེད་པ་དེ་
ལྟ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ང་དང་ངའོ་སྙམ་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཐོ་ཡོར་ལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

210

མིརི་འཛིན་པ་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་རིགིས་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དཔྱད་ནས་
བདག་འཛིན་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པས་བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདིར་གང་ཟག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་བློས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཕུང་པོ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ། གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟག་པ་དང་། རིགས་པས་

ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྡུ་བ། ཕྲ་རགས་ཀྱི་གཟུགས་དགག་པ། སྣང་བ་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡིན་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྡུ་ན། །གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེདེ་དྲུག་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་དང་།
བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འདུས་པས་གཟུང་བའི་ཆ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྣང་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པར་སྣང་ཡང་དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

211

པ་ལས་གུད་ན་མེད་དོ། །གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དེ་དག དྲུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་

ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་
ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བཤིག་ལ།
རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པས་ཆ་ཤས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་འཁྲུལ་པའི་ངོ་ན་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །འོ་ན་རྒྱུ་གང་ལས་སྣང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་སྣང་ངོ་། །དཔེར་
ན་རྨི་ལམ་དུ་རྨིས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་གི དོན་དམ་པར་ན་སྣང་བ་འདི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གུད་ན་མེད་དོ་ཞེས་རིགས་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པས་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་
དོན་དམ་པར་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོརོ་པ་དེས་དེ་ལྟར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་གདགས་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཁོ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

212

ན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་གོ །མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་སེམས་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་བརྫུན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྡུ་བ་དང་། ཆོས་གཞན་
ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ལ་རྟོག་པར་བྱ་དགོས་ན་ཇི་ལྟར་རྟོག་ཅེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ལྟར་དཔྱོད་དེ། དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཚེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བརྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྫུན་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེའི་ཚེའོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་བརྫུན་ཡང་སེམས་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྫུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྫུན་པ་དེ་ལས་གུད་ན་མེད་པས་བརྫུན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་རྣམ་པ་བརྫུན་པ་ལས་ཐ་མི་དད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་
སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཅིགི་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དོན་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

213

དམ་པར་གཅིགི་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་
སོགས་ལས་གུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གཅིག་

དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པས་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །
བཞི་པ་ཆོས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། སེམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དོ། །གང་དག་ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རིགིས་པས་གྲུབ་ན་སྒྱུ་མ་རིགིས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་སྒྱུ་མ་བདེན་དངོས་
སུ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་པས་མི་འགྲུབ། སྣང་བ་མ་དོར་ཞིང་
གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཉིས་ཚོགས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ལ། བདེན་པ་མེད་པར་རིགས་པས་གྲུབ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར། དེས་ན་སྒྱུ་མ་རིགས་

པས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དོ། །
གསུམ་པ་རིགས་པས་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཅན་མ་
དམིགས་པ་དང་། ཆོས་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་མ་དམིགས་

པ་དང་། དེའིེི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་དང་། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ན་སེམས་མི་དམིགས་

སོ། །ཇི་ལྟར་བརྟག་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་སེམས་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གང་དུ་གནས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

214

ཞེས་བརྟགས་པ་ན་ནང་དུ་ཡང་མི་དམིགས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཕྱི་ནང་
གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པ་བར་ན་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
བརྟགས་ན་འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་འགགས་ནས་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་
སྐྱེས་ནས་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ཆ་སོ་སོར་
བརྟགས་པས་མི་དམིགས་སོ། །འགྲོ་འོང་གི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ན་སེམས་སྐྱེ་བར་སྣང་
བའི་ཚེ་ཡང་བརྟགས་ན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། མཐར་འགག་པའི་ཚེ་ཡང་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། སོགས་པ་དུས་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོའོ། །སེམས་ནི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ན་ཆོས་གང་དུ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པ་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ། གཟུགས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་ཆོས་གང་དུ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འོད་སྲུངས་སེམས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བཙལ་ན་མི་རྙེད་དོ། །གང་སོ་སོར་བརྟགས་ན་མི་རྙེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་གང་གི་ངོ་བོར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་
བརྟགས་ན་ཆོས་གང་གི་ངོ་བོར་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་
འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེརེ་འབྱུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གོང་དུ་བསྟན་
པ་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་སེམས་ཀྱི་དང་པོ་སྟེ་ཐོག་མ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཐ་མ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་།

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

215

བར་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། ཁྱད་གཞིའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་མཐོང་ན་
ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཐོང་བ་ག་ལ་འགྱུར། ཇི་ལྟར་སེམས་ལ་སྐྱེ་འགག་གི་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་མི་དམིགས་

སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་སེམས་ལྟར་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །བརྟག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་དག་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་
ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་མ་
དམིགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཆོས་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
རྒྱས་པར་བསྟན་པ། དེའི་འཐད་པ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་གནས་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །རྟེན་ཆོས་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་མ་མཐོང་བས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཟུགས་སོགས་རྟག་གོ་ཞེས་པའམ།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

216

མི་རྟག་གོ་ཞེས་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའམ། མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེའམ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་ཞེའམ། མ་བྱུང་བ་ཞེའམ། དམིགས་མ་
དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཞེའམ་མེད་པ་ཞེས་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེདེ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོརོ་རིགི་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་དང་། སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་སུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི། རྟེན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློས་རྟོག་པར་ག་ལ་འགྱུར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་སོ་སོར་དཔྱོད་ནུས་པའི་ནུས་པ་བསྟན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ། གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རིགས་

པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་མ་རྙེད་པ་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ངེས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་གོ །གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

217

ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ཅིང་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགོས་སོ། །
གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་འཇུག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཧྭ་ཤང་ན་རེ། ཡང་རིགས་པས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་རྙེད་པའི་དོན་སྒོམ་པ་ལ་
ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པས་ན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྒོམ་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའོ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
མེདེ་སོ་སོརོ་བརྟགས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགོས་པའི་དོན་མི་སྒོམ་གྱི། མན་ངག་གིས་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན།
རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་ཅིང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེདེ་པ་རྟོགོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགོས་ཆོད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིརི་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་རོ། །བཀའ་སྩལ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ན། ཙུབ་ཤིང་བཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེས་བུད་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བུད་ཤིང་སྲེག་གོ་ཞེས་པའོ། །སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་ལ་མཁས་པ་དེ་ཞེས་པ་ནས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

218

འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ཞིང་གྲངས་མང་བས་ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གནས་གང་དང་གང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་། ཡུལ་སྡུག་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ཆགས་སྡང་གི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བློ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་དེ་ལ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་དག་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོག་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་རྟོག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །
གསུམ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། མདོ་འདིས་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ལོ། །བསྟན་པའི་དོན་དེ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཤུགས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

219

ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཙམ་དང་། སྔར་ཐོས་བསམ་གྱི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་སྒོམ་པ་
དེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་པར་གསལ་བར་བྱས་

སོ། །
གསུམ་པ་འཇུག་པའི་བསྔགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོརོ་པ་དེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོརོ་རྟོགོ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ནས་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་ཀྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ནས་བསམ་གཏན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །འདིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྒོམ་གྱི། སྣང་ཚུལ་མི་སྒོམ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་
འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་ནས་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །གང་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་པས་བརྟགས་ན་གང་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བརྟགས་ན་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེ་བས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་གནས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་དཔྱོདོ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོརོ་བརྟགས་ནས་གནས་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་ཤེས་རབ་མཆོག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

220

གི་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཆོས་
གང་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཐོག་མར་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། རྩོལ་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོར་སེམས་གཏོད་པ་དང་། དམིགས་པ་མི་འཆོར་བ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། བལྟ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་
གཅིག་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བརྗོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབད་པ་མེད་པ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

221

པ་འབད་པའི་རྩོལ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྒོམ་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་མི་འཆོར་བར་འཛིན་པ་
ནི། རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྒོམ་པ་དེར་གནས་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། དམིགས་པ་ཤོར་ན་སླར་ཡང་
གཏོད་པ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཡེང་བ་བཟློག་པ་དང་། བྱིང་བ་བཟློག་པ་དང་། རྒོད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་བར་སྐབས་སུ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་
པར་གཡེང་བ་དེའི་ཚེ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཚོར་བར་བྱས་ལ། དེ་ཞི་བའི་ཐབས་སུ་མྱུར་དུ་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མྱུར་དུ་སྔར་གྱི་དམིགས་

པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཕྱིར་ཞིང་འཇུག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་དམིགས་

པ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཞག་པས་སེམས་སྐྱོ་བས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྒོམ་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཤོར་ནས་སེམས་གཞན་
དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པར་མཐོང་བར་བྱས་ནས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་དགའ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

222

པ་རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་འཛིན་མི་ནུས་པར་སེམས་བྱིང་བའམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་
དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་གོང་མ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྐུ་ལ་དམིགས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མྱུར་དུ་བྱིང་བ་
ཞི་བར་བྱས་ལ་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་བཟུང་བར་
བྱའོ། །དྲུག་པ་རྒོད་པ་སེལ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་གི་རྐུན་མ་སེམས་ལ་ཞུགས་ནས་སྔོན་མི་རྒོད་པ་དང་། རྩེས་པ་བློས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་བར་སྐབས་སུ་སེམས་འཆོར་བའམ་རྒོད་དུ་དོགས་པར་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་གོང་མ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་

བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བློ་བསྒྲིམས་ཏེ་གཡེང་
བ་ཞི་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ནི། གཡེང་བ་ཞི་བའི་རྗེས་ཐོག་དེ་ནས་སླར་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྒོད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསལ་བ་ན་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་མཉམ་པར་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

223

འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་གློད་དེ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའོ། །ལྔ་པ་རྩོལ་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་
བར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་
བྱས་ན་དེའི་ཚེ་དེས་རི་དྭགས་དཀྲོག་པ་ལྟར་དེས་སེམས་དཀྲོགས་ནས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྩོལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པས་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ལ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་ཤིན་ཏུ་བྱིང་བས་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བ་མེད། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བ་དང་དམུས་
ལོང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །སེམས་བྱིང་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་ན་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་བཙལ་བར་བྱའོ། །འོ་ན་གོང་དུ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་ནས་སེམས་གཡེང་བར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སེམས་ཆ་མཉམ་པར་གྱུར་ན་གཉེན་པོ་བཙལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
བཞི་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་མཉམ་པའི་ཉེས་པ་དང་། མཉམ་པར་སྒོམ་པ་དང་། ངལ་བ་སེལ་བའི་ཐབས་དང་། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་བར་གྱུར་པས་རླུང་གཡོ་བའི་དབུས་ལ་མར་མེ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

224

པ་དབྱིངས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མི་འཆགས་སོ། །མི་འཆགས་པ་དེའི་ཕྱིར་བློས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་ན་སྐྱོན་ཡོདོ་པ་དེ་བས་ན་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཞི་གནས་ཤས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བས་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་མཉམ་པར་སྒོམ་པ་བསྟན་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་
རང་བཞིན་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གནོད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་འབད་རྩོལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ངལ་བ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་ལུས་དང་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནུས་པ་ཟད་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བས་གནོད་པར་གྱུར་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བར་སྐབས་སུ་ངལ་བསོ་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་།
ཆུ་ཟླ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་། ཡང་འདི་སྙམ་
དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

225

མ་གྲོལ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་བ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་སུ་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱའོ། །སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ངལ་བསོས་ལ། ཡང་སྔར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་ན་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བར་གྱུར་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ངལ་བསོ་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་
ཅིང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡ་མ་བྲལ་བར་འཇུག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་བསྟན་
ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤེལ་མ་དང་། དེ་ནས་ཟུང་འཇུག་དུ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་འདིས་ཆུ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

226

ཚོད་གཅིག་གམ། མེལ་ཚེ་ཡུན་ཕྱེད་དམ། མེལ་ཚེ་ཐུན་གཅིག་གི་ཡུན་གྱི་ཚད་
དག་གམ་ཇི་སྲིད་སྐྱོ་བ་དང་དུབ་པར་མ་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་སྒོམ་ཞིང་
དེ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒོམ་པ་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མི་འཆོར་བར་འཛིན་ཅིང་ལྷག་མཐོང་གིས་དེའི་གནས་ཚུལ་
དོན་དམ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་དོན་དམ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། གཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་རིམ་པ་གསུམ་བཤད་པས་བསྟན་ཏོ། །སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དངོས་གཞི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སྒོམ་པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། ཚོགས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ།
ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐུན་མཚམས་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། སྐྱིལ་ཀྲུང་མ་བཤིག་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདི་སྙམ་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཏེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་

དཔྱད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཚོད་ཙམ་དུ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཚོད་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་བསགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པར་མེད་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

227

ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་འཁྲུལ་ངོར་རོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པས་

དཔྱད་ནའོ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། ཁམས་གསུམ་
གྱི་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པས་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་འདི་དག་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་སྐྱེས་བུ་ལམ་ལོག་པ་དགྲ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལྟར་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་ལས་བསགས་པའི་མཐུས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྲིད་པ་ན་ཡོངས་སུ་འཁྱམས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འདོན་པའི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ལྷག་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོག་མར་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་དགེ་བའི་ཚོགས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་ལ་དམིགས་པའི་
ཚོགས་ལ་འབད་པ། དགེ་བ་གཞན་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོགས་ལ་འབད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

228

སྙིང་རྗེ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་དལ་བུས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཤིག་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐུལ་བའི་ཕྱག་བྱས་ལ།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མཆོད་
པ་དང་། ངག་གིས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་བསྟོད་པ་བྱས་ནས་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཡན་ལག་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགོས་པ་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་བོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ལ་དམིགས་པའི་ཚོགས་བསགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཏེ་དེ་གཙོ་བོར་ལྷུར་ལེན་པར་བྱས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་བཞི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བསམ་གཏན་དེ་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལུང་གི་ཁུངས་དགོད་དོ། །ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

229

ཏེ་བརྩེ་བའི་རྣམ་པས་གནས་ནས་སྦྱིན་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པས་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་སྦྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། བཟོད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་འཇུག་པའི་དུས་སུ་ཐབས་དང་མ་བྲལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགོས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ཐབས་སྒོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱིར་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་
ཀྱི་ལུང་དགོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་འབད་དགོས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་། ལུས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པ་དང་། འདུན་པ་དང་ལྔ་སྟེ་བཟང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

230

པོ་ལྟ་བུ་གཡོག་འཁོརོ་མང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་། ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་སྩལ་པ་དེ་རྒྱུ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུ་ནི་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །
གསུམ་པ་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལས་འབྱུང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་
རབ་ཏུ་མ་ཟད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགོས་པ་ཐབས་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་
པ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གདོན་མི་ཟ་བར་དགོས་པ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བསྡུ་བ་ལས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

231

ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ནས་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་དུ་དྲངས་སོ། །ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བོས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཆར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་

དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཡི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་པས་གཞན་རྣམས་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་

ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མི་བླུན་པོ་དེ་དག་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་དག་སྤྱོད་པ་ལ་སུན་འབྱིན་པར་སེམས་སོ། །མ་ཕམ་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་སེམས་པ་འདི་ལ་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། ང་སྔོན་ཀ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཁྲས་ཕུག་རོན་གསོད་པར་བརྩམས་པ་ན་ཕུག་རོན་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་ཤ་ཁྲ་
ལ་སྦྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བྱམས་པས་ལན་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་ལན་བཏབ་བོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ང་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཆར་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་དག་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ངས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

232

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པས་ལན་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་རྩ་མང་པོ་བསགས་པ་དེས་ཚོགས་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། གནོད་པ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སླར་ཡང་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བས་མ་ཕམ་པ་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་བཅུར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་བྱ་ལ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱིན་བྱེདེ་ལ་བརྗོད་དེ། མཛོད་ལས། གང་གིས་སྦྱིན་བྱེད་དེས་སྦྱིན་པ། །ལུས་དང་ངག་ལས་སློང་དང་བཅས། །ཞེས་སོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབས་ཞེས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབས་ཞེས་པ་ལ་བཟོདོ་པ་ནི་གཞན་གྱི་གནོདོ་པས་མི་ཕྱེདེ་པའོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབས་ཞེས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་བའོ། །བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབས་ཅེས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཅས་པའོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ཞེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱས་པར་ནི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

233

སུ་བསྟན་པ་དག་གོ །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཆར་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ཐབས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆ་དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྦྱིན་སོགས་སྙིང་རྗེ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་དང་བྲལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་སྟངས་པ་སྟེ་ཟིན་ན་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེརེ་ན་བློན་པོས་ཟིན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེདེ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་བྱེད་པ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་ལུང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ། སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡང་མུ་སྟེགས་པ་དང་ཉན་རང་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་སོ། །མུ་སྟེགེས་ཅན་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་གཞན་དུ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

234

གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་ནི། དེ་དག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིརི་འཛིན་པ་ལ་སོགོས་པས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་བས་
ན་མུ་སྟེགས་ཅན་དེ་དག་གི་ལམ་གྱིས་ཐར་པ་མི་འཐོབ་བོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་དངོས་སུ་འཇུག་ནུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་སོ། །ཐབས་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཉན་རང་དེ་དག་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་མཐའ་གཅིག་

ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་སོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་དེ་བས་ན་སྲིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་འཐོབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་བཅད་པས་འཁོར་བར་མི་ལྟུང་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་ལུང་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རིའི་

མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ།

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

235

གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འདིས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འདིས་ནི་བུ་སྐྱེ་བ་ཕ་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་ཀ་འཕགས་པ་དྲི་མ་མེདེ་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་པར་
སྲིད་པར་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
འཆིང་བའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེས་
སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཡང་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཡང་སྙིང་རྗེ་དང་སྦྱིན་སོགོས་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བ་ལས་ཐར་པའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འབའ་ཞིག་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་
པས་འཆིང་བའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་སོགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐར་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་བྲལ་བ་འཆིང་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་འཆིང་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

236

གསུམ་སྟེ། འཆིང་བའི་དོན་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐབས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་བསྟེན་ན་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དམན་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟུང་བས་བྱང་སེམས་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཐར་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་འཆིང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་སྲིད་ཞི་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་
བསྟེན་པར་མ་བྱས་ན་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མི་འཐོབ་པ་དེ་བས་ན་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ནི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མི་འཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་བསྟེན་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ལྷགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉེན་པའི་གང་ཟག་གིས་གྲང་བ་སེལ་བ་ལ་མེ་བསྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷགས་པས་ཉེན་པའི་གྲང་བ་སེལ་བའི་ཐབས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷགས་པ་ཙམ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གཅོད་པའི་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་མཚན་མེད་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེས་མི་གནས་པའི་མྱང་
འདས་མི་འཐོབ་པས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་
ཞེས་པ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལུང་གི་དོན་བཤད་ན། འདི་ལྟ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

237

སྟེ། དཔེར་ན་གྲང་བས་ཉེན་པའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་མེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་
ཟག་དེ་མེ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་མེ་ལ་བསྟི་སྟང་སྟེ་རྩིས་སུ་བྱེད། བླ་མར་བྱེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེས་འདི་སྙམ་དུ་དེ་མེ་དེ་ལ་བསྟི་སྟང་བྱས་བླ་མར་བྱས། རི་མོར་བྱས་ཀྱི་མེ་འདི་ལ་གུས་པའི་ཆེད་དུ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །དེ་མི་སེམས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེ་ལ་རེག་པའི་གཞི་དེ་ལས་བདག་ལུས་ཀྱི་
སྡུག་བསྔལ་ལམ། སེམས་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་སྙམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གཞི་དེ་ལས་བདག་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་འཆིང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་འཆིང་བའི་དོན་དང་། དེའིེི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱེདེ་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐབས་ཙམ་འབའ་ཞིག་བསྟེན་ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་མི་འདའ་བས་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་ཤིན་ཏུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་འདའ་བར་མི་ནུས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་འདི་ལྟར་དུག་སྔགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

238

དུག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པའི་ཟག་པ་
དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམས་ན་སྡུག་བསྔལ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་བདུད་རྩིར་འགྱུར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མངོན་
པར་མཐོ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཅན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་བླ་ན་མེདེ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེདེ་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དུག་གིས་ནི་འཆི་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །
བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསླབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་ལྟུང་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་
དེའི་ཕྱིར། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་མི་ལྟུང་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

239

གཉིས་སྤངས་པ་དེ་བས་ན་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤངས་རྟོགོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིདི་ཞི་ལ་མི་ལྟུང་
བ་དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཚང་བས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་དོན་མཐོང་ན་རང་དོན་དོར་ནས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལྟ་བུར་ལྟ་དགོས་པ་ལས། གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ངས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའོ། །ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་གང་དག་གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དེ་དག་གི་ལུང་གི་ཁུངས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་གཅིག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་གཅིག་མེད་པས་ཇི་
ལྟར་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཇིགི་རྟེན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

240

ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་སམ། སོ་སྐྱེའི་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་དངོས་སུ་བསྟེན་པ་མི་འབྱུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་

ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་གཅིག་ཆར་འཇུག་གོ །
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ཀུན་
ནས་བསླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་
པས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་
ཐབས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་སྒྱུ་མ་མཁན་སྒྱུ་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོ་ནའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་ན་ཟུང་འཇུག་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ལུང་གི་ཁུངས་དགོད་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

241

སྦྱར་རོ། །ལུང་གི་དོན་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ནི་གང་། ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་མཉམ་

པར་བཞག་པའི་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་
ཐབས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དུས་ན་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་
ཞི་བར་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་གི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་ཐུན་གཅིག་ལ་

ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །ལུང་གཉིས་པ་ནི། བདུད་བཏུལ་བའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པའམ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་བརྩོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་སྡུད་པ་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེདེ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གནས་པར་བྱེདེ་པའི་སྲོགོ་མེདེ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གསོ་བའི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པར་ཆོས་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་སྦྱོར་ལ། ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤེས་པས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་ཡང་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེརེ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

242

བྱེད་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །ལུང་གསུམ་པ། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཞིག་ཞེས་པ་ནས་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཞིག་

གིས་སྤྲུལ་པ་བྱས་ནས་སྤྲུལ་པ་དེ་གཞན་གྱིས་བཅིང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ནས། འཆིང་བ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དེས་ནི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་ཚུལ་སྔ་
ནས་སྒྱུ་མ་དེ་ཤེས་པས་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་གསུམ་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་
སོ། །གང་གིས་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སོ། །སྲིད་གསུམ་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བར་མ་ཤེས་པའི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་
བརྩོན་པའི་གོ་བགོས་ཏེ། འགྲོ་བ་སྔ་ནས་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ཏེ་འོན་ཀྱང་གང་གི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པའི་གོ་བགོས་པའི་འགྲོ་བ་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྔར་ནས་ཤེས་ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོ་བའི་ཐབས་དང་། འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ལུང་བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་འདུས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྦྱོརོ་བས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པས་ན་འཁོརོ་བ་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

243

ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་ནས་གཞན་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་གོམས་པར་བྱས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་དུ་སྔ་མ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དུས་རྟག་པར་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་སྦྱར་ནས་དུས་དུས་སུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཅི་ནུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་དོན་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒོམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དེ་ཉིད་ནས་ཕན་ཡོན་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒོམ་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དྲན་པས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་གཉིས་སུ་སློབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གོམས་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཉལ་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། རྨི་ལམ་བྱུང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་མ་རིག་པ་ལས་སད་པར་གྱུར་ཅིག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

244

ཅེས་པ་དང་། ལྡང་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
དང་། གོས་གྱོན་པ་ན་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་།
སྐེ་རགས་འཆིང་བའི་ཚེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེསཔ་དང་། སྟན་
ལ་འདུག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་།
རྒྱབ་རྟེན་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། མེ་གཏོང་བའི་ཚེ་
ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པ་དང་། མེ་འབར་བའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་། གཡོས་ཟིན་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པ་དང་། ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཚེ་འཁོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཐར་བ་
དང་། སྐས་ལ་འབབ་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་། སྒོ་འབྱེད་པའི་ཚེ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པ་དང་། སྒོ་གཅོད་པའི་ཚེ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒོ་གཅོད་པ་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། གྱེན་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐུར་ལ་འབབ་པའི་ཚེ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་མཇལ་བ་དང་། རྐང་པ་འཇོག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོན་པ་དང་། རྐང་པ་འདེགས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པ་དང་། རྒྱན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པར་མཐོང་ན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྣོད་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་བ་དང་། སྟོང་པ་མཐོང་ན་སྐྱོན་གྱིས་སྟོངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་དགའ་བ་མཐོང་ན་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

245

འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐོབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ནད་པ་མཐོང་ན་ནད་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དྲིན་དུ་བཟོ་བར་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་ལན་ལྡོན་པ་དང་། དྲིན་དུ་མི་བཟོ་བ་མཐོང་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲིན་དུ་མི་བཟོ་བ་དང་། རྒོལ་བ་མཐོང་ན་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་ནུས་པ་དང་། བསྟོད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེདེ་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱི་
གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིགཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
བཞི་པ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

246

དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིར་ཐོབ་
པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །
དང་པོ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེདེ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་ཚོགོས་གསུམ་པོ་ལ་འབད་པ་བྱས་པ་དེས་ན་རྨི་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བར་འགྱུར། རྨི་ལམ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གཞན་དག་ཀྱང་རྨི་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཕྱིའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་ལས་བསྲུང་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོག་པར་འགྱུར་རོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་དེ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོག་ཏུ་ལུས་ལ་ཡང་ནད་ཀྱིས་མི་ཐེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་སྦྱར་རོ། །ཡང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིདི་ལ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་
བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཡིད་སྡུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆོག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་པ་དེས་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

247

མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཤའི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་འཐོབ་བོ། །སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ནས་དེ་དག་གི་བྱེད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཏུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཉན་ཏོ། །འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་དང་འབྱོར་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དེས་ན་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་རྣོ་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེདེ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཚད་མེདེ་པ་ཐོབ་པ་མདོ་གཞན་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྒོམ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

248

ལམ་ས་ལྷག་མ་དགུ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོརོ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྤྱོད་ལམ་
རྣམ་པ་བཞིའི་དུས་རྟག་ཏུ་སྒོམ་པ་དང་། གུས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྒོམ་
པ་དང་། རྟག་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་བློའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་འབྱུང་བས་རྣལ་འབྱོར་
པའི་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཙུབས་ཤིང་བཙུབས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་མེས་ཤིང་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན་གཉེན་པོ་སྲེག་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཡང་ངང་གིས་འགག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ན་གཉེན་པོ་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་དགག་རྟོག་གི་
ཆ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་རིག་མཐུན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱུ་མཐུན་དུ་འགྱུར་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བློ་ཇེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་སོང་བས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཆ་རིམ་གྱིས་འགག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཚེ་འཇིག་

རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྔར་གྱི་རྟོགོ་པའི་རྒྱུན་གྱི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགོ་པའི་སྤྲོས་པ་མེདེ་པ་ངོ་བོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགོས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

249

པ་སྟེ། འདིའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་བསྒྲིབས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་སྣང་ངོ་། །འདིའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་མི་གཡོ་ལ། དཔེར་ན་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སྔར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་བྱུང་བས་དངོས་པོའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིགས་

པས་བརྟགས་ན་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་པོའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགིས་སུའང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོརོ་བ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་མི་ལྡོག་པའི་འདེངས་ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇོ་བོ་
ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག མཐོང་ལམ་
ཐོབ་ནས་འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཅེས་བཤད་དོ། །ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནི་འདིར་ཐེག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

250

ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན། འདི་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །འདིའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བསྟན་ཏེ། གང་ལས་བསྟན་ན། འཕགས་པ་ལང་དཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་ན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའོ། །ཅི་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཀྱང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་དཔྱོད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ཀྱང་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཀྱང་མིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པའི་ངོ་བོ་མིན་པ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མིན་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་མངོན་བཏགས་སུ་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་ལྔ་པོ་དེའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

251

བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཆོས་ཅན་སོ་
སོ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་མ་རྙེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས་མིང་དོན་གྱི་མཚན་མ་དང་མ་འདྲེས་པར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་མོས་པའི་ས་དང་ས་དང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་བདག་མེད་ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ནི་བདག་མེདེ་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་ནི་རྟོག་གེ་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མ་བསྒྲིབས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོདོ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་སྙམ་པ་ཙམ་ནི་མིང་སྤྱི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོའོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་པས་ལྷག་མ་དགུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ས་དང་པོར་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་ཕྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་གི་བསྡུས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་བསྒོམས་པས་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསག་པ་སྤང་དཀའ་བ་དང་ཕྲ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཕྲ་བ་རིམ་གྱིས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

252

བྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་
ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གོང་མ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་སྟེ། མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་དང་། གཉིས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱད་དང་། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །
གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི། ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བས་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལ་ཞུགས་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་ཟིན་ཅིང་། སྔར་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་
ཡང་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལྟར་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་འདི་ཁོ་ནས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒོམས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཕགས་པ་ལང་དཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀྱང་ནི་མདོ་གཞན་བསྡུད་པའོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

253

སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མདོ་དེ་བཤད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་གྱིས་ས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསེར་གྱི་གཡའ་རགས་པ་རགས་པ་རྣམས་སྔར་སྦྱངས་ལ། ཕྲ་བ་ཕྲ་བ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་རྣམས་སྔ་མར་སྦྱོང་ལ། ཕྲ་བ་རྣམས་ཕྱི་མར་སྦྱོང་བའི་རིམ་པས་སྦྱོང་ལ། མཐར་གསེར་གཡའ་མཐའ་དག་གིས་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་རྒྱུད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །
ལྔ་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བས་གདུལ་བྱ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པས་ན་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་མོས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གུས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གང་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་ཚད་དང་གྲངས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེདེ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དེརེ་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུ་ལྟ་བུར་འབད་པ་དང་རྣམ་རྟོགོ་མེདེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཉེ་བར་འཚོ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

254

བའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདུན་པའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པས་ན་སྔོན་གྱི་སྨོན་པ་དོན་ཡོད་པར་མཛད་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ནི་གྱུར་ཅིང་། མཛད་
པའི་ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་དང་། སྐུའི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་འོས་སུ་མཛད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆ་ཤས་མ་ལུས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་ནི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྙེས་པས་བསལ་ནས། ནམ་མཁས་ཁྱབ་ཚད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་པར་ཏེ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གིས་ན། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །
གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

255

སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ་ཆོས་བླང་བར་གདམས་པ་ནི། གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་ངོམས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་མེད་པ་གཞན་གྱི་ལེགས་བཤད་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་ཟག་དམ་པ་ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རིང་དུ་སྤངས་པ་དང་། ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་མཚོ་ཆུས་མི་ངོམས་པ་དག་དང་འདྲ་བར་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་
བརྩོན་པས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་བྱ་ངང་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་བློས་ཆུ་དང་འོ་མ་རབ་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན། གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཆགས་སྡང་གིས་སེམས་དཀྲུགས་པའི་ཡིད་རིང་དུ་སྤངས་ལ་གཟུ་བོའི་བློས་
བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མཁས་པས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཡང་གཟུ་བོའི་བློས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་སོ། །
ལྔ་པ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བ་ནི། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བའི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་
བར་མི་ལྟུང་བའི་ཐབས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་འོད་ལྟར་རབ་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ་དབུ་མའི་ལམ་འདིར་ཞུགས་ནས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

256

ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཨ་ཙཱརྱ་ནི་སློབ་དཔོན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ནི་པདྨའི་ངང་ཚུལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་དེས་བར་དུ་མཛད་པའོ། །སྒྱུར་བྱེད་གང་གིས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པྲཛྙཱ་ཝརྨ་སྟེ་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཅེས་པའོ། །བན་དྷེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་རྒྱ་
སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །
ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྲུབ་པ་གདེངས་ཅན་དབང་། །གང་གི་ཡན་ལག་མཆོག་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཟབ་མོའི་དོན། །རབ་གསལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་པདྨོའི་གཉེན། །སྐལ་ལྡན་འགྲོ་ལ་ཐར་ལམ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། །རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མཁས་པའི་གསུང་རབ་དོན། །ལུང་རིགས་འོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གསལ་
བྱས་པ། །ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་དགེ་ཚོགས་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོར་བྱིང་བ་ཀུན། །བླ་མེད་ཐར་པའི་གླིང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེད་
བྱེད་འགྲོ་ཚོགས་བཅས། །མ་ལུས་དགེ་ཚོགས་པདྨོ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །དབུ་མའི་ལམ་ལས་བྱང་ཆུབ་བགྲོད་ལྡན་ཞིང་། །ཕྲིན་ལས་འོདོ་བརྒྱ་འགྲོ་ལ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་སའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར་སློབ་དཔོན་པདྨའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལུང་དང་རིགས་པས་

ལེགེས་པར་བཤད་པ་འདི་ཐར་འདོདོ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བླང་བར་རིགིས་

སོ་ཞེས་གདམས་སོ། །

སྒོམ་རིམ་བར་བའི་འགྲེལ་པ།

257

རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དམ་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ན་ཡོད་པས་ཡིད་ཆེས་
པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ནི་ཤྲཱི་པུ་ཎྱ་མ་ཏིའི་དཔེའོ།། །། ཞུས་དག །
སྒོམ་རིམ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། གྲོ་ས་བ་བླ་མ་རིན་བསོད་པ། རྗེ་བཙུན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ། དེས་བདག་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ལ། ཡང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། བླ་མ་རྒྱས་སྟེངས་པ་རིན་ཆེན་འཕེལ། རྗེ་བཙུན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཡན་གྱི་བརྒྱུད་ཡིག་གཞན་ནས་བཙལ་ལོ།། །།

258

༄༅། །སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ་ལྷའི་རྔ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་ལྷའི་རྔ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་འོདོ་ཀྱིས་རྨོངས་པའི་མུན་པ་སྤོང་མཛད་ཅིང་། །ཞབས་ཀྱིས་སེང་གེ་སེན་མོའི་སྐྲ་ཅན་དྲེགས་ལྡན་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས། །ཀླུ་དབང་གཙུག་ན་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་གུས་པས་རབ་མཆོད་པ། །ངག་གི་སྤོབས་པ་མི་ཟད་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གུས་པས་འདུད། །ཆེ་བའི་ཆེ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱན་ཚོགས་མི་གཏོང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད། །ཕྲིན་ལས་འོད་བརྒྱ་རྣམ་པར་གཡོ་བ་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་གྱུར་
ཅིང་། །དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་དམ་པས་ཡོངས་བཟུང་མ་སྨད་ཡིད་འོང་བ། །འཇིག་

རྟེན་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་ན་མངོན་མཐོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །སྐལ་ལྡན་འགྲོ་ལ་ལེགས་
བཤད་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་མཛད་ཅིང་། །ལྷ་ཡི་དཔག་བསམ་དཔག་ཡས་
ཡོན་ཏན་པདྨོ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །ཕྲིན་ལས་དྲི་བསུང་མ་ལུས་སེམས་ཅན་འགྲོ་ལ་རྒྱས་གྱུར་པ། །སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་བྲལ་མཁའ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་རྒྱལ། །ཡང་
དག་རིགས་པའི་རྡོ་རྗེས་ལོག་ལྟའི་ལྷ་མིན་དཔུང་ཚོགས་ཀུན། །མ་ལུས་ཕམ་མཛད་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་བློ་གྲོས་སྤྲིན་ཕྲེང་གཡོ། །སྨྲ་བའི་དབང་པོ་བདེ་གཤེགས་གསུང་གི་རི་བོང་འཛིན་པ་ཅན། །མི་དམན་མཁྱེན་པ་རབ་རྒྱས་པདྨའི་ངང་ཚུལ་རྒྱལ་གྱུར་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

259

ཅིག །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ལྡན་ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱ་ལྡན་པ་ཅན། །བདེ་གཤེགས་གསུང་གི་དོན་ལྡན་ཐར་ལམ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པ། །སྐྱོན་བྲལ་ངག་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ལྡན་རྣམ་
པར་དབྱེ་བར་བྱ། །
སྒོམ་པའི་རིམ་པ་སློབ་དཔོན་པདྨ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཐ་མར་མཛད་པ་འདི་ལ་དོན་ལྔ་སྟེ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བ་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མདོ་
ལས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ལམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་བསྒོམ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རང་བཞིན། སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ། གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ། ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། བསྒོམ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

260

པོ་ནི། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ནས་བསྟན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བལྟ་བར་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་དོ། །དེ་གཉིས་བརྗོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་པར་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ནའོ། །
གཉིས་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེས་ཅིར་

འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷག་མཐོང་དང་ཞི་གནས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མཚན་མའི་འཆིང་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གནས་ངན་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེདེ་པས་ན་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བརྗོདོ་དོ། །མཚན་མ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་འཛིན་པ་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བས་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

261

དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ལ་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་འདི་གཉིས་ཡོད་པས་
སྲིད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་བཙལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་མེད་པའི་གནས་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་གང་ལ་སེམས་གཏད་པའི་དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དམིགས་

པའི་ཡུལ་མ་རྟོག་པ་ནི་དགག་བྱ་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་གཡེང་བ་ཉིད་དགག་བྱའོ། །སེམས་འཛིན་པའི་དུས་སུ་རྟོག་པ་དགག་བྱར་བཤད་པ་ནི་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་སོ། །སྤྱིར་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་དགག་བྱར་འདོད་ན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་
གིས་ནི་མུན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་མུན་པ་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྨི་ལམ་མམ་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་འཇལ་བའི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ན་སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་བཅད་པས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རྩ་བ་བཅད་པའི་ཡལ་ག་བཞིན་ནོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

262

གསུམ་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་
དངོས་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཚོགས་ལམ་དུ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དོན་སྤྱི་ལ་དམིགས་

པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དུས་སུ་ཞི་གནས་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་ལ་ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་དངོས་པོའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་དུས་མངོན་པར་འདོད་པའི་
དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱར་དམིགས་
པས་དམིགས་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞི་
གནས་ཀྱིས་ནི་ཚོགོས་ལམ་དང་། སྦྱོརོ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་ནས་
དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། མི་རྟོག་པ་དང་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་ཚིགས་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

263

མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་བརྙན་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་ཇི་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་མོས་པའམ་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དམིགས་པས་ན་གཟུགས་བརྙན་

ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གང་ཞེ་ན། ལམ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་སྒོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཞི་གནས་ཀྱི་
དམིགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་མཉམ་བཞག་ན་ཡོད་པས་ན་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལ་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དོན་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། དཔེར་ན་བདག་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ལ་བློས་ཞིབ་པར་བརྟགས་ན་བདག་གི་བཞིན་ལ་མི་སྡུག་པ་དང་། སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མངོན་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་
ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་བཙལ་དུ་མེད་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

264

པོའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་དངོས་པོའི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ནད་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྨན་གྱི་བཅུད་ལེན་རྒྱུན་དུ་ཟ་བས་ནད་རིམ་གྱིས་བྱང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་འབྱུང་བའི་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་གནས་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་གང་གི་ཚེ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དགོས་པ་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྲུབ་པས་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའིེི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགེས་པའི་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་
བྱའོ། །
བཞི་པ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟན་པ་
དེ་ལྟ་བུ་དེས་དོན་དང་དགོས་པ་ཅི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་ཞི་གནས་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་དངོས་པོའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་སྒོམ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

265

ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་བསྒོམས་པ་དེས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་མཚན་ཉིད་སྔར་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འཐོབ་བོ། །དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པས་སོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་གཉིས་ལ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མི་སྒོམ་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟོགས་ལ། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །
ལྔ་པ་བསྒོམ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོདོ་པ་དེ་ལ་མདོརོ་ན་ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིགི་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྩེ་
ཞེས་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་པ་ནི་རྟོག་པ་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་དམིགས་
པ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་གཏོད་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོག་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་ལས་ན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞི་གནས་དང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

266

ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྔར་སྒོམ་རིམ་བར་པར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བློ་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
དེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ངེས་སུ་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་རིགས་པས་བསམ་པ་དང་། བསམས་པའི་དོན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱར་
བར་བྱའོ། །མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པ། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོརོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དངོས་གཞི་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང་། གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་དང་། ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་གསོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་དུས་ན་སྒོམ་ཐུན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐོག་མར་བྱ་
བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ། ཐ་ན་གཤང་གཅི་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའང་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་གང་དུ་སྒོམ་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་སྒྲའི་ཚེར་མ་མེད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་
ཕྱོགས་སུ་བསྒོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡོངས་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

267

སུ་བསམ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གདོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དག་གིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་བསྒོམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་དང་ལུགས་སུ་བླུག་པ་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བཞག་གམ་གཞན་དུ་གསུང་ངམ་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་རུང་སྟེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །ཕྱག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱིན་པ་ནས་མཁྱུད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔས་འདུད་པའི་ཕྱག་གོ །འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། དགེ་སློང་ཕྱག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོརོ་ལྔ་པ་སྟེ། །གཞན་ནི་
བྱིན་པ་ནས་མཁྱུད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ནི་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དང་ཡིད་ཀྱིས་མོས་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་མེ་
ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། ངག་གིས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་བསྟོད་པ་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་རང་གི་སྡིག་པ་བཤགས་ནས།

དགེ་བ་སྤེལ་བའི་ཡན་ལག་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ནས་བསྒོམ་མོ། །ལྔ་པ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པར་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ལྟར་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལྟ་བུའམ། སྒྲོལ་མའི་བཞུགས་ཚུལ་ལྟར་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ཕྱེད་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། འདི་ནི་འདུག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེམས་རྒོད་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མིག་ཧ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ། བྱིང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

དུ་མིག་ཧ་ཅང་ཡང་མི་ཟུམ་པར་སྣའི་རྩེ་མོར་གཏད་ཅིང་། ལུས་དྲང་ན་རྩ་ཡང་དྲང་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

268

བར་འགྱུར་ལ།རྩ་དྲང་ན་རླུང་རྣལ་དུ་ཕེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རླུང་རྣལ་དུ་གནས་ན་སེམས་དུལ་བར་འགྱུར་བས། ལུས་ཧ་ཅང་ཡང་མི་སྒུ་ཧ་ཅང་ཡང་མི་དགྱེ་བར་ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་ལ་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འཕྲོ་བར་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་མཐོ་དམན་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་ལ། མགོ་ཧ་ཅང་ཡང་མི་མཐོ་ཧ་ཅང་ཡང་མི་དམའ་ཞིང་གཡས་གཡོན་ཕྱོགས་གཅིག་

ཏུ་མ་ཡོ་བར་སྣ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ །སོ་དང་མཆུ་ཡང་འགལ་འགུལ་མེད་པར་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ །ཁ་ཆུ་མི་གསོག་པའི་དོན་དུ་ལྕེ་ཡང་སོའི་དྲུང་དུ་བཞར་རོ། །རྩ་འཆུས་ནས་རླུང་ལོག་པར་རྒྱུ་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ཡང་སྒྲ་ལྷག་པར་གྲགས་པ་ཅན་དང་། རྔམ་པ་དང་རྒོད་པ་ཅན་དུ་མི་གཏང་གི འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་དྲག་པོ་མི་ཚོརོ་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཚུལ་དེ་ལྟར་
སློབ་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་
དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཞི་གནས་ལ་སྡོམ་ནི། གཞི་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་ངོ་བོ་དང་། །རབ་དབྱེ་དང་ནི་གོ་རིམ་དང་། །མཐའ་སེལ་དང་ནི་སྤང་བྱ་དང་། །བདུན་གྱིས་ཞི་གནས་བསྟན་པར་འདོད། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་གང་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པའི་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བདུན་ཏེ། ཁམས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒོ་
ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་
སྡུག་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

269

གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་
དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་དྲུག་ནི་མངོན་
པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་གསུངས་ཏེ། སྔར་སྒོམ་རིམ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དང་པོར་སེམས་གཏོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པའོ། །དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་བ་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སོགས་བསྟན་པའོ། །མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་བཤད་དོ། །གོ་རིམ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ན་སྔར་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒོམ་མོ་ཞེས་ཇོ་བོ་རྗེས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་
ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །ཅེས་པའང་དོན་འདི་ཉིད་དོ། །གཞུང་འདིར་ཡང་། ཐོག་མར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

270

ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡང་། ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ལྟ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་ཞི་གནས་དང་། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །གང་དག་ཐོག་མར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ནི་གནད་ཀྱི་མན་ངག་མེད་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚོགས་སྒྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདོད་དོ། །དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་གི་མཐའ་སེལ་བ་གང་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་
མོ་ཞེའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་
རྟོག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་རྟོག་པའོ། །དམིགས་པ་

ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལས་
མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རྟོག་པ་དགག་བྱར་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

271

མ་རྟོགས་པར་སྤྱི་ལྡོག་ནས་དགག་བྱར་འདོད་པ་ནི་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནའི་གྲུབ་མཐའ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་སྤང་བྱ་གང་ཞེ་ན། དབུས་མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལེ་ལོ་དང་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ལེ་ལོས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། གདམས་ངག་བརྗེད་པས་ནི་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་
ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། སེམས་བྱིང་བས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བར་

འཛིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རྒོད་པས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་མིན་པ་
ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་
འགྲོ་བ་ལ་གེགས་བྱེདེ་དོ། །བྱིང་རྒོད་བྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཚེ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་
གསལ་བའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན། དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འབད་པའི་རྩོལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པའི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྐྱོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྡོམ་ཚིག་ནི། ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། །སོ་སོར་རྟོག་དང་མི་གཡོ་དང་། །སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་ཡན་ལག་གོ ། ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

272

ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཇི་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་མཁས་པའོ། །འདི་དག་གིས་མ་འོངས་པ་ན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྙེད་པ་
འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟ་བ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་སྒྲོ་འདོགོས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིརི་རོ། །ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་ཀྱང་སྙེ་
མོ་སྒོམ་ཆེན་གྱི་དྲིས་ལན་དུ། ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ལ་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་མན་ངག་གོ །བོད་འདིར་ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མཁས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མཁས་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་བློ་སྦྱར་ཞིང་ཕྱིས་ནི་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་བློ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མཁས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་མཁས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་མཁས་པའོ། །ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

273

རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་རོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་དོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་
དང་། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པས་དམིགས་པར་བྱེད་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོད་ཆུང་ངུས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་མི་རྟག་
པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་དམིགས་

ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རེ་རེ་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་དང་། ཡང་དྲོད་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འདུ་འགོད་དམ། དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེདེ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་སྒོམ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་ཙམ་སྒྲོག་པར་ཟད་ཀྱི། འདི་ལྟ་བུའི་གནད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་ཏེ། བགྲང་བ་དང་། འཇལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །བགྲང་བ་ནི། གང་ལ་སྒྲོ་འདོགོས་གཅད་པར་བྱ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འཛིན་པའོ། །འཇལ་བ་ནི། རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་དང་
ལྡན་པའི་དོན་འཇལ་བའོ། །རྟོག་པ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟོག་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

274

ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བཟུང་ནས་དེའི་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་དེའི་གནས་
ཚུལ་རྙེད་པའི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འཛིན་པའོ། །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། སྣང་བ་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་སྒོམ་པ་དང་། སྟོང་པ་རང་བཞིན་དག་པར་བསྒོམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྣང་བ་འདི་དག་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དུ་སོ་སོརོ་ཕྱེ་ནས་འདས་པ་ཡང་འགགས་པ་དང་། །མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཟད་ཅིང་།
སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་བརྟགས་པས་མཐར་མ་རྙེད་པའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པའོ། །
གཉིས་པ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་སྤྲོས་མེདེ་དུ་སྒོམ་པ་ནི། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགིས་པ་རྒྱུ་
ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགིས་པས་བརྟགས་ན། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་
པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་མེདེ་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་མོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ལ་གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་སྟེ། འཇུག་པའི་གོ་ཆ་དང་། ལྡོག་པའི་གོ་ཆའོ། །འཇུག་པའི་གོ་ཆས་ནི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

275

སྟོང་པ་དང་། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་གོ །ལྡོག་པའི་གོ་ཆས་ནི་རྒྱུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་འཛིན་པ་གསུམ་ལས་ལྡོག་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཚོན་ནས་སྒོམ་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་གང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་
རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་གཅིགི་དང་དུ་བྲལ་སོགོས་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགིས་པས་སོ་སོརོ་བརྟགས་ནས་
གནས་ཚུལ་ལ་མ་རྙེད་པའི་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའམ། ཆུ་ཟླའི་དཔེ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མས་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་རྟོགོས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེརེ་ན་ཆུའི་སྣོདོ་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ན་ཟླ་བར་སྣང་ཙམ་མ་འགགས་པར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཟླ་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་སྟེ། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། ཚད་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། མུན་པ་སེལ་བའི་བྱ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་ཟླ་བར་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཟླ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཟླ་བས་སྟོང་པས་ན་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་ངོ་བོ་སོ་སོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མར་ཟླ་བའི་དཔེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བའི་དཔེ་སྦྱར་ནས་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

276

དགོས་སོ། །ཐོག་མར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་གནས་ཚུལ་ལ་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་ཤིང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་
རྟེན་ཆོས་ཅན་མ་དམིགས་པའི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྟག་མི་རྟག་དང་། སྟོང་
མི་སྟོང་སོགས་ཀྱང་མ་དམིགས་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །གཟུགས་མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མ་རྙེད་པའི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ལྷག་མ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱི་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲོས་མེད་དུ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སྟོང་པ་རང་བཞིན་དག་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་མེད་དོ་སྙམ་ན། རྟེན་ཆོས་ཅན་རིགས་
པས་བརྟགས་པས་མ་དམིགས་ན་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་
པར་མི་འཐད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བདེན་པ་སྤྱི་ལྡོག་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

277

ནས་ཁེགས་པ་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། སྟོང་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་དམིགས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོདོ་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་

པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་བྲལ་བ། །བློ་ཡི་མདུན་དུ་ཇི་ལྟར་གནས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
བསྒོམ་པར་བྱའོ། །བསྟོད་ཚོགས་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་
ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨད་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ཉིད་དོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་
ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དེ་བཞིན་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གཟུགས་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཁུངས་སུ་དྲངས་
ནས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་དམ་དུ་བཤད་ཀྱི། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོདོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

278

ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་། བདེན་པ་ཁེགས་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཟེར་བ་ནི་
རྫུན་ཁོ་ནའོ། །སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཡན་ལགཏིང་ངེ་འཛིན་
སྒོམ་པའི་ཡན་ལགམི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ཡན་ལག བརྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །
དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་སྐྱོན་བྱིང་རྒོད་བྱུང་མ་བྱུང་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་རྣམ་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་འདེབས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིརི་འཁོརོ་ཡུག་ཏུ་གསལ་འདེབས་
པའོ། །
གནས་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཆུ་གཏིང་དུ་ཉ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་སྙམ་ཡང་རྟོག་པ་ཕྲ་མོ་ཡུལ་དུ་འཕྲོས་པ་མ་ཚོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་ཟངས་སུ་ཐིགས་པ་ཕོག་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་ལོག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་གང་ལ་འཕྲོས་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལས་མ་གཡོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདི་ནི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

279

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་དྲུག་སྟེ། ལྷ་སྐུ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་པ་དང་། དངོས་
པོ་སྤྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་བསལ་བ། མཉམ་རྗེས་ལ་རེས་
འཇོག་ཏུ་སློབ་པའི་རིམ་པ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ། ཚོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕན་ཡོན་སྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་སྒོམ་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐུ་གཟུགས་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདི་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་གང་
ལ་དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་ཡང་ཁ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་བཞིན་དུ་སེར་ལ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་ཤིང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
དམིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་དུས་སུ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་རྣམས་ཞི་བར་བྱས་ལ་བསྒོམ་མོ། །ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་སྒོམ་ཞེ་ན།
ཇི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མདུན་ན་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ནི། ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་དེ་བཞིན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

280

གཤེགས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལ་དཔྱད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འདི་དང་པོར་གང་ནས་བྱོན་པ་དང་། མཐར་གང་དུ་བཞུད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྒོམ་པའི་དོན་ནི་སེམས་ལ་བག་ཆགས་ཡང་ཡང་བགོ་བའོ། །གནས་ཚུལ་ལ་གང་ནས་བྱོན་པ་དང་། གང་དུ་ཡང་བཞུད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་འདི་དང་པོར་གང་ནས་ཀྱང་འདིར་མ་གཤེགས། ཐ་མར་གར་ཡང་མི་བཞུད། བཞུད་པར་སྣང་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཡང་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིག་པའམ། ཆུ་ཟླ་

ལྟ་བུའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་

ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བློ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གནས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། གང་ནས་འོང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་འགག་པ་དང་བྲལ་བ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། ཡོད་པ་བཀག་པའི་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱད་ནས་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུའང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཆོས་གང་
དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པས་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་
རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་ཞིང་། ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་
བར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ན་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

281

བཤད་ཅེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཕན་ཡོན་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྤྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་
དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་དང་། ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་

ཏུ་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་ཆོས་བསྡུས་པར་གྱུར་པ་དེའི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་
སེམས་བཞག་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །བསྡུས་པར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་
ན། དམིགས་པ་མདོར་བསྡུ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་དག་གིས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུས་སོ། །ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་
གཟུགས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཐོག་མར་སྦྱོར་བའི་དུས་
སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་བྱིས་པ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་
ནས་འཁོར་བ་ན་རང་དབང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་འཁྱམས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བས་ན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

282

དེ་དག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་
འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་
དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་

ཡུལ་ཡང་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །བདག་མེདེ་པ་གཉིས་ཡོདོ་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེདེ་པ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་གིར་

འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྔ་སྟེ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཚུལ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

283

བསྡུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་འདི་ལྟར་
བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་གུད་ན་མེད་དེ། དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཕུང་པོ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་འཇུག་གི རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགོས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་དམ། དེ་ཁོ་ན་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་
སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་བདག་གམ་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་
ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་

རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོ་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་འཇུག་གི ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །འོ་ན་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། གང་ཟག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་ལ་སྐད་ཅིག་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་
པས་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་ཏེ། སྔར་མཐོང་བ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་འཛིན་པས་ན་རྟག་པར་འཛིན་ལ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་
ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་གཅིག་པུར་ཡང་འཛིན་ནོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

284

ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་
ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་འགོགོ་པའི་རིགིས་པ་མ་བཟོདོ་ནས་ཕུང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་ནི་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་
བརྟག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་དགག་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་བདག་མ་རྙེད་ན་བདག་རྙེད་པའི་གོ་སྐབས་མེདེ་པའི་ཕྱིརི་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་མི་རྙེད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་

རྟེན་གྱི་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྫུན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་པར་རིག་པར་བྱས་ནས། སྐྱེས་བུ་ལམ་ལོག་པ་དགྲ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལྟར་
བལྟའོ། །
གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་ལ་ན། གང་ཟག་དུ་མ་ཟད་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། ཅི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་དོན་དམ་པར་སེམས་ལས་གུད་ན་ཡོད་དེ་འདུག་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་སེམས་ཉིད་བག་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

285

ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་སྟེ་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་
པའི་རྗེས་དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་གཟུགས་ཅན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློས་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲར་བསིལ་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་རྟོག་ཅིང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་ཏེ།
དེ་ལྟར་གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་ན་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའམ། སྔར་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་ཡང་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སེམས་ཙམ་དོན་དུ་སྣང་བར་རྟོགས་ཀྱི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་ཉིད་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐད་དུ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་རྫས་ནི་ཞེས་སོགས་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། དོན་དུ་སྣང་བའི་རྫས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་
ཀྱང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་
བདེན་པར་རྣམ་པར་མ་རྟོག་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ། །འོ་ན་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན།
སེམས་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སྣང་བ་སེམས་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པས་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

286

དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཐོག་མ་མེདེ་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགོས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རྨི་ལམ་ན་རྨིས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལའང་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་སྟེ། སྣང་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་པར་སྣང་ཡང་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བལྟའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་དེ་ལྟར་བློས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཏགས་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་སེམས་དེ་ལ་རིགས་

པས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རིགས་

པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རིགས་པས་སོ་
སོར་རྟོག་གོ ། ཇི་ལྟར་རྟོག་ཅེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་དཔྱོད་དེ། དོན་དམ་པར་རམ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་སེམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་
གདོད་མ་ནས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཞེས་དཔྱོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བརྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འཛིན་པས་ན་སེམས་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་

བརྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལས་སེམས་གུད་ན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་
འདི་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་རེ་རེ་ཡང་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྣ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་
སྣ་ཚོགོས་ཡིན་པས་ན་ཁྲ་བོའིོི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་གཅིགི་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

287

སྣ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདེན་པའི་གཅིགི་མ་རྙེད་པས་ན་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གཅིགི་མེདེ་ན་ཁྱབ་བྱ་དུ་མ་ཡང་གཞག་ཏུ་མེདེ་པས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་རྫུན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལས་གུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིགས་པ་མཚུངས་པས་
སེམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཅིག་དང་

དུ་བྲལ་གྱི་རིགིས་པས་བརྟག་པའོ། །ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་ཆ་ཡང་རིགས་པས་

བརྟག་ན་མི་རྙེད་དོ། །སེམས་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་བརྟགས་ན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ་། །འགག་པར་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་བརྟགས་ན་གང་དུའང་མི་འགྲོ་སྟེ། ཁྱད་གཞིའི་

སེམས་མེད་ན་ཁྱད་ཆོས་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཡུལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་ན་གང་ནས་འོངས་པ་མི་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་ན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་སོ། །འདི་
ནི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་གཟུགས་སུ་མ་ཟད་སེམས་ཀྱང་བདེན་
པར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་།
གཟུགས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུའང་མི་འགྲོ། ཚོར་བའང་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུའང་མི་འགྲོ། འདུ་ཤེས་ཀྱང་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུའང་མི་འགྲོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྡུ་བ་ནི། སེམས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་རྡོ་
རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་རྙེད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་
བཞིན་ཏེ་བརྫུན་པར་གྲུབ་བོ། །སེམས་བརྫུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྫུན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

288

པའོ། །དོན་དམ་པར་ན་སྟེ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་། ཡུལ་
ཅན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱེས་པའོ་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་པ་ན་རྫུན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྨི་ལམ་འདྲ་བར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སེམས་ལ་བརྟགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་སེམས་གང་གིས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བརྟགས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། དཔྱད་བྱ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་
ན། །རྣམ་དཔྱོད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན། །རྟེན་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་
མེད་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣལ་འབྱོར་པས་དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་དང་
གང་ལ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ལ་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མཐོང་གིས་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་ཤིང་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེདེ་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་དང་སེམས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལས་སེམས་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་སེམས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་ཞིར་འགྱུར་བ་དེས་ན་
དེ་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་སེམས་གནས་ཏེ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

289

པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོརོ་ཐོབ་བོ། །
གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བསྒོམས་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་ལ་མཁས་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བཅད་ནས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བྱེདེ་དོ། །རྣལ་འབྱོརོ་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཐུན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་ཡུན་རིང་བས་
དམིགས་པའི་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་
བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །འདིས་ནི་ཡུལ་བཟུང་བ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་
སྟོང་པར་རྟོགོས་སོ། །འདིས་ནི་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོརོ་བསྟན་ནོ། །སེམས་ལ་གང་གིས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། འདིས་ནི་གཉེན་པོའང་མི་
དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཏོ། །དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱིས། སྒྲོན་མེས་ནོར་བུ་བཙལ་ནས་རྙེད་པ་ན་སྒྲོན་མེ་ལ་མ་ཆགས་ཞེས་པའང་དོན་དེ་ཉིད་དོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

290

དང་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་གསུམ་ཡང་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་

རྟོགས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཆོད་པས་འདིས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོརོ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
བཞི་པ་ནི། ལུང་འདིས་ནི་འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེ་བར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །
ལྔ་པ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་དུ་མ་ཟད། སེམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ན་གང་གི་ཚེ། ཁྱད་གཞིའི་སེམས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པར་ཡང་མི་
རྟོག་གོ །མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་སྟེ། དགག་བྱ་མ་གྲུབ་པས་བཀག་པའང་བློ་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན། དགག་བྱ་གང་མེད་པར་བརྟགས་པའི་བཀག་པ་དེ་ཡང་རྣམ་དཔྱོདོ་ཀྱི་བློ་དེའིེི་ཡུལ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིརི་རོ། །དགག་བྱ་མེདེ་ན་དེ་
བཀག་པ་བློ་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན་དགག་

བྱའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་དེ་མེད་
དོ་ཞེས་བློས་བརྟགས་པར་བྱ་ན། གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞིབ་པར་བརྟགས་ན་གང་འགག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་
ཚེ་ཆོས་གང་དགག་པའི་ཕྱིརི་མེདེ་ཅེས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ། བདེན་གཉིས་
ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་བསལ། །ཞེས་པ་དང་། རྩོད་བཟློག་ལས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོགོ་གོ །དེ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

291

ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །སྐུར་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏབ། །ཅེས་སོ། །མདོར་ན་གང་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ན་ཆོས་གང་ཞིག་བཀག་པའི་དགག་པར་འགྱུར་
སོམས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ་དགག་བྱ་དང་བཀག་པ་
གཉིས་ཀ་བློའི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། དགག་བྱའི་དངོས་པོ་དང་དེ་བཀག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་
མེད་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་
དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སྤྲོས་པ་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་
གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཐོག་མར་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ་དང་། བློ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་པས་བར་ཆད་པར་འཇུག་པ་དང་། བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

292

ན་རྟོགོས་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་ངོ་ན་བརྟག་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིརི། ཡུལ་ལ་

དཔྱོད་པ་མེད་ཅིང་སྒྲའི་བརྗོད་པ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཡིད་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་
པར་བཟུང་ཞིང་རྩོལ་མེད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེར་གནས་ནས་ཀྱང་བློ་སྒྲིམས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་རྟོག་པས་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གཡེངས་ན་སླར་གླན་པ་དང་། བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཡེང་བ་བཟློག་པ་དང་། བྱིང་བ་སེལ་བ་དང་། རྒོད་པ་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་བར་སྐབས་སུ་རྐྱེན་
འགའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་
ཡུལ་གང་དམིགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ལ། སླར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་
ལ་མི་དགའ་བར་མཐོང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྤྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཟློག་པ་ནི། གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་སེམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

293

རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བར་བྱས་ནས་དེ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་ཡུལ་ལ་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །
བཞི་པ་བྱིང་བ་སེལ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ན།

སེམས་བྱིང་བའམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ཞི་བའི་ཐབས་སུ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་

བྱ་སྟེ། དེས་བར་སྐབས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་
དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གཟུང་པར་བྱའོ། །བསལ་བྱའི་བྱིང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དམུས་ལོང་དང་འདྲ་བར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བའམ་མུན་པར་ཞུགས་པའི་མི་དང་འདྲ་བར་ཡུལ་མི་གསལ་བའམ་མིག་བཙུམས་པ་དང་འདྲ་
བར་ཡུལ་གསལ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་བྱིང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱིང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་
ཅེ་ན། བྱིང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །
ལྔ་པ་རྒོད་པ་སེལ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་དུས་གང་གི་ཚེ་སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས་བར་སྐབས་སུ་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་རྒོད་པའམ་རྒོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

294

རྒོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །
བཞི་པ་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་ཞི་བར་བྱས་པའི་རྗེས་ནས་སླར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སེམས་འབད་རྩོལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་བསལ་བྱའི་རྒོད་
པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སེམས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྲེའུ་བཞིན་དུ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཕྲོ་བར་
གྱུར་པ་ན་སེམས་རྒོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་
ཚེ་ཞི་གནས་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
ལྔ་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ཤིང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩོལ་
མེད་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་གློད་པས་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་མོ། །སེམས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སེམས་
དམིགས་པ་ལ་གསལ་ཞིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་
བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་མཉམ་པའི་ཉེས་པ་དགག་པ་དང་། མཉམ་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

295

དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཞི་གནས་ཤུགས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་མར་མེ་རླུང་གཡོ་བའི་གནས་ན་བཞག་པ་བཞིན་
དུ་སེམས་རབ་ཏུ་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་གནས་
ཆ་ཆུང་ན་ཡུལ་གསལ་བར་མི་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྒྱུན་
ཏུ་གནས་པའི་དོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཧ་ཅང་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་ནའང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཤས་ཆུང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཤེས་རབ་ཤས་ཆུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་གསལ་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་ཚེ་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་མཉམ་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ། དཔེར་ན་གླང་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་སྲིད་དུ་

ལུས་དང་སེམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པས་དུབ་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིདི་དུ་ཉེས་པ་སེལ་བའི་རྩོལ་བས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མངོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསལ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

296

མདོར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བར་མི་འདོད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། བསྒོམ་བྱའི་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིང་བ་དང་།
དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒོད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ལ་མི་རྩོལ་བ་དང་། བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ལ་ཧ་ཅང་རྩོལ་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་དང་། དད་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། འདུན་ནས་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་དྲན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་
བའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བ་ན་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དད་པ་དང་འདུན་པ་སོགས་བཞི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྤྲོ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་འདི་
ལྟ་སྟེ། དད་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདོདོ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དད་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་ངོ་བོའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་འདོད་པར་འགྱུར་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་བརྩོན་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

297

འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྗེས་དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོའོ། །དེས་ལེ་ལོ་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ལེ་ལོ་བཟློག་པ་དེ་བས་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་བཞི་པོས་ནི་ལེ་ལོ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་

ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་
གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བཞིན་དེས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་རྟོགས་ནས་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་མ་ཞི་བའི་དུས་ན་བྱིང་རྒོད་སེལ་བ་ལ་མི་
རྩོལ་བ་ཡང་ཉེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱིང་རྒོད་དེའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པའི་སེམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་སྟེ་སེམས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ལ་རྩོལ་བ་ཡང་ཉེས་པ་སྟེ། རྩོལ་བ་མི་དགོས་བཞིན་དུ་འབད་ན་སེམས་གཡེང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ཚེ་ཧ་ཅང་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོར་
བྱིང་རྒོད་མེད་ཅིང་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བའི་ཉེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བྱིང་རྒོད་མེད་པར་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་དོན་དུ་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་རྒོད་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱུན་ཆད་ནས་སེམས་གཞན་དུ་རྣམ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

298

པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སེམས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པར་གྱུར་པ་ལ་གལ་ཏེ་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ན་དེའི་ཚེ་ཡུལ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིརི། མི་ལོང་བར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་མཐུ་
མེད་པར་སེམས་བྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་སྐྱོན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཞུམ་པ་བསལ་ཞིང་རྒོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་བར་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའོ། །སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཇི་སྲིད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱ་བ་གཞན་

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བདག་མེད་གཉིས་སྒོམ་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་མཉམ་རྗེས་ལ་རེས་འཇོག་ཏུ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་ལུས་དང་སེམས་ངལ་ཞིང་དུབ་པས་གནོད་པར་གྱུར་ན་རེ་ཞིག་མཉམ་གཞག་གི་ཐུན་བཞག་ལ་སྐབས་སྐབས་
སུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ལ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལྟ་བུ་དང་། བློ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ངོ་བོར་སྣང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དབྱིབས་སུ་སྣང་ཡང་དེའི་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

299

རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུངས་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པར་གཞག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་འདྲ་བར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་
པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་
དང་། སྨིགི་རྒྱུ་དང་། ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ནི། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་འདི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་ནས་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་གནས་ཚུལ་ལས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་དེའི་རྒྱུས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་སོག་སྟེ། དེས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་
འཁྱམས་པས་ན་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་ངལ་བསོས་ཏེ། ཡང་སྔར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

300

བྱའོ། །ཡང་མཉམ་གཞག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ངལ་བསོས་ཏེ། སྔར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སྤེལ་མར་སློབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་འདིས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གམ། མེལ་ཚེ་ཐུན་ཕྱེད་དམ། ཐུན་
གཅིག་གམ་ཇི་སྲིད་དུ་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་
ལ་འཇུག་པ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་རྗེས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལྡང་བར་འདོད་ན་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་མ་བཤིག་པར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ནང་
གི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་སོ་སོར་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་
འདུས་པའི་དབང་གིས་རིགས་པས་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་སྣང་ཚོད་ཙམ་དུ་སྣ་ཚོགས་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་དག་འབྱུང་ལ།
མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་སོགས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བས་
སོ། །དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགི ས་ཏེ་རིགིས་པས་བརྟགས་ན་ཆོས་གང་ཡང་གནས་
ཚུལ་ལ་ཡོདོ་པར་མི་རིགིས་པའི་ཕྱིརི་རོ། །དེས་ན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་སྒྲོ་འདོགོས་པའི་
མཐར་ལྷུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
དྲུག་པ་ཚོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པ་ལ་གང་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

301

དག་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་བྲལ་བས་གནས་ལུགས་ལས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་བློ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ན་ཡོངས་སུ་འཁྱམ་མོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གང་དག་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་

མི་ཕྱོགས་ཤིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྟུང་ངོ་། །གང་ཟག་གང་དག་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གདོན་པར་དམ་བཅས་ནས་སྒྱུ་མ་མཁན་སྒྱུ་མ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་ནས་འཁོར་བ་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཅིང་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་སོ། །ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ན་འཁོར་བར་མི་ལྷུང་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལྟ་བས་བསོད་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

302

ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་པ་བསགས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་བརྙེས་ནས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཡང་མི་ལྟུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གུས་པ་དང་རྟག་པར་སྦྱོར་བས་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། ཚོགས་གཉིས་བསགས་པའི་ལམ་ཉིད་མ་ནོར་བ་ཡིན་པ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

303

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱེ་
རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དང་གྲངས་མེད་པ་དང་འབུམ་ཕྲག་བཅུས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་མི་ངོམས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཀྱེ་གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགེ་བའི་ལས་ཚད་མེད་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དངོས་གཞི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་ལ་དམིགས་པའི་
ཚོགས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱིར་ཚོགས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་
རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དལ་གྱིས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཤིགས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་གུས་པ་དང་ལུས་

ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་ནས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་རྫས་
དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་རུང་གི་མཆོད་པ་དང་ངག་གིས་བསྟོད་པ་བྱས་ལ་
འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་བོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

304

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ལ་དམིགས་པའི་ཚོགས་བསགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྟོང་
པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཐབས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོད་པ་དང་། སུན་འབྱིན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིགི་འདི་སྐད་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་སྨྲ་ན། སེམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་རོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་རོ། །གང་དག་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་མི་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་དང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བས་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་
འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་དེ་བས་ན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བསམ་མོ། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་སྤྱད་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་མོད་ཀྱི་མཐོ་རིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །འོ་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་སོགས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་ནི་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

305

པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ། །འདི་དག་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཀོད་པའོ། །
གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ལ་བདུན་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྤངས་ན་ཐེག་ཆེན་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་དགག་པར་གདམས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མི་འདོད་པ་དགག་པ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྒྲུབ་པ། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་འདོར་བ་དགག་པ་དང་། ལུང་གི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མི་འདོད་པ་དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིས་ན་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྦྱིན་སོགས་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་གཞན་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འབྱུང་བས་སོ། །འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མི་འདོད་པས་ཐེག་ཆེན་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར། མཉམ་གཞག་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྨྲས་བས་ནི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

306

པས་ན། སྡོང་པོའི་རྩ་བ་བཅད་ན་སྡོང་པོའི་ཡལ་འདབ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་སྤངས་ན་རྩ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་
སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲིན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ཉི་མ་ལ་སྒྲིབ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཟུར་ཕྱིན་པར་ཏེ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐབས་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པས་ཐེག་ཆེན་སྤངས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤངས་པའི་ཚུལ་མདོར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེའོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སྤངས་ན་ཐེག་ཆེན་སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྤངས་
པ་ཁྱོད་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་འདོར་བར་གདམས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྤངས་ན་ལས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བའི་གང་ཟག་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་པ་ཉུང་བ་འགའ་ཞིག་བདག་གི་ལྟ་བ་ལ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་སྙམ་དུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ལ་གསུང་རབ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

307

ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པར་མ་བྱས་པ། བླ་མ་མཁས་པ་མ་བསྟེན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཐོག་མར་བདག་ཕུང་བར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་གཞན་སློབ་མ་ཡང་ཕུང་བར་བྱེད་པ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་དུག་
གིས་བཏབ་པའི་ཚིག་ནི་མཁས་པ་བདག་རྒྱུད་ལ་ངེས་ལེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཟས་དུག་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འདོར་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མི་འདོད་པ་དེས་ཡང་དག་པ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྤངས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་སྤངས་ན་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་པ་མེད་པར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐབས་གང་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་གོམས་པའི་སེམས་བཟློག་ནས་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཐབས་གང་གིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱ།
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མི་རྟོག་པ་ལ་
འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

308

པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་དཔྱད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་
གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་དྲན་པར་མི་བྱའོ། །ཡིད་ལ་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་དེ་
ལྟར་སྒོམ་ཞིང་དེ་དག་ལ་དྲན་པ་མེདེ་པ་དང་ཡིདི་ལ་བྱེདེ་པ་མེདེ་པ་སྒོམ་ཞེས་བརྗོདོ་ན་
ནི། དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཡུལ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དྲན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དྲན་པ་མེདེ་པ་ཙམ་དང་ཡིདི་ལ་བྱེདེ་པ་མེདེ་པ་ཙམ་ལ་དྲན་
པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྒོམ་པ་སྐད་དུ་བྱས་ན་དེའི་ཚེ་དྲན་པ་དང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཀག་ཙམ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་གང་གིས་ན་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་
པ་ཙམ་ནི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཡང་རུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་དགག་ཙམ་ཡིན་པས་
སོ། །དེས་ན་དྲན་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ཙམ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་མེད་དགག་
ཙམ་ལས་གང་གིས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར། དྲན་པ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་དུ་ཟིན་ན་ནི་བརྒྱལ་བ་དང་། དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

309

པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་རྣམ་པ་གཞན་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་
པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དྲན་པར་མེད་ཅིང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཐབས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་

ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དྲན་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་སྒོམ་པར་འགྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་
དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་
ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཅོད་མི་ནུས་ལ། རྩ་བ་བདེན་འཛིན་མ་བཅད་པར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དེ་ལྟར་གྱུར་དུ་ཟིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་མི་དགོས་པར་རང་དགར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་གལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

310

ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པའམ་རྨོངས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ནི། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་རྨོངས་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡུལ་དེ་དྲན་པ་མེད་པ་ཙམ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་བྱུང་ཚོར་བཀག་པ་ཙམ་
གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་གླེན་པའི་བློ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྲིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་
གླེན་པའི་བློ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པར་འགྱུར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་མ་ཡིན་
དགག་གི་བློ་ལ་གནས་པའི་དུས་སུའང་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཡུལ་དྲན་བཞིན་དུའང་མི་དྲན། མཐོང་བཞིན་དུའང་མ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མི་རུང་ངོ་། །
བཞི་པ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡུལ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་
དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའང་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

311

འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་དྲོ་བ་དང་འགལ་བ་གྲང་རེག་བསྟེན་པའི་ཚེ། དྲོ་བའི་རེག་པའི་ཚོར་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
ལྔ་པ་སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡིད་དེས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཅི་ཞིག་ལ་ཡུལ་ཞིག་
ལ་དམིགས་དགོས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མ་བཀག་པར་གློ་བུར་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་
བཟློག་པས་ཡིད་ཤེས་མེད་ན་ནི། ཡིད་ཤེས་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་ཅི་སྟེ་རྟོགས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་རྙེད་པས་གཉེན་པོ་གང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འགོགོ་པ་སྟེ་འགག་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིདི་དོ། །མདོརོ་ན་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཆོས་གང་ཡང་མ་རྙེད་པས་རྟོགས་པར་བྱས་ན་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་ནུས་ཀྱི། སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པར་དེ་ལྟར་ག་ལ་ནུས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མི་རྟོགས་པས་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

312

བཞི་པ་སོ་སོརོ་རྟོགོ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལམ་གྱི་རྩ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ། ལྷག་མཐོང་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིདི་ལ་བྱེད་
པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཏེ་མདོ་ལས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྒོམ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་དུས་
སུ། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དགག་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ལ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བློའི་རྟེན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ནུས་ཀྱི་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པ་གང་གི་ཚེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེའིེི་ཚེ་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ཡིདི་ལ་བྱ་

བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པས་ཇི་ལྟར་ན་ཡུལ་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བྱ།
དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་མཚན་མ་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་གནས་ཚུལ་ལ་མ་རྙེད་པས་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་དྲན་པར་བྱར་མེད་པ་དང་ཡིད་

ལ་བྱར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡང་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

313

དེ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དྲན་པ་དང་ཡིད་

ལ་བྱ་བ་མེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་འགྱུར། བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནད་འདིའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་རྟོག་པ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་དགག་པ་ནི་ཧྭ་ཤང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་སྣང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་གནད་འདིའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་འདི་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དོན་དམ་པར་དུས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་

མྱོང་བ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བློའི་ཡུལ་དུ་དྲན་པར་བྱ། ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བྱ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དྲན་པར་བྱ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞུགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་མ་བསྒྲིབས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་
སྒྲས་བརྗོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྟོག་གེ་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་ལ། དབུ་མ་པས་མ་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དབུ་མ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་བཟུང་ངོ་། །ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

314

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་མཁས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞེ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པས་དོན་དམ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་མཁས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ་དེ་བས་ན་རྒྱུ་དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འཐོབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་རྟོག་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལུང་དེའི་དོན་ནི། བུ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་ལ་བོས་ནས། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་སོ། །ལན་གསོལ་པ། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

315

བསྒོམས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་ལ། བདེན་
པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་གང་གིས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་
ངོ་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་
སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་ལ། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཆིང་བའི་དྲྭ་བ་བཅད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་གང་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་
པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྟ་བས་རྐྱེན་ལྡུམ། རྟོགས་པའི་གདེང་ཐོབ། བདུད་བཞིས་རི་བོ་ལྟར་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པར་བྱའོ། །མི་སྡར་མས་དགྲ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
མིགི་ཟུམ་པར་མི་བྱའོ། །སོ་སོརོ་རྟོགོ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་མེད་པར་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་ཙམ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་སོ་སོརོ་རྟོགོ་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གནས་ཚུལ་རྙེད་པའི་དོན་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱེད་ན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་རྙེད་པ་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུའོ། །སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གནས་ཚུལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

316

རྙེད་པ་སྒོམ་པ་ལས་རྒྱུ་གཞན་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་སྒོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཞི་བར་གྱུར་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དངོས་གཞིའི་མི་རྟོགོ་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་
གི་སྦྱོར་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཞུགས་པར་བྱས་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་གནས་དགོས་ཀྱང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གཞན་དག་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱོར་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་མི་འཇུག་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་བསམ་བྱུང་གིས་བསྡུས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་པར་བྱ་བ་དང་དྲན་པར་བྱ་བ་མེད་པས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པ་དང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་ནི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དག་གོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

317

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་གི་བློས་ཞིབ་པར་བརྟགས་ན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མི་
རྟོགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྟགས་ན་ཆོས་གང་ཡང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་མི་བྱ་ན། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོརོ་རྟོགོ་པ་མི་འདོདོ་ན་ལུང་དུ་མ་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་ནི་ཤེས་རབ་ཆུང་ངུ་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་ངུ་སྟེ། གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བར་
རིགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མང་དུ་ཐོས་པ་བསྔགས་པའི་ཕྱིར་ན་དུས་ཐམས་

ཅད་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་སྤང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ། །
བཞི་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་དཔྱོད་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གང་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་པར་བྱས་ནས་ཡོད་མེད་དུ་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པ་འདི་དག་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་རམ་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་བཏགས་ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

318

པ་མུ་སྟེགས་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་དུ་བདེན་པར་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་སུ་སྔར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་དེ་དག་ལ་སེམས་པ་འཇུག་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སེམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་མདོ་དེར་ཚིག་དེ་སྐད་
བཀའ་སྩལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་དགོས་པ་དེ་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་དེ་དག་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་དཔའ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །མདོ་དེའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་སེམས་པར་བྱེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་མཚན་མར་འཛིན་པས་མ་སྨད་མ་ཉམས་ན་དེའི་སླད་དུ་གང་ཟག་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བགྱིའོ་ཞེས་སོ། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། དུས་གང་གི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱི་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

319

ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགོས་པའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་
འབྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གང་དང་གང་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགོས་པའི་ཚིགི་ཐོས་ནས་མདོ་དེ་དང་དེར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་གང་དག་སེམས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དགག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་བློས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དགོས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁུངས་སུ་བཀོད་པའི་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ལ་སེམས་པ་དགག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡི། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལུང་དེས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འགོག་པར་འདོད་ན་ནི། རིགས་པ་དང་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ལུང་རིགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཀྱང་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཡོངས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

320

སུ་བརྟགས་པའི་དོན་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྒོམ་མོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྒོམ་པ་ལས་
གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པས་སོ། །དཔེར་ན་ཐོག་མར་རྟའི་དཀྱུས་ས་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བློ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བློ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིརི། རྣམ་

པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་བློའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆ་གོམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཞེན་པ་རྟོག་པའི་ཆ་གང་གིས་སྤོང་ཞེ་ན། ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

321

པ་ཞེན་པའི་ཆ་དེའང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཆ་ཇེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་ཕན་ཚུན་དྲུད་པ་ལས་མེ་བྱུང་བས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་དེ་ཡང་ཕྱིས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཇེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྲེག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་

དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་གྱུར་པ། །སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་བུ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བློ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེན་པའི་ཆ་ནི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་གསལ་བ་དང་འགལ་བར་གྲུབ་པས་སྤང་གཉེན་དུ་འཐད་དོ། །སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ངོ་བོ་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་འགྱུར་བས་ཞེན་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡོག་ཅིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གིས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་
ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ནི། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་མངོན་འགྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའང་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ནས་རྟོག་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
ལྔ་པ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་འདོར་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་ཟད་པས་གྲོལ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

322

བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་མི་འདོད་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ལུང་དང་
རིགས་པས་མི་འཐད་དེ། དགེ་བའི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲ་བས་ནི་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལས་ཟད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་པར་སོང་བས། མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བའི་སྨྲ་བ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཆེད་དུ་མི་གཉེར་བར་ལས་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་

པས་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་ནི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་ནི་མེད་དོ། །རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལས་མི་
དགེ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སླར་ལས་གཞན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྒྱུར་
གནས་ན་ལས་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་མ་འགགས་ན་
དེའི་འོད་མི་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གང་ལྷག་མཐོང་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དེ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སྔར་ཇི་སྐད་
བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་ལ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

323

བསྟེན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ལས་ཟད་པའི་
ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་ལ་ཚེགས་བྱ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལས་ཟད་དུལ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པས་ན་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རིགས་ན། དགེ་བའི་ལས་ཅིའི་
ཕྱིར་དགགགལ་ཏེ་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མཐོ་རིས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པས་ན་དགག་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནའང་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། བདག་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་ནི་འཁོར་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཉིད་བསྔོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་མི་འདོད་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མདོའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་འབབ་པའི་ཆ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

324

ནང་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཆུའི་ཕུང་པོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་དགེ་བ་བསགས་པའང་
ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་སྒོ་དུ་མ་ནས་དགེ་བ་སོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འོད་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སྐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དག་དང་ཡང་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་ཞེས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་བཀག་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པའང་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སོགས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེའི་མགོའི་སྤུ་དང་ཁ་སྤུ་
བྲེགས་ནས་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་འཆང་

བ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་མི་ཆགས་པར་གྱུར་ན། འཁོར་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་བསྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཕྱིརི་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

325

བཀག་ན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ཚོགས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་རྒྱང་རིང་དུ་སྲིངས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤངས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པའང་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འདིའི་དོན་ནི་གཞན་དོན་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་།གཞན་དོན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་ན། རང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འདོད་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་ན། སྙིང་རྗེས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཀྱིས་ནི་གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ལྷ་མི་དག་གི་སྐྱེ་བ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །སྙིང་རྗེ་སོགས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མི་འཐོབ་པས་ན་འཆིང་བའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

326

ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་ན་འཆིང་བའོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའི་རྒྱུའོ། །སྙིང་རྗེ་སོགས་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ་ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ཐབས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་འདོར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་

སླར་ཡང་ཐོབ་འདོདོ་སྐྱེས་པས་སོ་སོར་རྟོག་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་སྤངས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐོབ་པས་སོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གེགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་པར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིགི་ལ་གཞོལ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ལམ་གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཚོལ་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་འདོར་བ་དགག་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
དྲུག་པ་ལུང་གི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག །ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་དོན་ལ་ལོག་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

327

པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་བཤད་པ་དེ་ལའང་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་ནས་
སེམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡུལ་ལ་བདེན་པ་དམིགིས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགོས་པ་གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོགོ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་བཤད་དོ། །དེ་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། བདེན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མས་སྦགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆ་བཀག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྦྱིན་སོགས་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བཀག་ན་བསམ་གཏན་ཡང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་བསམ་གཏན་སྤངས་པས་ཅི་
ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་མི་སྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་རྒྱུད་ལ་མི་བསྟེན་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པར་འདོད་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐར་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་ལ་དགོངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། བདེན་པར་
དམིགས་པ་ཅན་སེམས་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྦྱིན་པ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

328

ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བསླད་པས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་བཤད་
དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་པའི་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་བཤགས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་པ། གང་བདག་གིས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་འཚལ་ནས་དམིགས་པར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་སྩལ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་བཟོད་པ་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱིའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་དམིགས་པ་ཅན་

གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་མ་རྟོགས་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་བདེན་
པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་
ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་བཤག་བྱར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

329

དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྦྱིན་སོགས་
བཤགས་བྱར་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིར་བཀག་ན་བདེན་པར་དམིགས་

པ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་འབའ་ཞིག་གིས་བསླད་པར་གྱུར་པ་
སྦྱིན་སོགས་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྦྱིན་སོགས་དམིགས་ཀྱི་གསལ་བས་ན་སྦྱིན་སོགས་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་
པར་མངོན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ནི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་གསུངས་ལ། རྟོག་པ་ཡང་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ན། མདོ་འདིས་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་འདོར་བར་དངོས་སུ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་གསུངས་པའི་མདོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པར་བློས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཀྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དགོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བཀག་པ་ནི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

330

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་འདྲེས་མ་འདྲེས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ས་མཚམས་དེ་ཙམ་བསྟན་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མི་བྱ་བར་ནི་བཀའ་མ་སྩལ་ཏོ། །མདོའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་ན། འོ་ན་མར་མེ་མཛད་དང་མཇལ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་གང་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་མཚན་གྱི་གྲངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐལ་པར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་སྤྱོད་པའི་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་བཞུགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགོས་པ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཅིའི་ཕྱིརི་

དགག་པ་མ་མཛད། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀ་ཐུབ་ཀྱི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དགག་པ་མ་མཛད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་མར་མེ་མཛད་དང་གང་བསྙེན་བཀུར་བའི་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་དགག་པ་མ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མར་མེ་མཛད་དང་མཇལ་བའི་དུས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དགག་པ་མ་མཛད་པར་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་གཟིགས་ནས་དེའི་
ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་མཛད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཚོང་འདུས་ཀྱི་ལྡུམ་རར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་དུས་དེ་ན་དེའིེི་དགེ་བའི་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

331

སྤྱོད་པ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དུས་སུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་མ་བཀག་པ་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་མ་བསྐུལ་ན་ས་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་བསྟེན་པར་དགག་པ་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་མི་བྱ་བར་གྱུར་ན་ནི་སྔར་བརྗོད་པའི་ལུང་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་

འགྱུར་རོ། །
བདུན་པ་ཐེགེ་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐེགེ་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པ། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་རྩོད་སྤོང་དགག་པ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་
ནས་བྱང་ཆུབ་པ་དགག་པ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ། སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ། སྦྱིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་རང་དོན་དུ་མི་རེ། གཞན་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་བསྲུངས་ལ་དེ་ཡང་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཚངས་པ་ཞེས་བོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལས་ཕྱིར་

མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བར་གཞན་དོན་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

332

ལག་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་གྲོ་དང་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་མི་འདོད་ན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་རྩོད་སྤོང་དགག་པ་ནི། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཁོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱའི། དབང་པོ་རྣོན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་དགོས་པར་འབྱུང་གི ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱིན་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་
སྤྱོད་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོའོ་ཞེ་ན། ས་བཅུ་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་དབང་པོ་རྟུལ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་རབ་ཏུ་གཏོང་བ་དག་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འདི་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་གཏོང་བ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་གཏོང་བ་དག་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྦྱིན་སོགས་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

333

མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྔགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལས་མགྱོགས་པ་ནི་གཞན་མེད་དོ། །འདིས་དོན་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པར་བཤད་པས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་དུ་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་དོ། །འདིས་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབས་པས་གསེར་གྱི་གཡའ་རིམ་གྱིས་འདག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲི་མས་རིམ་གྱིས་འདག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རིམ་པས་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་བྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཇུག་པ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཚེ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ས་དང་པོར་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་དེ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

334

ནས་རིམ་གྱིས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས་མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཕ་རོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ས་བཅུ་གདོན་མི་ཟ་བར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་མ་
གཏོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་སྒོ་དེ་ལས་ལྷག་པ་
གཞན་མེད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་བཅུས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དང་ལུང་ལ་
སོགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཀའ་མ་སྩལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་དྲན་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ཉིད་
ཀྱི་ནང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་འདུས་པས་བསམ་གཏན་དེ་བསྟེན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
གཞན་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་པས་སོ་སོར་བསྟེན་མི་དགོས་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནའང་མི་རུང་སྟེ། བསམ་གཏན་ཉིད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་འདུས་པས་གཞན་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འབད་པས་ཆོག་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་དུ་ཟིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་དོན་དུ་བ་ལང་གི་ལྕི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ནས་ཕུལ་བའི་ནང་དུ་ཡང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་འདུས་པས་ན་བ་ལང་གི་ལྕི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་བྱ་བར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མི་
བྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

335

སུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་འབྱུང་བས་ན་དེས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྙོམས་འཇུག་དེ་ལ་
གནས་པ་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བསྟན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་པུས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཆར་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེར་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་གྱི། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་
ལ་བསྟེན་པར་མ་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་དགག་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་

ལ་བརྟེན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གཞན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

336

ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །མདོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། བྱམས་པ་ཞེས་བོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་མི་བླུན་པོ་
དག་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབ་པར་བྱ་ཡི། དེའི་དོན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་བཅད་པས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་དགོས་པ་ལྷག་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་གཞན་དག་ལ་སུན་འབྱིན་པར་སེམས་སོ། །མ་ཕམ་པ་ཞེས་བྱམས་པ་ལ་བོས་ནས་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ང་ཀ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོ་པདྨར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བི་ཤྭོ་ཀརྨ་ཕུག་རོན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དུས་སུ་ཕུག་རོན་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

དུ་རང་གི་ཤ་བྱ་ཁྲ་ལ་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པས་ལན་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ཞེས་བོས་ནས། ངས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་དག་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་གནོད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པས་ལན་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

337

པ་བསགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། མ་ཕམ་པ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔོན་ཚེ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས། དེ་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ན་དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་སྐད་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་གཉིས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
མི་འགྱུར་ན། གང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་དམན་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་

ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐབས་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་མི་འཐོབ་པ་དེ་བས་ན་རང་བསླབ་པ་
གསུམ་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པས་ན་སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་ལ། ཀླུ་དང་ཆོས་མཚུངས་ལྔ། སྲིད་སྒྲུབ་དང་ཆོས་མཚུངས་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་བདུན་
དང་ལྡན་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལུང་ཡང་འཕགས་པ་དྲི་མ་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

338

མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁུངས་སུ་བཤད་ཀྱི། ལུང་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མས་གནོད་པས་ན་
རིགིས་པ་དང་ལུང་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནས་གསུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་བཏང་ལ། འགྲོ་བ་བླུན་པོ་གཞན་གྱི་ཚིག་བདེན་པར་བཟུང་བར་མི་རིགས་སོ། །སུ་ཞིག་གིས་ན་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་རྟོགས་
པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སོ། །
བཞི་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་དང་ལྡན་པས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒོམ་
པ་ལ་བརྟེན་པར་ནི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། འོདོ་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེརེ་ན་བློན་པོས་ཟིན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་བྱེད་ཅེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་བས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་བསྟེན་ན་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

339

དམན་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཐབས་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སེམས་དམིགས་

པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱ་ཡི། ཤེས་རབ་ཏུ་མ་ཟད། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོའི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་ཅེ་ན། མདོ་ཚིག་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། མདོ་ཚིག་གོང་མ་ནི་རིགས་ཀྱི་
བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་རྒྱ་ཆེས་གསུངས་ནས་ཞེས་པའི་བར་རོ། །མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ནི་རྒྱུ་བུད་ཤིང་ལས་འབར་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་བུད་ཤིང་མེད་ན་མེ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་
མཚན་མ་ཡོད་པ་ལས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་འབར་བར་འགྱུར་གྱི། དམིགས་པའི་
ཡུལ་མེད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་གསུངས་པས་
དེ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་
ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་ཤེས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་
བ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཞི་བར་མི་བྱེད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྣང་ཙམ་མངོན་
པར་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སློབ་པའང་འཇོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

340

རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དམིགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོས་ཀྱང་བལྟ་འོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དགོས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་དམིགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོའི་
ཚིག་བར་པའི་དོན་སྟོན་པ་ནི། ཡང་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྣང་སྟོང་གཉིས་ལ་སྤེལ་མར་བསླབས་པས་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣང་བའི་དམིགས་པ་གང་ཅི་
ཡང་རུང་སྟེ་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པས་ན་ཆོས་གང་ཡང་སྣང་ཙམ་བློའི་ཡུལ་དུ་མི་གནས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་འདོགས་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རེ་རེ་ནས་བསླབས་
ནས་བསླབ་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་གྱི་རྩོམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཕྱི་མ་བཤད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་པ་གང་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

341

མཁས་པ་ཡང་དམིགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
སློབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སློབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་ཆོས་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སློབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མི་ནུས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དགག་པ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་འཁུ་བ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
རྟོག་པར་བྱ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་སློབ་བོ། །རྗེས་ཐོབ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་རིགས་པ་

དང་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལུང་དང་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་དུག་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

342

བཞིན་དུ་སྤང་ངོ་། །གང་ན། གསུང་རབ་ལ་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དོན་ལ་མི་མཁས་བཞིན་དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཧྭ་ཤང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་ངོ་། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དེའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་ལེགེས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་མཁས་པའི་ཚིག་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པས་བདུད་རྩི་དང་འདྲ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་པས་འདི་ལྟར་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུ་མ་མཁན་རང་གིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་བསགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་བརྩོན་པ་གཞན་དོན་དུ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འདོན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་
པ་བྱས་ནས་སྤྲུལ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
པ་བྱེད་པ་དེས་ནི་སྔ་ནས་སྤྲུལ་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྲིད་གསུམ་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
རྒྱུའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཤེས་སོ། །སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མི་བདེན་པར་ཤེས་ཀྱང་འགྲོ་བ་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

343

ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་བའི་ཆེདེ་དུ་བརྩོན་པའི་གོ་བགོས་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །འོ་ན་འགྲོ་བ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྔ་ནས་ཤེས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་པ་ལམ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ལ་སློབ་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གུས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོགས་སྦྱོརོ་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྤང་རུང་དང་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ན་ས་དང་པོ་འཐོབ་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་དྲི་མ་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་རྣམ་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་

རིམ་གྱིས་བྱུང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་

པ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པས་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཅོམ་པས་འཇིགི་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་སྤང་གི་རྟོགོ་
པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་དང་དོན་སྤྱི་མ་བསྒྲིབས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་མེད་པའི་མར་མེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་

ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ས་བཅུ་ལས་ས་དང་པོའང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལྔ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་ལའང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་རྫོགས་པའི་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

344

རྗེས་ཐོགས་དེ་ནས་ས་དང་ལམ་དེའི་གོང་མའི་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས་དེ་དག་ཏུ་རིམ་གྱིས་གསེར་གྱི་གཡའ་སྦྱངས་ནས་དག་པར་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་བསགས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་གནས་གྱུར་ལ། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་གཞིར་གྱུར་

པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུགས་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་
བསྟན་ཟིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ནི་ཇི་སྐད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པས་དབུ་མའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་ཤོགགང་གིས་ན། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ་ཡིས་སོ། །རྒྱུ་གང་གིས་ན། བདག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་སོ། །
ལྔ་པ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི། གང་ཟག་དམ་པ་ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཐག་རིང་དུ་སྲིངས་པའི་ཕྱིར། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་། ཆུས་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

345

ཡོངས་སུ་གང་བའི་མཚོ་ཆུས་མི་ངོམས་པ་དང་འདྲ་བར་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པ་དག་གིས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་མཁས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལ་སྐྱོན་གྱི་ཆུ་དོར་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་བླང་དོར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཚེར་མས་བློ་མིག་དཀྲུགས་པའི་ཡིད་དུག་བཞིན་དུ་སྤངས་ལ་ལེགས་པར་བཤད་
པ་མཐོང་ན་བྱིས་པ་ལས་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བླང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་སོ། །
སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཨཱ་ཙརྱ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ཐ་མར་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པྲཛྙཱ་ཝརྨ་སྟེ་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དྷེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །
འདིར་འབད་དགེ་བ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་དང་། །རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་པ་ཡིས། །བདག་དང་དུས་གསུམ་ཕ་མ་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །འཆད་པ་ངག་གི་འོད་ཟེར་བློ་ཡིས་པདྨོའི་གཉེན། །རྩོད་པ་ཡང་
དག་རིགས་པའི་གློག་འོད་རབ་འཁྱུག་ལ། །རྩོམ་པ་ལེགས་བཤད་སྐྱོན་བྲལ་མཁས་
པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡང་དག་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དབང་། །མི་
འཇིགས་སྤོང་པའི་མཁྱེན་ལྡན་སྨྲ་བའི་གདོང་ལྔ་པ། །པདྨའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་འཆི་མེད་རྔ་བོ་ཆེ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་སྒྲ། །སྐལ་ལྡན་འགྲོ་
བར་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་འགྱེདེ། །ལུང་དང་གཙུག་ལག་རིགས་པས་

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན།

346

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ། །མ་ནོར་གསལ་བར་སྟོན་པ་རྨད་བྱུང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་འབྱེད་པ། །རིག་གནས་

བརྒྱ་ཡི་སྤྲིན་སྔོན་ཐར་ལམ་འབྲུག་སྒྲ་ལྡན། །དྭངས་པའི་མཚོ་ལ་ཀུ་མུད་མཛེས་པ་རྒྱས་གྱུར་པ། །སྤྲིན་བྲལ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་སྐར་དབང་པོ་མཐོང་བ་བཞིན། །ལེགས་བཤད་འདི་མཐོང་མཁས་པའི་འཛུམ་ཟེར་གསལ་བར་འགྱུར། །སྟོབས་ལྡན་སྟོབས་ཀྱི་གླང་པོས་གླང་པོ་གཞན་བཞིན་དུ། །ལེགས་བཤད་འདི་ཡིས་སྨྲ་ངན་གཞན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །གཞན་གྱིས་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་མུན་སྤྲུལ་ཕྲེང་བ་དག །ལམ་གྱི་ཚུལ་ལ་རབ་རྨོངས་གོ་རིམ་འཁྲུགས་གྱུར་ཏེ། །མྱོས་པའི་ཚིག་གི་སྤྲོས་པའི་ཁུར་གྱིས་ངལ་གྱུར་པ། །ཕ་རོལ་བསླུ་བྱེད་དུག་བཞིན་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ། །མ་ནོར་ཤིང་རྟའི་ལམ་བཟང་སྔོན་མེད་སྟོན་མཛད་པ། །སྨྲ་བའི་ངག་གི་ཉི་མ་དེང་ནས་ཤར་བར་གྱུར། །དམ་པ་ཕྲག་དོག་རིང་སྤངས་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མཁའ་ལ་སྤྲིན་མཐོང་རྨ་བྱའི་གར་གྱིས་དགའ་བར་མཛོད། །གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལྡན་ཞིང་། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་འཁོར་ཚོགས་རབ་རྒྱས་
པ། །གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ཆུ་གཏེར་འདི། །ཉི་མའི་ཟེར་བཞིན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛོད། །མཁྱེན་རབ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལྟར་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་འོད་དཀར་འགྲོ་ལ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ནོར་བ་གསལ་བར་སྟོན་པ་འདི་ནི་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ལོག་པར་

སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པ།

347

”རྟོགས3

་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ། སའི་མངའ་བདག་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་
གྱིས་བསྐུལ་ནས། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ནུས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མཛད་ནས་ལོག་རྟོག་གི་མུན་པ་བསལ་བར་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་དུས་རིང་ཞིག་ནས་སློབ་དཔོན་ཧྭ་ཤང་གི་གྲུབ་མཐའི་མིང་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་ཞིང་། དེའི་དོན་གྱི་ཆ་ལ་གཙོ་བོརོ་ལྷུར་ལེན་པར་བྱེདེ་པ་དག་གིས་བོདོ་ཁམས་འདིར་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་འདིར་ལུང་དང་”རིག4

་པས་གསལ་

བར་བཤད་པ་འདི་ནི། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བ་ན་རཏྣ་མ་ཧཱ་སྛ་ཝི་རའི་ཞལ་སྔར་གནད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ཐོས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བློ་ཅན་ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག །སྒྲ་དང་
ཚད་མ་དང་སྙན་ངག་གི་ཚུལ་ལེགས་པར་”རིགས5

་པ་མྱང་སྟོད་དགོན་གསར་བའི་
སློབ་དཔོན་ཞྭ་ལུ་བ་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཤེས་བྱ་ཀུན་”རིགས6

་གིས་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཡར་ཀླུང་པ་དྷརྨ་ཤྲཱི་
བྷ་དྲས་བགྱིས་སོ། །ཤྲཱི་པུཎྱ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན། ཞུས་དག་གོ། །།

3 མ་ཕྱི། ༤༧བ༢ན། རྟོགས *རྟོག་ཡིན་སྙམ།
4 མ་ཕྱི། ༤༧བ༥ན། རིག *རིགས་ཡིན་སྙམ།
5 མ་ཕྱི། ༤༧བ༦ན། རིགས *རིག་ཡིན་སྙམ།
6 མ་ཕྱི། ༤༧བ༦ན། རིགས *རིག་ཡིན་སྙམ།

348

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགེས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །